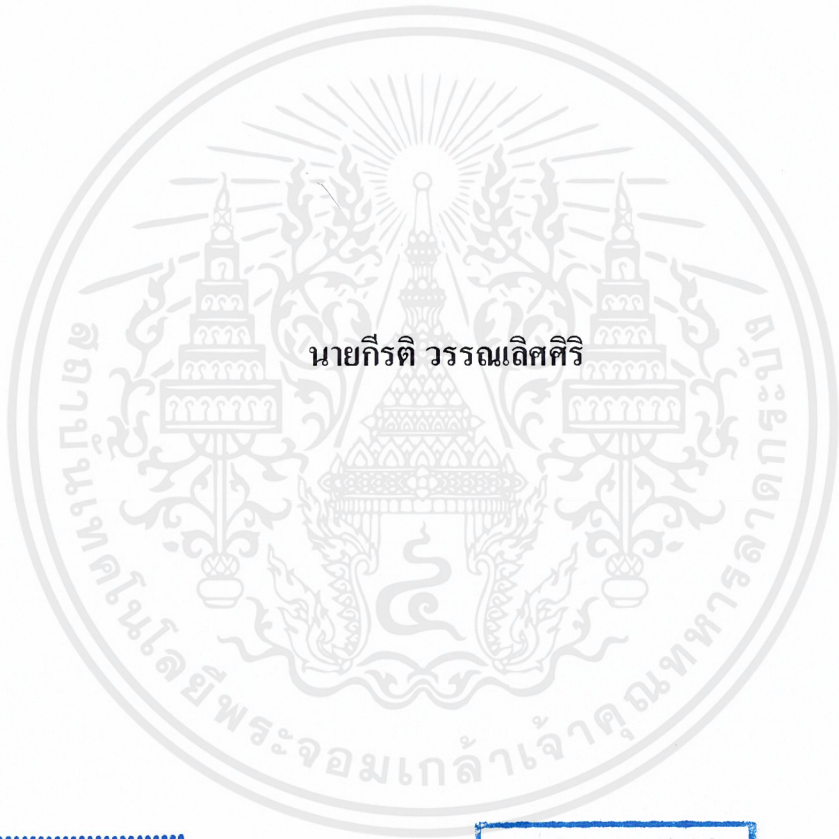

การออกแบบกราฟฟิกเคลื่อนไหวเรื่อง จดหมายเหตุกรุงเสียม
MOTION GRAPHIC DESIGN “THE FALL OF AYUTTHAYA”

นายกิริติ วรรณเลิศศิริ

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....
วัน,เดือน,ปี.....

b. 1-6412472
i.....

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะศิลป์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2554

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบกราฟฟิกเคลื่อนไหวเรื่อง จดหมายเหตุกรุงเสียม
MOTION GRAPHIC DESIGN “THE FALL OF AYUTTHAYA”

นายเกียรติ วรรณเลิศศิริ

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิตศิลป์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2554

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

การออกแบบกราฟฟิกเคลื่อนไหวเรื่อง จดหมายเหตุกรุงเสียม
MOTION GRAPHIC DESIGN “THE FALL OF AYUTTHAYA”

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชานิสิตศิลป์

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์.....วันที่.....

(อาจารย์พรรณศรี ชูอารยะประทีป)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์

การออกแบบกราฟฟิกเคลื่อนไหวเรื่อง จดหมายเหตุกรุงเสีย

MOTION GRAPHIC DESIGN “THE FALL OF AYUTTHAYA”

ชื่อนักศึกษา

นายกীরติ วรรณเลิศศิริ

สาขาวิชา

นิเทศศิลป์

คณะ

สถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา

2554

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์พรรณศรี ชูอารยะประทีป

บทคัดย่อ

กราฟฟิกเคลื่อนไหวเชิงให้ข้อมูล (Information Motion Graphic) เริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ในการให้ข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ เหตุที่ได้รับความนิยมมากขึ้น กราฟฟิกเคลื่อนไหวเชิงให้ข้อมูล สามารถแสดงผลข้อมูลที่ซับซ้อนให้นำจดจำและเข้าใจได้ง่ายขึ้น ด้วยการใช้แผนที่ กราฟสัญลักษณ์ ภาพประกอบ และเสียงบรรยายที่กระชับ ยกตัวอย่างได้จากการรายงานข่าว และการรายงานภูมิอากาศที่มี กราฟฟิกมาอธิบายเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับเนื้อหาของข้อมูล

การออกแบบกราฟฟิกเคลื่อนไหวเชิงให้ข้อมูลประวัติศาสตร์ไทย เรื่อง จดหมายเหตุกรุงเสีย ได้นำเอาแนวคิดดังกล่าว มารวมกับการเสียดสีเพื่อแสดงให้เห็นถึงค่านิยมที่ผิดของการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย ที่เน้นการท่องจำ แต่ไม่ได้นำประวัติศาสตร์มาใช้ประโยชน์ เพื่อไม่ให้สิ่งทีผิดพลาดในประวัติศาสตร์เกิดซ้ำ เนื้อหาจึงมีการเปรียบเทียบปัญหาทางสังคมไทยในปัจจุบัน และปัญหาสังคมไทยในช่วยใกล้เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่สองที่มีประเด็นหลายอย่างใกล้เคียงกัน ประกอบกับใช้แนวทางภาพประกอบแบบตัดตอนประกอบเสียงเพื่อให้เนื้อเรื่องเข้าใจได้ง่ายในเวลาอันสั้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ชมที่สนใจประวัติศาสตร์และบุคคลทั่วไปได้เป็นอย่างดี

ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคุณพ่อ คุณแม่ และทุกคนในครอบครัวที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบคุณอาจารย์พรรณศรี ชูอารยะประทีป อาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งอาจารย์ในสาขาวิชาศิลปะทุกท่านที่ช่วยให้คำแนะนำ ดิชมเพื่อให้ศิลปินพณิชย์ชั้นนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอขอบคุณ ตินห์นั้วช จันท์คัล้อย ผู้ให้เสียงและทิศทางของกราฟฟิก ขอขอบคุณฐากร ถาวรโชติวงส์ สำหรับเสื้อผ้า ขอขอบคุณกฤษฏา เลขวรรณวิเศษที่มาเป็นผู้ช่วย ขอขอบคุณพีระพัฒน์ วินิจมงคลสิน, สุธีร์ รัตวิวัฒน์บุญญา, จีราวัฒน์ สลักคำ, ภัทรคนย์ เหลืองทองคำ, ชนิกันต์ โฆวงค์ประเสริฐ สำหรับการสละเวลามาเป็นแบบถ่ายภาพ ขอขอบคุณธนกร ทิพย์สุข สำหรับคำว่า “จดหมายเหตุกรุงเสียม” ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทำให้ศิลปินพณิชย์ชั้นนี้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิจกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพประกอบ	จ
บทที่	
1 บทนำ	9
ที่มาและความสำคัญของ	9
โครงการ	9
วัตถุประสงค์ของโครงการ	9
ขอบเขตของโครงการ	11
แนวทางการบรรลุเป้าหมาย	11
2 อาณาจักรอยุธยา	12
การเมืองการปกครอง	15
อยุธยาตอนต้น (1893-1991)	15
สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถถึงพระเพทราชา (1991-2231)	16
สมัยตั้งแต่พระเพทราชา (2231-2310)	16
การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่สอง	17
3 ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน	37
ปัญหายาเสพติด	37
ปัญหาเด็กและเยาวชน	38
ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	ปัญหาความยากจน	40
	ปัญหาโรคเอดส์	30
4	การออกแบบกราฟฟิกเคลื่อนไหว	43
	ความหมายและความสำคัญ	43
	กราฟฟิกเคลื่อนไหวที่สร้างจากคอมพิวเตอร์	44
	Adobe After Effect	45
5	การวิเคราะห์และสรุปข้อมูล	47
	ความเสียมตอย	47
	สงคราม	49
	อยุธยาสมัยหลวง	50
	สิ้นสุดอยุธยา	52
	บทบรรยาย	53
6	การออกแบบ	56
	การเรียบเรียงฉาก (Storyboard)	56
	การออกแบบฉาก	63
	การออกแบบแผนที่	66
	การออกแบบตัวละคร	67
	การออกแบบภาพเหตุการณ์	71
7	ผลงานชิ้นสุดท้าย	73
8	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	82
	ประวัติของผู้วิจัย	83

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
2.1 เส้นทางการเคลื่อนที่ของพม่าจนถึงกรุงศรีอยุธยา	26
2.2 แผนที่สังเขปแสดงการตั้งค่ายของกรุงศรีอยุธยา	29
2.3 กรุงศรีอยุธยาในปัจจุบัน	33
3.1 โปรแกรม Adobe After Effect CS5	44
6.1 Storyboard ในส่วนที่ 1	56
6.2 Storyboard ในส่วนที่ 2	57
6.3 Storyboard ในส่วนที่ 3	58
6.4 Storyboard ในส่วนที่ 4	59
6.5 Storyboard ในส่วนที่ 5	60
6.6 Storyboard ในส่วนที่ 6	61
6.7 Storyboard ในส่วนที่ 7	62
6.8 พระปรางค์กรุงศรีอยุธยา	63
6.9 วัดพระศรีรัตนศาสดารามที่สร้างคล้ายกับกรุงศรีอยุธยา	63
6.10 ฉากกรุงศรีอยุธยาในการออกแบบครั้งแรก	64
6.11 ฉากกรุงศรีอยุธยาในการออกแบบครั้งที่สอง	64
6.12 รูปทรงของตึกในกรุงเทพที่ใช้ในการออกแบบ	65
6.13 ฉากกรุงเทพที่ใช้ใน Motion Graphic	65
6.14 ผังกรุงศรีอยุธยาในพงสาวดาร	66
6.15 ผังกรุงศรีอยุธยาที่ใช้ใน Motion Graphic	66
6.16 ฉลอมพระองค์ของรัชกาลที่ 1 และ รัชกาลที่ 4	67
6.17 ฉลอมพระองค์ของมหาอุปราช ในภาพยนตร์ สุริโยทัย	67
6.18 ฉลอมพระองค์ของพระชายา ในภาพยนตร์ สุริโยทัย	68
6.19 ตัวละครที่ใช้ใน Motion Graphic พระมหากษัตริย์ เจ้าฟ้า และพระชายา	68

6.20 แม่ทัพพม่าในพงศาวดาร และอนุสาวรีย์พระเจ้าบุเรงนอง	69
6.21 ตัวละครแม่ทัพพม่าที่ใช้ใน Motion Graphic	69
6.22 ภาพจิตรกรรมฝาผนังที่แสดงถึงการเสียดวงศรีอยุธยา	70
6.23 ตัวละครทหารที่ใช้ใน Motion Graphic	70
6.24 ตัวละครขุนนางกับบริวารที่ใช้ใน Motion Graphic	71
6.25 ทหารพม่าและขุนนางกรุงศรีอยุธยาที่ใช้ใน Motion Graphic	71
6.26 ทหารพม่าทำร้ายหญิงสาวที่ใช้ใน Motion Graphic	72
6.27 การค้าขายในสมัยกรุงศรีอยุธยาที่ใช้ใน Motion Graphic	72
7.1 Logo Motion Graphic จดหมายเหตุกรุงเสียดวง	73
7.2 การใช้ Typography ใน Motion Graphic	73
7.3 การแย้งชิงอำนาจของผู้บริหาร	74
7.4 จุดเริ่มต้นของการการเสียดวงศรีอยุธยา	74
7.5 การปกครองที่มีพระมหากษัตริย์และขุนนางบริหารบ้านเมือง	75
7.6 เครื่องข่ายของการปกครอง	76
7.7 ลำดับขั้นของการปกครอง	76
7.8 สิทธิและอำนาจของเจ้าเมือง	76
7.9 การแย้งชิงอำนาจของเจ้าฟ้าทั้งสามพระองค์	77
7.10 การปกครองได้ตกไปอยู่กับพระเจ้าเอกทัศ	77
7.11 พระเจ้าอลองพญาประกาศศึก	78
7.12 พระเจ้ามังระให้สองแม่ทัพปราบกบฏ	78
7.13 การตั้งรับศึกของไทย	79
7.14 เส้นทางการโจมตีของพม่า	79
7.15 พม่าเช่นฆ่าและข่มขืน	80
7.16 พม่าเผากรุงศรีอยุธยา	80
7.17 ข้าราชการและขุนนางในอดีต	81
7.18 การแบ่งแยกและความขัดแย้ง	81

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและดึงอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของโครงการ

ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันประเทศไทยได้มีวิกฤติการณ์บ้านเมืองที่ร้ายแรงหลายต่อหลายครั้ง ทั้งภัยธรรมชาติ สงคราม ความขัดแย้งทางการเมือง การนองเลือด และเป็นเรื่องน่าแปลกที่เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์เหล่านี้ มักวนเวียนเป็นวงจร นั่นมีสาเหตุพื้นฐานที่ชัดเจนคือ การไม่ศึกษาเหตุปัจจัยของประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นและทำซ้ำต่อไป การศึกษาประวัติศาสตร์ของไทยจึงเรียกได้ว่ามีปัญหา เพราะคนส่วนใหญ่ต่างเรียนเพื่อจำมากกว่าจะนำไปวิเคราะห์

โครงการออกแบบกราฟฟิกเคลื่อนไหวเรื่อง จดหมายเหตุกรุงเสีย จึงมีเนื้อหาเพื่อจะแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาประวัติศาสตร์โยคีดิวิเคราะห์ และเปรียบเทียบให้เห็นสาเหตุของปัญหาในสังคมไทยในอดีต คือช่วงก่อนเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่สอง และปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ศึกษาการออกแบบกราฟฟิกเคลื่อนไหวเชิงให้ข้อมูล (Motion Information Graphic)
2. ศึกษาและฝึกทักษะการใช้โปรแกรม Adobe After Effect เพื่อสร้างกราฟฟิกเคลื่อนไหว (Motion Graphic) ควบคู่กับโปรแกรม Adobe Illustrator
3. ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ของตนเองผ่านวิกฤติการณ์ เพื่อที่จะได้รับรู้ถึงความเป็นมาของชาติ การเสียสละเลือดเนื้อของ บรรพบุรุษ ผลสรุปของความแตกแยกในสังคม เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
4. นำไปใช้เป็นการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตของโครงการ

จัดทำชุดข้อมูลที่ใช้สำหรับศึกษาเหตุการณ์เสียดวงศรีอยุธยาครั้งที่สอง โดยจำเป็นต้องให้ความรู้เกี่ยวกับอาณาจักรอยุธยา และการเสียดวงศรีครั้งที่หนึ่ง เพื่อสร้างความเข้าใจ โดยจะจัดทำเป็นกราฟฟิกเคลื่อนไหวพร้อมเสียง (Motion Graphic) โดยมีการให้ความรู้ในรูปแบบของ กราฟฟิกให้ข้อมูล (Information Graphic) ความยาวประมาณ 7 นาที ขนาด 1280 x 720 โดยมีลำดับดังนี้

1. ใจความสำคัญของการศึกษาประวัติศาสตร์
  2. ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบันย้อนไปสู่อยุธยา
  3. แนะนำข้อมูลการเมืองการปกครองของอาณาจักรอยุธยา
  4. ความขัดแย้งในราชวงศ์บ้านพลูหลวง
  5. การขึ้นครองราชย์โดยไม่ชอบธรรมของสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ
  6. ชนวนสงคราม
  7. การการรุกรานของพม่า
  8. ความล้มเหลวทางการทหารของอยุธยา
  9. การปิดล้อมและการทำลายกรุงศรีอยุธยา
- และบทสรุป

แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

1. รวบรวมข้อมูลและเนื้อหา และศึกษาข้อมูล
  - รวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับกรุงศรีอยุธยาและอาณาจักรพม่า
  - ศึกษาการออกแบบ Motion Graphic
  - ศึกษาการออกแบบ Information Graphic
  - ศึกษาการทำงานของ Adobe After Effect และเทคนิคที่สามารถนำมาใช้ได้
2. วิเคราะห์ข้อมูล
  - ทำการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย
  - วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือและความสำคัญของข้อมูล
  - ลำดับข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สร้างผลงาน

- สร้าง Story Boardสำหรับการจัดทำภาพเคลื่อนไหว
- จัดทำภาพเคลื่อนไหว
- ใส่เสียงพากย์และเสียงเทคนิคพิเศษ
- ปรับปรุงให้สมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

อาณาจักรอยุธยา

กรุงศรีอยุธยาตั้งอยู่บนบริเวณซึ่งมีแม่น้ำล้อมรอบถึง 3 สาย อันได้แก่ แม่น้ำป่าสักทางทิศเหนือ, แม่น้ำเจ้าพระยาทางทิศตะวันตกและทิศใต้ และแม่น้ำลพบุรีทางทิศตะวันออก เดิมทีบริเวณนี้ไม่ได้มีสภาพเป็นเกาะ แต่พระเจ้าอู่ทองทรงดำริให้ขุดคูเชื่อมแม่น้ำทั้ง 3 สาย เพื่อให้เป็นปราการธรรมชาติป้องกันข้าศึก ที่ตั้งกรุงศรีอยุธยายังอยู่ห่างจากอ่าวไทยไม่มากนัก ทำให้กรุงศรีอยุธยาเป็นศูนย์กลางการค้ากับชาวต่างประเทศด้วย

ปัจจุบันบริเวณนี้เป็นส่วนหนึ่งของอำเภอพระนครศรีอยุธยา ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กรุงศรีอยุธยาตั้งอยู่บนบริเวณซึ่งมีแม่น้ำล้อมรอบถึง 3 สาย อันได้แก่ แม่น้ำป่าสักทางทิศเหนือ, แม่น้ำเจ้าพระยาทางทิศตะวันตกและทิศใต้ และแม่น้ำลพบุรีทางทิศตะวันออก เดิมทีบริเวณนี้ไม่ได้มีสภาพเป็นเกาะ แต่พระเจ้าอู่ทองทรงดำริให้ขุดคูเชื่อมแม่น้ำทั้ง 3 สาย เพื่อให้เป็นปราการธรรมชาติป้องกันข้าศึก ที่ตั้งกรุงศรีอยุธยายังอยู่ห่างจากอ่าวไทยไม่มากนัก ทำให้กรุงศรีอยุธยาเป็นศูนย์กลางการค้ากับชาวต่างประเทศด้วย

ปัจจุบันบริเวณนี้เป็นส่วนหนึ่งของอำเภอพระนครศรีอยุธยา ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ราชวงศ์กษัตริย์ของกรุงศรีอยุธยา ประกอบด้วย 5 ราชวงศ์ คือ

1. ราชวงศ์อู่ทอง มีกษัตริย์ 3 พระองค์
2. ราชวงศ์สุพรรณภูมิ มีกษัตริย์ 13 พระองค์
3. ราชวงศ์สุโขทัย มีกษัตริย์ 7 พระองค์
4. ราชวงศ์ปราสาททอง มีกษัตริย์ 4 พระองค์
5. ราชวงศ์บ้านพลูหลวง มีกษัตริย์ 6 พระองค์

ซึ่งรวมเป็นกษัตริย์รวม 33 พระองค์ โดยไม่นับขุนวรวงศาธิราช ซึ่งถือว่าไม่มีมาก ซึ่ง อาณาจักรกรุงศรีอยุธยา เป็นราชธานีมาตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน 1893 จนถึงวันที่ 7 เมษายน 2310 เป็นเวลายาวนานถึง 417 ปีเลยทีเดียว กษัตริย์ของกรุงศรีอยุธยา มีดังนี้

1	สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)	1893 - 1912 (19 ปี)	อู่ทอง
2	สมเด็จพระรามศวร (พระราชโอรสพระเจ้าอู่ทอง) ครองราชย์ครั้งที่ 1	1912 - 1913 (1 ปี)	อู่ทอง
3	สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 1 (ขุนหลวงพะงั่ว)	1913 - 1931 (18 ปี)	สุพรรณภูมิ
4	สมเด็จพระเจ้าทองตัน (พระราชโอรสขุนหลวงพะงั่ว)	1931 (7 วัน)	สุพรรณภูมิ
	สมเด็จพระรามศวร ครองราชย์ครั้งที่ 2	1931 - 1938 (7 ปี)	อู่ทอง
5	สมเด็จพระรามาราชาธิราช (พระราชโอรสพระรามศวร)	1938 - 1952 (14 ปี)	อู่ทอง
6	สมเด็จพระอินทราชา (เจ้านครอินทร์) (พระราชนัดดาของขุนหลวงพะงั่ว)	1952 - 1967 (16 ปี)	สุพรรณภูมิ
7	สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 2 (เจ้าสามพระยา) (พระราชโอรสเจ้านครอินทร์)	1967 - 1991 (24 ปี)	สุพรรณภูมิ
8	สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พระราชโอรสเจ้าสามพระยา)	1991 - 2031 (40 ปี)	สุพรรณภูมิ
9	สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 3 (พระราชโอรสพระบรมไตรโลกนาถ)	2031 - 2034 (3 ปี)	สุพรรณภูมิ
10	สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 (พระราชโอรสพระบรมไตรโลกนาถ)	2034 - 2072 (38 ปี)	สุพรรณภูมิ
11	สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 4 (พระราชโอรสพระรามาธิบดีที่ 2)	2072 - 2076 (4 ปี)	สุพรรณภูมิ
12	พระรัชฎาธิราช (พระราชโอรสพระบรมราชาธิราชที่ 4)	2076 (5 เดือน)	สุพรรณภูมิ
13	สมเด็จพระไชยราชาธิราช (พระราชโอรสพระรามาธิบดีที่ 2)	2077 - 2089 (12 ปี)	สุพรรณภูมิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14	พระยอดฟ้า (พระแก้วฟ้า) (พระราชโอรสพระไชยราชาธิราช)	2089 - 2091 (2 ปี)	สุพรรณภูมิ
15	สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ (พระเทียรราชา)	2091 - 2111 (20 ปี)	สุพรรณภูมิ
16	สมเด็จพระมหินทราธิราช (พระราชโอรสพระมหาจักรพรรดิ)	2111 - 2112 (1 ปี)	สุพรรณภูมิ
17	สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช (พระราชบุตรเขยในพระมหาจักรพรรดิ)	2112 - 2133 (21 ปี)	สุโขทัย
18	สมเด็จพระนเรศวรมหาราช (พระราชโอรสพระมหาธรรมราชา)	2133 - 2148 (15 ปี)	สุโขทัย
19	สมเด็จพระเอกาทศรถ (พระราชโอรสพระมหาธรรมราชา)	2148 - 2163 (15 ปี)	สุโขทัย
20	พระศรีเสาวภาคย์ (พระราชโอรสพระเอกาทศรถ)	2163 - 2164 (1 ปี)	สุโขทัย
21	สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม (พระราชโอรสพระเอกาทศรถ)	2164 - 2171 (7 ปี)	สุโขทัย
22	สมเด็จพระเชษฐาธิราช (พระราชโอรสพระเจ้าทรงธรรม)	2171-2172 (2 ปี)	สุโขทัย
23	พระอาทิตย์วงศ์ (พระราชโอรสพระเจ้าทรงธรรม)	2172 (36 วัน)	สุโขทัย
24	สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง (ออกญาภคินทรวิจิตร)	2172 - 2198 (26 ปี)	ปราสาททอง
25	สมเด็จพระเจ้าฟ้าไชย (พระราชโอรสพระเจ้าปราสาททอง)	2198-2199 (1 ปี)	ปราสาททอง
26	สมเด็จพระศรีสุธรรมราชา (พระราชอนุชาพระเจ้าปราสาททอง)	2199 (3 เดือน)	ปราสาททอง
27	สมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พระราชโอรสพระเจ้าปราสาททอง)	2199 - 2231 (32 ปี)	ปราสาททอง
28	สมเด็จพระเพทราชา	2231 - 2246 (15 ปี)	บ้านพลู หลวง
29	สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ 8 (พระเจ้าเสือ)	2246 - 2251 (6 ปี)	บ้านพลู หลวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

30	<u>สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ 9</u> (พระราชโอรสพระเจ้าเสือ)	2251 - 2275 (24 ปี)	บ้านพลู หลวง
31	<u>สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ</u> (พระราชโอรสพระเจ้าเสือ)	2275 - 2301 (26 ปี)	บ้านพลู หลวง
32	สมเด็จพระเจ้าอุทุมพร (พระราชโอรสพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ)	2301 (2 เดือน)	บ้านพลู หลวง
33	สมเด็จพระที่นั่งสุริยาสน์อมรินทร์ (พระเจ้าเอกทัศ) (พระราชโอรสพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ)	2301 - 2310 (9 ปี)	บ้านพลู หลวง

การเมืองการปกครอง

การจัดการปกครองในสมัยอยุธยาสามารถแบ่งออกได้เป็นสามช่วง คือ ช่วงก่อนการปฏิรูปการปกครองของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (1893-1991) ช่วงสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถจนถึงสมัยสมเด็จพระเพทราชา (1991-2231) และการปฏิรูปการปกครองของสมเด็จพระเพทราชาเป็นต้นไป (2231-2310)

อยุธยาตอนต้น (1893-1991)

มีการปกครองคล้ายคลึงกับในช่วงสุโขทัย ในราชธานี พระมหากษัตริย์มีสิทธิ์ปกครองโดยตรง หากก็ทรงใช้อำนาจผ่านข้าราชการและขุนนางเช่นกัน นอกจากนี้ยังมีระบบการปกครองภายในราชธานีที่เรียกว่า จตุสดมภ์ ตามการเรียกของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาคำรงราชานุภาพ อันได้แก่ กรมเวียง กรมวัง กรมคลัง และกรมนา

การปกครองนอกราชธานี ประกอบด้วย เมืองหน้าด่าน เมืองชั้นใน เมืองพระยามหานคร และเมืองประเทศราช โดยมีรูปแบบกระจายอำนาจออกจากศูนย์กลางค่อนข้างมาก เมืองหน้าด่าน ได้แก่ ลพบุรี นครนายก พระประแดง และสุพรรณบุรี ตั้งอยู่รอบราชธานีทั้งสี่ทิศ ระยะเดินทางจากราชธานีสองวัน พระมหากษัตริย์ทรงส่งเชื้อพระวงศ์ที่ไว้วางพระทัยไปปกครอง หากก็นำมาซึ่งปัญหาการแย่งชิงราชสมบัติอยู่บ่อยครั้ง เมืองชั้นในทรงปกครองโดยผู้รั้ง ถัดออกไปเป็นเมืองพระยามหานครหรือหัวเมืองชั้นนอก ปกครองโดยเจ้าเมืองที่สืบเชื้อสายมาแต่เดิม มีหน้าที่จ่ายภาษีและ

เกณฑ์ผู้คนในราชการสงคราม และสุดท้ายคือเมืองประเทศราช พระมหากษัตริย์ปล่อยให้ปกครองกันเอง เพียงแต่ต้องส่งเครื่องบรรณาการมาให้ราชธานีทุกปี

สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถถึงพระเพทราชา (1991-2231)

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงยกเลิกระบบเมืองหน้าด่านเพื่อจัดปัญหาการแย่งชิงราชสมบัติ และขยายอำนาจของราชธานีโดยการกลืนเมืองรอบข้างเข้าเป็นส่วนหนึ่งของราชธานี สำหรับระบบจตุสดมภ์ ทรงแยกกิจการพลเรือนออกจากกิจการทหารอย่างชัดเจน ให้อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสมุหนายกและสมุหกลาโหมตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนชื่อกรมและชื่อตำแหน่งเสนาบดี แต่ยังคงไว้ซึ่งหน้าที่ความรับผิดชอบเดิม

ส่วนการปกครองส่วนภูมิภาคมีลักษณะเปลี่ยนไปในทางการรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลางให้มากที่สุด โดยให้เมืองชั้นนอกเข้ามาอยู่ภายใต้อำนาจของราชธานี มีระบบการปกครองที่ลอกมาจากราชธานี มีการลำดับความสำคัญของหัวเมืองออกเป็นชั้นเอก โท ทรี สำหรับหัวเมืองประเทศราชนั้น ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมากนัก หากแต่พระมหากษัตริย์จะมีวิธีการควบคุมความจงรักภักดีต่อราชธานีหลายวิธี เช่น การเรียกเจ้าเมืองประเทศราชมาปรีกษาราชการ หรือมาร่วมพระราชพิธีบรมราชาภิเษกหรือถวายพระเพลิงพระบรมศพในราชธานี การอภิเษกสมรสโดยการให้ส่งราชธิดามาเป็นสนม และการส่งข้าราชการไปปกครองเมืองใกล้เคียงกับเมืองประเทศราช เพื่อคอยส่งข่าว ซึ่งเมืองที่มีหน้าที่ดังกล่าว เช่น พิษณุโลกและนครศรีธรรมราช

สมัยตั้งแต่พระเพทราชา (2231-2310)

ในสมัยพระเพทราชา ทรงกระจายอำนาจทางทหารซึ่งเดิมขึ้นอยู่กับสมุหกลาโหมแต่ผู้เดียว ออกเป็นสามส่วน โดยให้สมุหกลาโหมเปลี่ยนไปควบคุมกิจการทหารในราชธานี กิจการทหารและพลเรือนของหัวเมืองทางใต้ ให้สมุหนายกควบคุมกิจการพลเรือนในราชธานี กิจการทหารและพลเรือนของหัวเมืองทางเหนือ และพระโกษาธิบดี ให้ดูแลกิจการทหารและพลเรือนของหัวเมืองตะวันออก ต่อมา สมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ (2275-2301) ทรงลดอำนาจของสมุหกลาโหมเหลือเพียงที่ปรีกษาราชการ และให้หัวเมืองทางใต้ไปขึ้นกับพระโกษาธิบดีด้วย

นอกจากนี้ ในสมัยพระมหารัชมหาราช ยังได้จัดกำลังป้องกันราชธานีออกเป็นสามวัง ได้แก่ วังหลวง มีหน้าที่ป้องกันพระนครทางเหนือ วังหน้า มีหน้าที่ป้องกันพระนครทางตะวันออก และวังหลัง มีหน้าที่ป้องกันพระนครทางตะวันตก ระบบดังกล่าวใช้มาจนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว¹

การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่สอง

การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่สอง หรือ สงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่สอง เป็นความขัดแย้งทางทหารครั้งที่สอง ระหว่างราชวงศ์อลองพญาแห่งพม่า กับราชวงศ์บ้านพลูหลวงแห่งสยาม ในสมัยอาณาจักรอยุธยา ในการทัพคราวนี้ กรุงศรีอยุธยา ราชธานีสยามยาวนานเกือบสี่ศตวรรษ ได้เสียแก่พม่า และถึงกาลสิ้นสุดลง เมื่อวันอังคาร ขึ้น 9 ค่ำ เดือน 5 ปีกุน ตรงกับวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2310² ในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าเอกทัศแห่งอาณาจักรอยุธยา และพระเจ้ายมระแห่งอาณาจักรพม่า

ยุทธนาการนี้เป็นผลพวงของสงครามพระเจ้าอลองพญาเมื่อ พ.ศ. 2303 และก่อตัวขึ้นใน พ.ศ. 2308 เมื่อพม่าส่งกองทัพเข้ารุกรานอยุธยาเป็นสองทางแบบคีม ทัพพม่าพิชิตการป้องกันของฝ่ายอยุธยาที่ประกอบด้วยกำลังอันเหนือกว่าแต่ขาดการประสานงานกันได้ และเริ่มปิดล้อมกรุงศรีอยุธยานาน 14 เดือน³ กระทั่งเดือนมีนาคม พ.ศ. 2310 พระเจ้าเอกทัศทรงยอมเป็นประเทศราชของพม่า แต่พม่าประสงค์ให้ยอมแพ้อย่างไม่มีเงื่อนไข ในที่สุดกองทัพพม่าหักเข้าพระนครได้เป็นครั้งที่สองในประวัติศาสตร์แล้วทำลายล้างพระนครอย่างป่าเถื่อนก่อให้เกิดรอยต่างบนผืนความสัมพันธ์ไทย-พม่าตราบบัดนี้

การเสียกรุงครั้งนี้ นอกจากจะส่งผลให้อาณาจักรอยุธยาล่มสลายลงแล้ว ตะนาวศรีตอนใต้ ยังได้ตกเป็นของพม่าเป็นการถาวร และบังเกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มการเมืองในระดับต่าง ๆ จนแทบนำไปสู่การล่มสลายของรัฐไทย⁴ อย่างไรก็ดี พม่าจำต้องถอนกำลังส่วนใหญ่ในอาณาจักรอยุธยา เดิมกลับคืนประเทศไปเมื่อถูกจีนรุกราน จึงเป็นเหตุให้สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงเถลิงอำนาจ ใน

¹ โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. การเมืองการปกครองไทย: หลายมิติ, 5-11

² ชัย เรืองศิลป์. ประวัติศาสตร์ไทยสมัย พ.ศ. ๒๓๕๒-๒๔๕๓ ด้านเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2541, 3.

³ Harvey, G. E. (1925). *History of Burma: From the Earliest Times to 10 March 1824*. London: Frank Cass & Co. Ltd, 250-253.

⁴ นิธิ เอียวศรีวงศ์. *การเมืองไทยสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี*. กรุงเทพฯ : มติชน, 2550, 3-5.

รัชสมัยของพระองค์ ซากก็ฟื้นกลับเป็นปีกแผ่นและรุ่งโรจน์อีกครั้ง ทั้งสยามยังสามารถขับพม่าออกจากแคว้นล้านนาได้นับแต่บัดนั้น

เหตุวุ่นวายในราชสำนักปลายกรุงศรีอยุธยา

สมเด็จพระเจ้าเอกทัศ พระมหากษัตริย์พระองค์สุดท้ายแห่งกรุงศรีอยุธยานั้น มีพระนามเดิมว่า "กรมขุนอนุรักษมนตรี" เป็นพระราชโอรสองค์ที่ 2 ในสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ พระองค์แรกคือ เจ้าฟ้าธรรมธิเบศรไชยเชษฐสุริยวงศ์ หรือเจ้าฟ้ากุ้ง ผู้ต้องพระราชอาญาสิ้นพระชนม์ไปก่อนหน้านี้ เมื่อถึงคราวที่ต้องเวนราชสมบัติ สมเด็จพระเจ้าบรมโกศไม่โปรดกรมขุนอนุรักษมนตรี จึงทรงขำไปพระราชทานพระราชบัลลังก์ให้พระราชโอรสองค์ที่ 3 คือ เจ้าฟ้าอุทุมพร ผู้มีพระปรีชาสามารถมากกว่า แทน ครั้นสิ้นรัชกาลสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ เจ้าฟ้าอุทุมพรก็ราชาภิเษกเป็นสมเด็จพระเจ้าอุทุมพร เสดยราชย์ได้ไม่ถึง 3 เดือน กรมขุนอนุรักษมนตรีก็ตั้งพระองค์เองขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์อีกพระองค์หนึ่ง เป็นเหตุให้กรมหมื่นจิตรสุนทร, กรมหมื่นสุนทรเทพ และกรมหมื่นเสวกศักดิ์ พระเชษฐาและพระอนุชาร่วมพระชนก ซึ่งมักเรียกรวมกันว่า "เจ้าสามกรม" ทรงไม่พอพระทัยเป็นอันมาก และคิดกบฏ แต่ทรงถูกเจ้าฟ้าเอกทัศจับได้ ก่อนจะถูกประหารชีวิตทั้งสามพระองค์ ส่วนสมเด็จพระเจ้าอุทุมพรนั้นทรงตัดสินใจเสด็จลี้ภัยไปผนวชเสียด้วยเหตุผลส่วนพระองค์ กรมขุนอนุรักษมนตรีจึงได้ราชสมบัติเป็นสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ⁵

สภาพบ้านเมืองรัชสมัยพระเจ้าเอกทัศ

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2301 สืบมา อันเป็นรัชกาลสมเด็จพระเจ้าเอกทัศนั้น ได้มีหลักฐานบรรยายสภาพบ้านเมืองในช่วงเวลานั้นอยู่หลายมุมมอง หลักฐานฝ่ายไทยสมัยหลังส่วนใหญ่อธิบายไว้ทำนองเดียวกันว่า ในรัชสมัยนี้ ข้าราชการระส่ำระสาย บางคนลาออกจากราชการ และมีบาทหลวงฝรั่งเศสเขียนจดหมายเหตุว่า ในยามนั้น "...บ้านเมืองแปรปรวน เพราะฝ่ายใน [พระราชชายา] ได้มีอำนาจเท่ากับพระเจ้าแผ่นดิน ผู้มีความผิดฐานกบฏ นำคนตาย เอาไฟเผาบ้านเรือน จะต้องได้รับโทษถึงประหารชีวิต แต่ความโลภของฝ่ายในให้เปลี่ยนเป็นริบทรัพย์สิน ริบได้ก็ตกเป็นของฝ่ายในทั้งสิ้น พวกข้าราชการเห็นความโลภของฝ่ายใน ก็แสวงหาผลประโยชน์กับผู้ต้องหาคดีให้ได้มากที่สุดที่จะ

⁵ สONGกษัตริย์สุดท้าย วิชาการ.คอม

หาได้ จะได้แบ่งเอาบ้าง ความเดือดร้อนลำเค็ญก็ยิ่งทับถมราษฎรมากขึ้น...⁶ เป็นต้น ขณะที่หลักฐานอีกฝ่ายหนึ่งมีว่าไว้ถึงพระราชกิจของพระเจ้าเอกทัศที่ถูกมองข้ามและมีได้มองว่า พระเจ้าเอกทัศทรงมีความประพฤติขี้แยเช่นนั้นเลย แต่ว่า พระองค์ "ทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา บ้านเมืองสงบ การค้าขายเจริญ ทรงบริจาคทรัพย์ให้แก่คนยากจนจำนวนมาก" เป็นต้น

ในแง่เศรษฐกิจ ความมั่งคั่งของอาณาจักรอยุธยาถดถอยลง เนื่องจากส่งของป่าออกไปขายให้ต่างประเทศได้ยากมาก อันของป่านี้เป็นสินค้าส่งออกสำคัญและสร้างรายได้ให้แก่รัฐบาลมานานนับศตวรรษ ทั้งนี้ เป็นผลพวงของการเปลี่ยนแปลง ทั้งในด้านนโยบายทางการเมืองภายใน ที่ไม่เป็นมิตรกับชาวต่างชาตินับตั้งแต่เหตุประหารชีวิตคอนสแตนติน ฟอลคอนเมื่อต้นราชวงศ์บ้านพลูหลวง ประกอบกับตลาดต่างประเทศมีความต้องการสินค้าเหล่านี้ลดลง พ่อค้าจากมหาสมุทรอินเดีย จีน ญี่ปุ่น และชาติตะวันตกพากันลดการติดต่อซื้อขายนี้อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ระบบป้องกันอาณาจักรอยุธยาอ่อนแอก็เป็นได้

สงครามพระเจ้าอลองพญา

ใน พ.ศ. 2303 พระเจ้าอลองพญา ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์อลองพญา ทรงกรีธาทัพมาชิงเอากรุงศรีอยุธยาในรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ หมายจะแผ่พระราชอิทธิพลเข้าสู่ดินแดนมะริดและตะนาวศรี และกำจัดภัยคุกคามจากอยุธยาที่มักช่วยผู้ให้หัวเมืองชายขอบของพม่ากระด้างกระเดื่องอยู่เสมอ หรือไม่พระองค์ก็ทรงเห็นว่า อาณาจักรอยุธยามีความอ่อนแอ นับเป็นโอกาสอันดีหนึ่ง ก่อนหน้านี้ อาณาจักรอยุธยาว่างเว้นการศึกกับพม่ามาเป็นเวลานานกว่า 150 ปีแล้ว⁷

ทว่ากองทัพพม่าก็มีอาจเอาชนะเหนือกรุงศรีอยุธยาได้ในครานั้น เพราะพระเจ้าอลองพญา สวรรคตกลางครัน กองทัพพม่าจึงต้องยกกลับไปเสียก่อน สำหรับเหตุแห่งการสวรรคตคตินั้น หลักฐานของฝ่ายไทยและฝ่ายพม่าบันทึกไว้แตกต่างกัน ไทยว่า สะเก็ดปืนแตกมาต้องพระองค์⁸ ส่วนพม่าว่า ทรงพระประชวรโรคบิด⁹

⁶ ขจร สุขพานิช. ข้อมูลประวัติศาสตร์ : สมัยบางกอก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2531, 269.

⁷ Christopher John Baker, Pasuk Phongpaichit. A history of Thailand. Cambridge University Press.

⁸ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงบำเพ็ญกุศล. ไทยรบกับพม่าฉบับรวมเล่ม. พระนคร : ศิลปาบรรณาการ, 2524, 256-257

⁹ หม่อมทินอ่อง. ประวัติศาสตร์พม่า. เพ็ชร สุมิตร แปล.มูลนิธิโคโยต้าประเทศไทย, 2548, 171

สมเด็จพระเจ้าอุทุมพร ซึ่งตัดสินพระทัยปลีกพระองค์ไปผนวชเพื่อเลี่ยงความขัดแย้งในราชบัลลังก์นั้น เสด็จกลับมาราชธานีแยกอีกหนเพื่อบัญชาการรบ ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของพระเจ้าเอกทัศ แต่เมื่อบ้านเมืองคืนสู่ความสงบ พระเจ้าเอกทัศก็ทรงแสดงพระองค์เป็นพระมหากษัตริย์อีก สมเด็จพระเจ้าอุทุมพรจึงตัดสินพระทัยผนวชไม่สึกอีกเลย แม้ในระหว่างการทำศึกคราวต่อมา จะมีราษฎรและข้าราชการทั้งหลายถวายฎีกาให้พระองค์ลาผนวชมาป้องกันบ้านเมืองก็ตาม เพราะเหตุที่ผนวชถึงสองครั้งนี้ สมเด็จพระเจ้าอุทุมพรจึงทรงได้รับสมัญญาว่า "ขุนหลวงหาวัด"

สาเหตุของสงคราม

พระเจ้ามังระตีบราชย์ต่อจากพระเจ้ามังลอก พระเชษฐา ใน พ.ศ. 2306 และอาจนับได้ว่าพระเจ้ามังระมีพระราชดำริจะพิชิตดินแดนอยุธยา นับแต่นั้น ในคราวที่พระเจ้าอลองพญาเสด็จมารุกรานอาณาจักรอยุธยา นั้น พระเจ้ามังระก็ทรงร่วมทัพมาด้วย หลังเสวยราชย์แล้ว ด้วยความที่ทรงมีประสบการณ์ในการณรงค์หนีก่อน พระเจ้ามังระจึงทรงทราบจุดอ่อนของอาณาจักรอยุธยาพอสมควร และเตรียมงานสงครามไว้เป็นอันดี

ในรัชกาลพระเจ้ามังระ มีการปราบกบฏในแคว้นต่าง ๆ และพระองค์ก็ทรงเห็นความจำเป็นที่จะต้องลดอำนาจของกรุงศรีอยุธยาลง ถึงขนาดต้องให้แตกสลายหรืออ่อนแอไป เพื่อมิให้เป็นที่พึ่งของเหล่าหัวเมืองที่คิดตีตัวออกห่างได้อีก พระองค์ไม่มีพระราชประสงค์ในอันที่จะขยายอาณาเขตอย่างเคย ในเวลาไล่เลี่ยกัน หัวเมืองล้านนาและหัวเมืองทวายก็กระด้างกระเดื่องต่ออาณาจักรพม่า¹⁰ พระเจ้ามังระจึงต้องทรงส่งทัพไปปราบกบฏเดิวนั้น ฝ่ายพม่าบันทึกว่า อยุธยาได้ส่งกำลังมาหนุนกบฏล้านนาคือด้วย แต่พงศาวดารไทยระบุว่า ทหารอยุธยาไม่ได้ร่วมรบ เพราะพม่าปราบปรามกบฏเสร็จก่อนที่กองทัพอยุธยาจะไปถึง

นอกจากนี้ คาดว่ามีสาเหตุอื่น ๆ อันนำไปสู่การสงครามกับอยุธยาด้วย เป็นต้นว่า อยุธยาไม่ส่งหุยทองจา ที่เป็นผู้นำภุมมอญ คินพม่าตามที่พม่าร้องขอ¹¹ พระเจ้ามังระหมายพระทัยจะเป็นใหญ่เสมอพระเจ้าบุเรงนอง หลังพระเจ้าอลองพญารุกรานในครั้งก่อน มีการตกลงว่าฝ่ายอยุธยาจะ

¹⁰ พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับพันจันทนุมาศ (เจิม) ,542.

¹¹ อนันต์ อมรรตย์. คำให้การชาวกรุงเก่า. กรุงเทพฯ : จดหมายเหตุ, 2510,167.

ถวายราชบรรณาการ แต่กลับบิดพลิ้ว¹² หรือไม่ก็พระเจ้ามั่งระมีพระดำริว่า อาณาจักรอยุธยาอ่อนแอ จึงสบโอกาสที่จะเข้าช่วงชิงเอาทรัพย์สินศฤงคารและจะได้นำไปใช้เตรียมตัวรับศึกกับจีนด้วย

การจัดเตรียมทัพฝ่ายพม่า

ด้านแม่ทัพของพระเจ้ามั่งระกราบทูลให้ใช้การตีกระหนาบแบบคีมจากทั้งทางเหนือและทางใต้ ในพงสาวดารฉบับหอแก้วและคองบองได้ระบุว่า พระเจ้ามั่งระทรงดำริว่า หากจะส่งเนเมียวสีหบดีนำกองทัพไปทำสงครามกับอยุธยาเพียงด้านเดียวเห็นจะไม่พอ จึงโปรดให้มังมหานรธา นำทัพสุกรามาอีกด้านหนึ่งด้วย โดยก่อนหน้านั้น กองทัพทั้งสองได้รับมอบหมายให้บรรลุภารกิจอื่นเสียก่อน คือ การปราบกบฏต่อรัฐบาลพม่า ทั้งทางเหนือและทางใต้ ซึ่งจะเป็นการช่วยเสริมความสำเร็จให้แก่เป้าหมายหลักในการเข้าตีกรุงศรีอยุธยา¹³

ฝ่ายเนเมียวสีหบดีมีหน้าที่ปราบกบฏในแคว้นล้านนา กองทัพเนเมียวสีหบดีเคลื่อนไปปะทะเกณฑ์ผู้คนทางหัวเมืองฉาน โดยทหารฉานนั้นอยู่ภายใต้การนำของเจ้าฟ้าทั้งหลาย อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่ทุกคนที่มีความสุขกับการเกณฑ์ทหาร เจ้าฟ้าบางคนในรัฐฉานทางเหนือหลบหนีไปเมืองจีนแล้วฟ้องแก่จักรพรรดิจีน พอกะเกณฑ์คนได้แล้ว เนเมียวสีหบดีก็ยกทัพจากเมืองเชียงตุงเข้าสู่เมืองเชียงใหม่ และสามารถปราบปรามกบฏลงได้อย่างราบคาบ และภายในฤดูฝนของ พ.ศ. 2307 ได้ยกขึ้นไปปราบเมืองล้านช้างได้ทั้งหมด และล้านช้างถูกบีบบังคับให้ส่งทหารเกณฑ์เข้าร่วมกองทัพฝ่ายเหนือด้วย ก่อนจะมีจัดเตรียมการยกเข้าตีกรุงศรีอยุธยาที่เมืองลำปาง และเริ่มเคลื่อนทัพเมื่อฤดูแล้งของปี พ.ศ. 2308

ขณะที่ทางเมืองพม่าได้เกิดกบฏขึ้นที่เมืองมณีปุระ พระเจ้ามั่งระตัดสินพระทัยไม่เรียกกองทัพกลับและทรงนำกองทัพไปปราบปรามกบฏด้วยพระองค์เองเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2307 เสร็จแล้วจึงทรงส่งกองทัพหนุนมาให้ฝ่ายใต้ ทำให้มีทหารเพิ่มขึ้นเป็น 30,000 นาย ทำให้พม่ามีทหารทั้งสิ้น 50,000 นายในสองกองทัพ ซึ่งนับได้ว่าเป็นการระดมทหารครั้งใหญ่ที่สุดนับตั้งแต่

¹² สุนทร ชูดิษฐ์ธรรานนท์. *สงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2* (พ.ศ. 2310) : ศึกษาจากพงสาวดารพม่า ฉบับราชวงศ์คองบอง. กรุงเทพฯ : สยาม, 2541, 26-28.

¹³ Phayre, pp. 187-188

สงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่หนึ่ง¹⁴ นอกจากนี้ ฝ่ายพม่ายังมีกำลังปืนใหญ่ 200 นายที่เป็นทหารบริษัทยินเดียนตะวันออกของฝรั่งเศสที่ถูกจับเป็นเชลยเมื่อคราวพม่าเกิดศึกภายในด้วย ฝ่ายทัพมังมหานรธา ราว พ.ศ. 2307 มีภารกิจที่ต้องปราบกบฏที่ทวาย ต่อมาสามารถโจมตีลึกเข้าไปถึงเพชรบุรีได้โดยสะดวก แต่ถูกขัดขวางต้องยกทัพกลับ แต่อยุธยาได้เสียทวายกับตะนาวศรีเป็นการถาวร หลังจากที่ได้พักค้างฝนที่ทวายใน พ.ศ. 2308 พร้อมกะเกณฑ์ไพร่พลจากหงสาวดี เมาะตะมะมะริด ทวายและตะนาวศรีเข้าสมทบในกองทัพ จนย่างเข้าหน้าแล้งของ พ.ศ. 2308 จึงได้เคลื่อนทัพเข้าสู่อาณาจักรอยุธยาตามนัดหมายในเวลาใกล้เคียงกับทัพของเนเมียวสีหบดี

แผนการรบฝ่ายพม่าส่วนใหญ่มาจากประสบการณ์ในสงครามพระเจ้าอลองพญา ประการแรก ในคราวนี้มีการวางแผนจะโจมตีหลายทางเพื่อกระจายการป้องกันที่มีกำลังพลมากกว่าของอยุธยา พม่าจะหลีกเลียงเส้นทางโจมตีเพียงด้านเดียวตามแนวชายฝั่งอ่าวไทยแคบ ๆ ซึ่งหากถูกฝ่ายอยุธยาพบแล้วจะถูกลักค้อย่างง่ายดายโดยฝ่ายอยุธยาที่มีกำลังพลมากกว่า ในสงครามคราวก่อน ฝ่ายพม่าถูกละลให้ต้องใช้เวลาเกือบสามเดือนเพื่อสู้รบออกจากแนวชายฝั่ง

ประการที่สอง พม่าจะต้องเริ่มการรุกรานให้เร็วที่สุดเพื่อให้มีเวลาทำสงครามในฤดูแล้งให้ได้นานที่สุด ในสงครามคราวที่แล้ว พระเจ้าอลองพญาเริ่มต้นรุกรานช้าเกินไปทำให้เมื่อกองทัพพม่ามาถึงกรุงศรีอยุธยาในเดือนเมษายน ก็เหลือเวลาเพียงเดือนเดียวก่อนที่จะถึงฤดูน้ำหลาก คราวนี้ฝ่ายพม่าจึงเริ่มต้นรุกรานตั้งแต่กลางฤดูฝน โดยหวังว่าจะไปถึงกรุงศรีอยุธยาในช่วงต้นฤดูแล้งพอดี

การจัดเตรียมทัพฝ่ายอยุธยา

ทางด้านการปฏิบัติของอาณาจักรอยุธยาระหว่างการทัพทั้งสองนั้น กษัตริย์อยุธยาได้ทรงส่งกองทัพมาช่วยเหลือเชียงใหม่ให้เป็นกบฏต่อพม่า และช่วยหัวเมืองมอญที่เมืองทวายให้ประกาศอิสรภาพ ทำให้กองทัพพม่าต้องส่งกองทัพไปตีดินแดนทั้งสองคืน เลยไปจนถึงอาณาจักรล้านช้างเพื่อตัดชัยชนะของกรุงศรีอยุธยา และในการรุกรานกรุงศรีอยุธยาในรัชสมัยพระเจ้ามังระ กองทัพอยุธยาที่ยังคงเตรียมตัวรับกองทัพพม่าในพระนครอีกเช่นเดิม

พระเจ้าเอกทัศทรงระดมทหารครั้งใหญ่ในราชอาณาจักรตั้งแต่มังมหานรธายกกองทัพลงใต้มายึดทวายเป็นการถาวรเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2307 การป้องกันด้านทิศใต้ประกอบด้วยทหาร

¹⁴ คณย์ ไชยโยค. หน้า 86-87.

มากกว่า 60,000 นาย ซึ่งพระเจ้าเอกทัศทรงวาง "กำลังที่ดีที่สุด" ไว้ตลอดทางตะวันตกของกรุงศรีอยุธยาตั้งแต่ด่านเจดีย์สามองค์มาจนถึงกาญจนบุรี ผ่านทวาย ไปจนถึงอ่าวไทยที่อยู่ทางใต้สุดเพื่อรับมือกับมังมหานรธา ส่วนทางด้านทิศเหนือ แนวป้องกันหลักของอยุธยาเริ่มตั้งแต่สุโขทัยและพิษณุโลก ส่วนการป้องกันที่อยู่เหนือไปกว่านี้มีการจัดตั้งเป็นค่ายทหารขนาดเล็กโดยผู้นำท้องถิ่น

ฝ่ายอยุธยายังคงเน้นการตั้งรับในพระนคร โดยใช้แผนตั้งรับจนถึงฤดูน้ำหลากแล้วรอกองทัพข้าศึกถอยทัพกลับไปเอง ยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้เอาชนะข้าศึกมาเป็นเวลาหลายศตวรรษ ฝ่ายอยุธยามีเงินพอจะซื้อปืนคาบศิลาและปืนใหญ่ด้วย ปืนใหญ่บางกระบอกยาวถึง 9 เมตร และยิงลูกปืนใหญ่น้ำหนักกว่า 45 กิโลกรัม และครั้งเมื่อพม่าตีกรุงศรีอยุธยาแตก ทหารพม่าได้ไปพบปืนคาบศิลาใหม่กว่า 10,000 กระบอก และเครื่องกระสุนอีกเป็นจำนวนมากที่ยังไม่ได้ใช้ แม้ว่าจะอยู่ในระหว่างการล้อมนาน 14 เดือนก็ตาม นอกจากนี้ ฝ่ายอยุธยายังได้มีการใช้ทหารรับจ้างต่างด้าวเพื่อเสริมทัพด้วย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวยุโรปและชาวจีน โดยมีเรือรบอังกฤษอย่างน้อยหนึ่งลำถูกจัดให้ป้องกันด้านปีกด้วย

นิธิ เอียวศรีวงศ์ กล่าวว่า รัฐบาลอยุธยาเองก็เห็นว่ายุทธศาสตร์การตั้งรับในพระนครเห็นจะไม่ไหว จำต้องไม่ให้ข้าศึกประชิดพระนครอย่างยุทธศาสตร์ของสมเด็จพระนเรศวร เพียงแต่ว่าระบบป้องกันตนเองของอยุธยามีจุดอ่อนมาก่อนแล้ว จึงทำให้รัฐบาลต้องเตรียมการป้องกันพระนครควบคู่ไปด้วย ดังที่เห็นได้จากการเตรียมเสบียงอาหารและเกณฑ์กองทัพหัวเมือง เพียงแต่ว่าการเกณฑ์กองทัพหัวเมืองได้ทหารจำนวนไม่มากนัก ซึ่งคงเป็นผลมาจากระบบป้องกันตนเองที่มีปัญหานั้นเอง ตรงกันข้ามกับ สุเนตร ชุตินทรานนท์ ที่เห็นว่าทางการอยุธยายังคงใช้พระนครเป็นปราการรับข้าศึกตามยุทธศาสตร์เดิมแต่โบราณ

การรุกรานของพม่า

กองทัพฝ่ายเหนือของอาณาจักรพม่า ภายใต้การบัญชาการของเนเมียวสีหบดี ได้จัดแบ่งกำลังพลออกเป็นทัพบกและทัพเรือ ทั้งหมดยกออกจากลำปางในเดือนกันยายน พ.ศ. 2308 ลงมาตามแม่น้ำวัง ซึ่งการรุกรานของกองทัพฝ่ายเหนือนั้นถูกชะลอลงอย่างมากเนื่องจากฤดูฝนและผู้นำท้องถิ่น ทำให้เนเมียวสีหบดีต้องโจมตีเมืองแล้วเมืองเล่าไปตลอดทาง ทัพที่สุดแล้วก็ยึดได้เมืองตากและกำแพงเพชรเมื่อสิ้นฤดูฝน

ในเวลาเดียวกัน มังมหานรธาได้เปิดฉากการโจมตีจากทางใต้ในช่วงกลางเดือนตุลาคมโดยแบ่งการโจมตีออกเป็นสามทาง กองทัพฝ่ายใต้ของพม่ามีทหาร 20,000 ถึง 30,000 นาย กองทัพขนาดเล็กถูกส่งผ่านด่านเจดีย์สามองค์มุ่งไปยังสุพรรณบุรี ส่วนกองทัพขนาดเล็กอีกกองหนึ่งรุกลงใต้ไปตามชายฝั่งตะนาวศรีมุ่งหน้าไปยังมะริดและตะนาวศรี และกองทัพหลักฝ่ายใต้รุกรานผ่านด่านเมียดตาและกาญจนบุรีเสียแก่ข้าศึกโดยมีการต้านทานเพียงเล็กน้อย

เหตุหลักที่กาญจนบุรีเสียแก่พม่าโดยง่ายนั้นอาจเป็นเพราะทหารพม่ากรำศึกกว่าทหารอยุธยา แต่ก็อาจอธิบายได้ว่าแม่ทัพอยุธยาคำนวณผิดพลาดถึงเส้นทางเดินทัพหลักของพม่า และไม่มี การเสริมกำลังอย่างเพียงพอเพื่อให้เมืองสามารถต้านทานการโจมตีขนาดใหญ่ได้ หากตัดสินจากการ รายงานเส้นทางโจมตีของฝ่ายพม่าจากพงศาวดารไทยแล้ว พบว่าแม่ทัพอยุธยาดูเหมือนจะเชื่อว่าเส้นทางโจมตีหลักของพม่าจะมาจกชายฝั่งอ่าวไทย แทนที่จะเป็นเส้นทางที่สั้นและชัดเจนที่สุดผ่านทางกาญจนบุรี หลักฐานไทยระบุว่าเส้นทางโจมตีหลักของมังมหานรธามาจากตะนาวศรีตอนใต้ โดยข้ามเทือกเขาตะนาวศรีที่ชุมพรและเพชรบุรี

อันเป็นเส้นทางที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับเส้นทางกาญจนบุรีที่บันทึกไว้ในพงศาวดารพม่า นักประวัติศาสตร์เกี่ยว เด็ด ระบุเพิ่มเติมโดยเฉพาะว่าเส้นทางโจมตีหลักคือทางด่านเมียดตา¹⁵

หลังจากยึดกาญจนบุรีแล้ว กองทัพฝ่ายใต้ของมังมหานรธาเดินทัพต่อมายังอยุธยา และเผชิญการต้านทานเพียงเล็กน้อยจนกระทั่งมาถึงนนทบุรี ซึ่งอยู่ห่างจากกรุงศรีอยุธยาทางทิศใต้ 60 กิโลเมตร ซึ่งอยุธยาตั้งแนวป้องกันสำคัญขึ้นขัดเส้นทางมุ่งสู่พระนคร ฝ่ายอยุธยาใช้กองทัพบกและกองทัพเรือโจมตีค่ายพม่าร่วมกัน กองทัพเรือประกอบด้วยเรือรบหลายลำและเรืออังกฤษลำหนึ่งที่ใช้อยู่ปืนใหญ่ดลุ่มที่ตั้งของพม่า แต่ทหารพม่าสามารถป้องกันค่ายไว้ได้ และทหารอยุธยาถอยทัพกลับไป ส่วนเรืออังกฤษลำนั้นหนีออกทะเลไป

หลังจากนั้นกองทัพมังมหานรธาก็ไปเผชิญกับกองทัพอยุธยาที่มีกำลังพล 60,000 นายใกล้กับทางตะวันตกของกรุง แต่ถึงแม้ว่าจะมีกำลังต่างกันหลายเท่าก็ตาม ทหารพม่าที่กรำศึกกว่าก็สามารถเอาชนะได้ จนทหารอยุธยาต้องหนีกลับไปตั้งมั่นอยู่ในพระนคร มังมหานรธาใช้เวลาเพียงสองเดือนก็มาถึงพระนคร แต่ต้องเคลื่อนทัพไปทางตะวันออกเฉียงเหนือเพราะกองทัพฝ่ายเหนือของ

¹⁵ *History of Union of Burma*. Yangon: Yangon University Press.

เนเมียวสีหบดียังไม่ถึง เขาตั้งค่ายใหญ่ไว้ที่เจดีย์ซึ่งพระเจ้าบุเรงนองทรงสร้างไว้เมื่อสองศตวรรษก่อน

ขณะเดียวกัน กองทัพฝ่ายเหนือของเนเมียวสีหบดียังคงคิดอยู่ทางตอนเหนือของอยุธยา ถึงแม้ว่าอัตราการเคลื่อนทัพจะเร็วขึ้นมากแล้วหลังสิ้นฤดูฝน หลังจากยึดกำแพงเพชรได้แล้ว เนเมียวสีหบดีเปลี่ยนเส้นทางไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ และสามารถยึดหัวเมืองหลักทั้งเหนือคือ สุโขทัย และพิษณุโลกได้เป็นผลสำเร็จ (ส่วนในหลักฐานไทยไม่มีระบุว่า กองทัพพม่ายกเข้าตีเมืองพิษณุโลก) ที่พิษณุโลก เนเมียวสีหบดีพักทัพไว้ระยะหนึ่งเพื่อฟื้นฟูกำลังทหารที่สูญเสียไปในการทำพ้ออันทรหด และโรคระบาด ผู้นำท้องถิ่นถูกบังคับให้ค้ำน้ำสาบานความภักดีและจัดหาทหารเกณฑ์ให้แก่พม่า เช่นเดียวกับมังมหาราชาที่จัดหาทหารเกณฑ์เพิ่มเติมจากในท้องถิ่นนอกพระนครนั่นเอง

ขณะที่พมากำลังฟื้นฟูกำลังทหารของตน ทางกรไทยได้ส่งทหารอีกกองหนึ่งเพื่อมายึดพิษณุโลกคืน แต่ถูกตีแตกพ่ายกลับไปโดยประสบความสำเร็จอย่างหนัก นับเป็นความพยายามป้องกันครั้งสุดท้ายในทางเหนือ การป้องกันของอยุธยาพังทลายลงหลังจากนั้น กองทัพพม่าเคลื่อนลงมาทางเรือตามแม่น้ำน่าน ยึดได้เมืองพิชัย พิจิตร นครสวรรค์ ลงมาจนถึงแม่น้ำเจ้าพระยาจนถึงอ่างทอง เนเมียวสีหบดีมาถึงขานพระนครเมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2309 และสามารถติดต่อกับกองทัพมังมหาราชาได้¹⁶

ทางด้านในกรุงได้ส่งกองทัพออกไปรับกองทัพเนเมียวสีหบดีที่ปากน้ำประสบ ริมแม่น้ำลพบุรีเก่าหรือโพธิ์สามต้น มีพระยากระตี่เป็นแม่ทัพบก พระยากระรานหรือพระยาปลาโหมเป็นแม่ทัพเรือ กองทัพอยุธยาถูกตีแตก พม่าสามารถริบไพร่พลและยุทธปัจจัยเป็นจำนวนมาก อีกทั้งพระยาปลาโหมก็ตกเป็นเชลย แล้วจึงยกกองทัพมาตั้งยังปากน้ำประสบ ราวเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2309 ในเวลาไล่เลี่ยกันนั้น ในกรุงก็ได้ส่งพระยาพลเทพออกมารับกองทัพมังมหาราชาที่เมืองสีฎุก กองทัพพม่ารบชนะได้เคลื่อนไปตั้งยังหมู่บ้านกานนิจนเมื่อทราบข่าวทัพเนเมียวสีหบดีมาถึงขานพระนครแล้วจึงย้ายมาตั้งประชิดที่ด้านหลังของพระมหาเจดีย์ภูเขาทอง ในระยะไม่เกิน 1.25 ไมล์ จากกำแพงพระนคร (ในพงศาวดารไทยบันทึกไว้ว่า ตั้งค่ายที่ตอกระออมและดงรักหนองขาว)

¹⁶ Phayre, Lt. Gen. Sir Arthur P. (1883). *History of Burma* (1967 ed.). London: Susil Gupta.

การเคลื่อนทัพของเนเมียวสีหบดีและมังมหานรธาได้แสดงให้เห็นถึงปฏิบัติการที่ประสานและเกื้อหนุนกัน เพราะต่างก็ร่วมดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อปิดกั้นให้อยุธยาตกอยู่ในสภาพที่จนตรอกคือ ช่วยกันทำลายหรือมิฉะนั้นก็ยึดครองหัวเมืองรอบนอก ไม่ให้มีโอกาสเข้ามาช่วยกู้กรุงศรีอยุธยา

ภาพที่ 2.1 เส้นทางการเคลื่อนทัพของพม่าจนถึงกรุงศรีอยุธยา

หลักที่กองทัพทั้งสองของพม่าใช้ในการปราบปรามหัวเมืองทั้งหลายนั้นตรงกันคือ "หากเมืองใดต่อสู้ก็จะปล้นสะดมริบทรัพย์จับเชลย เป็นการลงโทษเมื่อตีเมืองได้ เมืองใดยอมอ่อนน้อมแต่โดยดีก็เพียงแต่กะเกณฑ์ผู้คนเสบียงอาหารใช้ในกองทัพ โดยไม่ลงโทษ" นอกจากนี้พม่ายังใช้การกระจายกำลังออกเกลี้ยกล่อมผู้คนพลเมืองทั่วไปในท้องถิ่นภาคกลางฝั่งตะวันตกกลุ่มน้ำเจ้าพระยา จึงทำให้คนไทยที่เดือดร้อนไปเข้ากับพม่าเป็นอันมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การล้อมกรุงศรีอยุธยา

การปิดล้อมอยุธยา ระหว่างปี พ.ศ. 2309-พ.ศ. 2310 เป็นการปิดล้อมระยะเวลาเกินกว่า 14 เดือนระหว่างสงครามคราวเสียกรุงครั้งที่สอง ตรงกับรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าเอกทัศของอาณาจักรอยุธยา และพระเจ้ามังระของอาณาจักรพม่า

เมื่อสงครามคราวเสียกรุงเริ่มขึ้น กองทัพของอาณาจักรพม่า ภายใต้การบัญชาการของเนเมียวสีหบดีและมังมหานรธา ยกมาจากทางทวายและลำปาง ราวเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2309 กองกำลังภายใต้แม่ทัพทั้งสองเข้าปิดล้อมกรุงศรีอยุธยาได้สำเร็จในระยะไม่เกิน 1.25 ไมล์จากกำแพงพระนคร (ในพงศาวดารไทยบันทึกไว้ว่า ตอกระออมและคงรักหนองขาว)

การเตรียมสู้รบกับอยุธยา

การวางแผนปะทะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้กองทัพพม่าซึ่งล้อมกรุงมาเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 10 เดือนนับแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2309 ไม่สามารถแม้แต่จะบุกเข้าใกล้ตัวกำแพงพระนครหรือตั้งป้อมประชิดกำแพงเพื่อใช้ปืนใหญ่ระดมยิง เหมือนกับที่เคยเคยทำได้ในศึกอลองพญา พม่าทำได้อย่างมากก็แต่เพียงตั้งค่ายล้อมพระนครอยู่ไกล ๆ เช่น ทางทิศตะวันตกเข้ามาได้ไม่เกินวัดท่ากา รื่อง ขณะที่กำลังส่วนใหญ่ยังคงติดอยู่กลางทุ่งประเทศ และทุ่งวัดภูเขาทอง ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้เข้ามาได้ไม่ถึงวัดไชยวัฒนาราม เพราะทางอยุธยาตั้งค่ายใหญ่กันไว้ ทางด้านตะวันออกเข้าได้ 'ไม่ถึงวัดพิชัย และเป็นไปได้ว่าตลอดลำคู่อ้อมหน้าจากหัวรอถึงปากน้ำแม่เบ็ญ และคลองสวนพลูยังเป็นเขตปลอดจากการยึดครองของพม่า ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้และทิศใต้จากคลองสวนพลู วัดโปรตุเกสตลอดไปจนถึงวัดพุทไธสวรรย์ และวัดเสนีย์เขย่งยังคงอยู่ภายใต้การยึดครองของอยุธยา ส่วนทางทิศเหนือพม่าเข้าได้ไม่ไกลไปกว่าโพธิ์สามต้นและปากน้ำประสบ

การรบทางเรือ

บาทหลวงชาวฝรั่งเศสสรุปความสามารถของทหารอยุธยาที่ป้องกันพระนครว่า
"... เมื่อไทย ออกต่อสู้พม่าคราวใด ก็สำหรับส่งอาวุธให้ข้าศึกเท่านั้น ..."

พวกแม่ทัพนายกองของพม่าร้องทุกข์ต่อมังมหานรธาให้เลิกทัพกลับไปก่อน เพราะฝนตกชุกเดือนน้ำเหนือก็จะหลากมา แต่มังมหานรธาไม่เห็นด้วย และว่ากรุงศรีอยุธยาขาดเสบียงอาหาร

และกระสุนดินดำจนอ่อนกำลังจวนจะตีได้อยู่แล้ว ฝ่ายกองทัพพม่าก็ได้เตรียมทำไร่นานาหาอัดเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คัดสิ่งใดไม่ ถ้าเลิกทัทกลับไป อุษยจะได้อำนาจหากำลังมาเพิ่มเติม เตรียมรักษาบ้านเมืองกวตั้นกว่าแต่ก่อน ถึงยกมาตีอีกทีไหนจะตั้ง่ายเหมือนครั้งนี้ มังมหานรธาจึงไม่ยอมให้ทัทกลับ ให้เที่ยวตรวจหาที่ดอนตามโคกตามวัดอันมีอยู่รอบพระนคร แล้วแบ่งหน้าที่กันให้กองทัพแยกออกไปตั้งค่ายสำหรับที่จะอยู่เมื่อถึงฤดูน้ำ และให้ผ่อนช้างม้าพาหนะไปเลี้ยงตามที่ดอนในหัวเมืองใกล้เคียง แล้วให้เที่ยวรวบรวมเรือใหญ่่น้อยมาไว้ใช้ในกองทัพ เป็นจำนวนมาก

หลังจากที่หมดฤดูน้ำหลาก มังมหานรธาที่ล้มป่วยลงและถึงแก่กรรมที่ค่ายบ้านสีตุ๊ก แต่สาเหตุที่มังมหานรธาถึงแก่กรรมกลับโทษฝ่ายอุษย ด้วยแต่ก่อนมากองทัพพม่าฝ่ายเหนือ กับกองทัพพม่าฝ่ายใต้มักแก่งแย่งกัน ด้วยต่างฝ่ายต่างก็เป็นอิสระมิได้ขึ้นแก่กัน ครั้นมังมหานรธาถึงแก่กรรมลงหลังจากที่มังมหานรธาถึงแก่กรรมแล้ว เณเมียวสีหบดีก็ได้เป็นแม่ทัพใหญ่ขึ้นบังคับบัญชากองทัพทั้งหมดเพียงผู้เดียว ส่งผลให้กองทัพทั้งฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้สมทบกันเข้าล้อมกรุงศรีอยุธยา ตัวเณเมียวสีหบดีได้ย้ายจากค่ายปากน้ำประสมมาอยู่ที่ค่ายโพธิ์สามต้น

การตั้งค่ายของอุษย

- ต่อมาฝ่ายไทยได้มีคำสั่งให้ข้ามออกไปตั้งค่ายป้องกันพระนครไว้ทุกด้าน ดังนี้
- ทิศเหนือ ตั้งค่ายที่วัดพระเมรุแห่งหนึ่ง ตั้งที่เพนียดแห่งหนึ่ง
  - ทิศใต้ ตั้งค่ายที่บ้านสวนพลูแห่งหนึ่ง ให้หลวงอภัยพิพัฒน์ขุนนางจีนคุมชาจีนบ้านนายค่าย (บางฉบับเรียกนายค่าย) 2,000 คน ให้พวกคริสตังตั้งค่ายที่วัดพุทธไสสวรรย์แห่งหนึ่ง
  - ทิศตะวันออก ตั้งค่ายที่วัดเกาะแก้วแห่งหนึ่ง ตั้งที่วัดมณฑปแห่งหนึ่ง ตั้งที่วัดพิชัยแห่งหนึ่งในบังคับของพระยาวชิรปราการ (สิน)
  - ทิศตะวันตก ให้กรมอาสาหกเหล่า ตั้งค่ายที่วัดไชยวัฒนารามแห่งหนึ่ง

กองทัพอุษยที่รักษาพระนครนั้นเริ่มระส่ำระสายด้วยรู้กันว่าหมดช่องทางที่จะเอาชนะพม่าได้ พวกจีนในกองทัพไปตั้งค่ายอยู่ที่บ้านสวนพลู คิดเอาตัวรอดก่อนคบคิดกันประมาณ 300 คน

การขุดอุโมงค์ (อยุธยา หัวรอ พ.ศ. 2309)

หลังจากนายทัพพม่ารู้เป็นที่แน่ชัดแล้วว่า กองทัพของทางกรุงศรีอยุธยาอ่อนกำลังลงมาก และประชาชนในเมืองก็อยู่ในสภาพอดอยาก จึงตกลงใจเริ่มขุดอุโมงค์ลอดตัวกำแพงอยุธยาทางด้าน หัวรอ ซึ่งเป็นจุดที่แคบที่สุดของคูเมือง อุโมงค์ที่ขุดมีอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น 5 อุโมงค์ ในจำนวนนั้น 2 อุโมงค์เป็นอุโมงค์ที่ขุดมาหยุดลงตรงใต้ฐานกำแพง จากนั้นก็ขยายแนวขุดไปตามแนวกำแพงทั้งสอง ด้านเป็นขนาดความยาวประมาณ 350 หลา ด้านใต้อุโมงค์ใช้ไม้ทำซื่อรับฐานกำแพงไว้อีกชั้นหนึ่ง

ส่วนอุโมงค์ที่เหลืออีก 3 อุโมงค์นั้นขุดตลอดฐานกำแพงเข้าไปในตัวพระนคร แต่ยังคงเหลือ ชั้นดินปิดไว้ประมาณ 2 ฟุต การปฏิบัติการขุดอุโมงค์ดังกล่าวมิได้เป็นไปอย่างราบรื่น เพราะปกติทาง ฝ่ายอยุธยาบนเชิงเทินใช้ปืนยิงกลุ่มพม่า ที่เข้ามาใกล้แนวกำแพงอยู่ตลอดเวลา เป็นเหตุให้พม่าต้อง ดำเนินการเป็นขั้นต่อนคือ การสร้างสะพานในชั้นต้นทำสะพานข้ามคูก่อน จากนั้นจึงสร้างค่ายใหม่ ขึ้นอีก 3 ค่ายประชิดแนวคูเมืองด้านทิศเหนือเสร็จแล้วจึงเริ่มขุดอุโมงค์ ในขณะที่ฝ่ายอยุธยาไม่ได้ เพิกเฉยต่อการปฏิบัติการดังกล่าว ในครั้งนี้พระมหามนตรี ได้อาสาออกไปตีค่ายพม่าที่เข้ามาตั้ง ประชิดทั้ง 3 ค่าย พระเจ้าเอกทัศจึงโปรดให้จัดพลออกไป 50,000 คน ช้าง 500 เชือก ปรากฏว่าใน ครั้งนี้พระมหามนตรีได้ทำการรบอย่างอาชาชาญ สามารถยึดค่ายพม่าได้ทั้ง 3 ค่าย แต่ภายหลังพม่าได้ ส่งกำลังหนุนออกมาโอบล้อมทัพไทย จนเป็นเหตุให้พระมหามนตรีต้องนำกำลังถอยกลับเข้าเมือง¹⁸

ต่อมาพม่ายกเข้ามาเผาพระที่นั่งเพนียด แล้วตั้งค่าย ณ เพนียดคลองช้างและวัดสามวิหาร วัดมณฑป จากนั้นก็ทำสะพานข้ามทำนบ รอเข้ามาขุดอุโมงค์ที่เชิงกำแพงและตั้งป้อมศาลาดิน ตั้ง ค่ายวัดแม่นางปลื้ม ต่อป้อมสูงเอาปืนใหญ่ขึ้นยิง แล้วจึงตั้งค่ายเพิ่มขึ้นอีกค่ายหนึ่งที่วัดศรีโพธิ์

กลยุทธ์การเข้าตีพระนครของฝ่ายพม่า

กลยุทธ์ที่พม่านำมาใช้ในการรบคราวนี้ก็คือ ปิดล้อมกรุงไว้ แม้น้ำจะท่วมก็ไม่ถอย จัดการ ดำเนินการ

1. ยึดและรวบรวมเสบียงเท่าที่จะหาได้รอบ ๆ บริเวณนั้นไว้สำรอง
2. รวบรวมวัวควายที่ยึดมาได้ ทำการเพาะปลูกในพื้นที่รอบ ๆ
3. ผ่อนช้างม้าไปไว้ในพื้นที่ที่หญ้าอุดมสมบูรณ์

4. ทหารที่ล้อมกรุงศรีอยุธยาให้สร้างป้อมค่ายในพื้นที่ที่น้ำท่วมไม่ถึง
5. จัดกองระวังป้องกันระหว่างป้อมเป็นระยะๆ
6. ถ้ามีกำลังภายนอกเข้ามาจะช่วยสกัดกันไว้

กลยุทธ์ในการเข้าตีกรุงชั้นสุดท้าย พม่าเปลี่ยนจากการเอาบันไดพาดป็นข้ามกำแพง มา เป็นการขุดคูเมืองค้อมลงใต้กำแพง โดยดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. การสร้างสะพาน
2. การสร้างป้อมค่าย
3. การขุดคูเมือง

การสร้างป้อมค่ายขึ้นใหม่ 3 ป้อมนี้ มีความมุ่งหมายสำคัญ 3 ประการ คือ

1. เพื่อประสานงานกับฝ่ายขุดคูเมือง ป้องกันมิให้ทหารอยุธยาที่อยู่บนเชิงเทินยิงทำร้ายทหารพม่าที่กำลังขุดคูเมืองได้ถนัด
  2. เพื่อเป็นการเพิ่มการทำลายฝ่ายอยุธยาที่อยู่ในพระนครให้มากขึ้น โดยการยิงถล่มเข้าไป
  3. เพื่อการสนับสนุนทหารที่จะบุกเข้าป็นกำแพงหรือลอคคูเมืองเข้าไปในพระนคร
- การที่กรุงศรีอยุธยามีข้าศึกเข้ามาประชิดติดพันกันนับว่าเป็นภัยร้ายแรงอยู่แล้ว ซ้ำยังมาเกิดอัคคีภัยไหม้บ้านเรือนอีก ความอึดอัดขาดแคลนที่มีอยู่เป็นทุนเดิมก็กลับโถมทับทวียิ่งขึ้น ราษฎรต่างก็ได้รับความทุกข์ยากแสนสาหัส บ้านเรือนไหม้ไปกว่า 10,000 หลัง ทำให้ราษฎรไม่มีที่พักอาศัยหลายหมื่นคน เมื่อเห็นว่าราษฎรต้องเผชิญกับความตาย ไร้ที่อยู่ทั้งขาดแคลนอาหาร กำลังใจและกำลังกายก็ถดถอยลง สมเด็จพระเจ้าเอกทัศ จึงเจรจากับพม่าขอเลิกรบ ยอมเป็นเมืองขึ้นต่อพระเจ้าอังวะ แต่แม่ทัพพม่าไม่ยอมเลิก เพราะประสงค์ที่จะตีเอาทรัพย์สมบัติผู้คนไปให้สิ้นเชิง

พม่ายังดำรงความมุ่งหมายเดิมในการรบครั้งนี้ไว้อย่างเหนียวแน่น ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งบัดนี้ ซึ่งน่าจะยุติการรบได้แล้ว ฝ่ายอยุธยาเห็นว่าสภาพการณ์ต่าง ๆ คับขันถึงที่สุดแล้วก็ขอยอมแพ้เป็นเมืองขึ้นของพม่าอย่างที่เคยทำกันมาแต่โบราณกาล แต่พม่าปฏิเสธไม่ยอมรับ เพราะการที่อยุธยาขอมแพ้นั้นมิใช่ความมุ่งหมายของฝ่ายพม่า พมามุ่งหมายที่จะได้ทรัพย์สมบัติและผู้คนของกรุงศรีอยุธยามากกว่าที่จะได้อาณาจักรอยุธยาเป็นเมืองขึ้น ดังนั้นเมื่ออยุธยาขอมแพ้ย่อมเป็นเมืองขึ้นพม่าจึงไม่สนใจเสีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสียดัง

ครั้นถึงวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2310 เวลาประมาณบ่ายสามโมง พม่าจู่ดไฟสุ่มรอกำแพงเมืองตรงหัวรอที่ริมป้อมมหาชัย และยิงปืนใหญ่ระดมเข้าไปในพระนคร จากบรรดาค่ายที่รายล้อมทุกค่าย พอเพลาลบค่ำกำแพงเมืองตรงที่เอาไฟสุ่มทรุดลง เวลา 2 ทุ่ม แม่ทัพพม่าจึงป็นเป็นสัญญาณให้ทหารเข้าพระนครพร้อมกันทุกด้าน พม่าเอาบันไดปืนพาดเข้ามาได้ตรงที่กำแพงทรุดนั้นก่อน ทหารอยุธยาที่รักษาหน้าที่เหลือกำลังจะต่อสู้ พม่าก็สามารถเข้าพระนครได้ในเวลาค่ำวันนั้นทุกทาง¹⁹

การทำลายพระนคร

หนังสือพระราชพงสาวดาร ฉบับกรมศึกษาธิการ ร.ศ. 120 ว่า พม่าหักเข้ากรุงได้แล้ว ก็เริ่มเผาเมืองทั้งเมืองใน "เพลาทิ้งคืน ประมาณสองยามเศษ" อัคคีใหม่ไม่เลือก ตั้งแต่เช้าเรือนราษฎรไปจนถึงปราสาทราชมนเทียร เพลิงผลาญพระนครเป็นเวลาถึงสิบห้าวัน โดยหนังสือพระราชพงสาวดารฯ ดังกล่าว บันทึกว่า "เพลาทิ้งคืน ประมาณสองยามเศษ เพลิงเกิดในกรุงเทพมหานครใหม่แต่ทำทลาย ตลอดถนนหลวง ไปจนถึงวัดนักพันต์ แสงเพลิงรุ่งโรจน์โชตินาการ ครั้นได้ทัศนการเห็นก็สังเวชสลดใจ..." นอกจากการล้างผลาญบ้านเรือนแล้ว ทัพพม่ายังปล้นชิงทรัพย์สินบรรดามีในพระนคร บังคับราษฎร ทั้งภิกษุทั้งฆราวาส ให้แจ้งที่อยู่ทรัพย์สิน ผู้ขัดขืนต้องประเชิญทัณฑ์กรรมต่าง ๆ แล้วให้จับผู้คน รวมถึงพระราชวงศ์ ข้าราชการ สมณะต่าง ๆ ไปคุมขังไว้ โดยพระสงฆ์ให้กักไว้ที่ค่ายโพธิ์สามต้น ส่วนฆราวาสให้ไว้ตามค่ายของแม่ทัพนายกองทั้งหลาย คำนวณแล้วปรากฏว่า เชื้อพระวงศ์ถูกกวาดต้อนไปกว่า 2,000 พระองค์ รวมจำนวนผู้ถูกพม่ากวาดต้อนไปนั้นมากกว่า 30,000 คน

ในจำนวนเชลยนี้มีสมเด็จพระเจ้าอุทุมพรรวมอยู่ด้วย พระองค์ได้เป็นผู้ให้ปากคำเรื่องประวัติศาสตร์อยุธยาแก่พม่า ซึ่งได้ชื่อว่า "คำให้การขุนหลวงหาวัด" นอกจากพระเจ้าอุทุมพรแล้วยังมีนายขนมต้มเชลยไทยที่สร้างชื่อเสียงในทางหัตถ์มวยในเวลาต่อมา

เผาทำลายพระนครแล้ว ทัพพม่าได้พำนักอยู่ ณ ที่นั้นจนถึงวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2310 ก่อนยกกลับประเทศตน โดยประมวเลาทรัพย์สินและเชลยศึกไปด้วย เนเมียวสีหบดีได้แต่งตั้งให้สุกี้เป็นนายทัพ คุมพล 3,000 คน รั้งทัพอยู่ที่ค่ายโพธิ์สามต้น คอยกวาดต้อนผู้คนและทรัพย์สินตามกลับไป

¹⁹ การเสียดังศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๓๑๐. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ภายหลัง อย่างไรก็ดี หลักฐานพม่ากล่าวตรงกันข้ามกับหลักฐานไทย คือ ทหารพม่ามิได้ฆ่าฟันผู้คนมากมาย เพียงแต่เผาเมือง ริมสมบัติ และจับพระเจ้าแผ่นดิน ข้าราชการสำนัก และพลเมืองกลับไปด้วยเท่านั้น

ฝ่ายพระเจ้ามังระทรงพระดำริว่า จะไว้กำลังจำนวนหนึ่งที่กรุงศรีอยุธยา โดยอาจทรงให้อยู่ในบังคับบัญชาของพระราชวงศ์อยุธยาหรือข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของพม่าโดยตรง แต่เผอิญ พม่าเกิดการสงครามกับจีน พระองค์จึงเปลี่ยนพระทัยเรียกกองทัพส่วนใหญ่กลับไปป้องกันมาตุภูมิ และให้กองทหารขนาดเล็กไว้ประจำในหลายพื้นที่เท่านั้น กองทัพพม่าที่เหลืออยู่ในอาณาจักรอยุธยาที่เป็นซากไปแล้วนั้นมีอยู่ไม่ถึง 10,000 นาย ซึ่งไม่รับกับอาณาเขตของกรุงศรีอยุธยา กองทัพเหล่านี้จึงมีอำนาจอยู่แต่ในบริเวณค่ายคูประตูหอรบของตนและปริมณฑลเท่านั้น ท้องที่ห่างไกลล้วนอยู่นอกเหนือการควบคุม ซ้ำบางแห่งกลายเป็นช่องโหว่ไปเสีย

ภาพที่ 2.3 กรุงศรีอยุธยาในปัจจุบัน

แม้ว่าพม่าจะได้ชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้มาเป็นของตนก็ตาม แต่พม่าไม่บรรลุวัตถุประสงค์สำคัญในอันที่จะพิชิตคนไทยและควบคุมดินแดนโดยรอบทั้งสิ้น เพราะคนไทยภายใต้การนำของพระมหากษัตริย์พระองค์ใหม่เป็นแรงหนุนเหล่ากบฏในล้านนาและพม่าตอนล่างได้ดีกว่าเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบกับพม่าสูญเสียความสามารถในการรบลงมากหลังผ่านพ้นสงครามกับสยาม ทั้งต้องรบกับจีนอีกหลายปี

ชุมนุมใหญ่หลังการเสียดังศรีอยุธยาครั้งที่สอง

นิธิ เอียวศรีวงศ์ ได้อธิบายว่า แนวคิดที่ว่าดินแดนสมัยอาณาจักรอยุธยาเดิมถูกแบ่งออกเป็น 4-6 ชุมชน อาจเป็นแนวคิดจากพระวรินทร์ แต่ชุมนุมที่ถุกนับนี้ เป็นชุมนุมที่มีขนาดใหญ่และมีอิทธิพลทางการเมืองอย่างมากเท่านั้น ซึ่งพระราชพงศาวดารก็ได้บันทึกตามนี้เช่นกัน

ชุมนุมพระยาตาก

เป็นชุมนุมของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ก่อนที่จะตั้งกรุงธนบุรี เมื่อพระยาตากพิจารณาเห็นว่ากรุงศรีอยุธยาไม่มีทางรบชนะ จึงนำทหารจำนวนหนึ่งไปสร้างฐานกำลังตั้งตัวเป็นใหญ่ที่เมืองจันทบุรี มีอาณาเขตตั้งแต่ชายแดนกัมพูชา จนถึงเมืองชายฝั่งทะเลตะวันออกทั้งหมด

ชุมนุมเจ้าพระยาพิษณุโลก

เจ้าพระยาพิษณุโลก ตั้งตัวเป็นเจ้าของเมืองพิษณุโลก มีอาณาเขตตั้งแต่เมืองพิชัยลงมาจนถึงเมืองนครสวรรค์ และ ปากน้ำโพ เจ้าพระยาพิษณุโลกมีนามเดิมว่า เรือง เคยเป็นข้าราชการผู้ใหญ่ในกรุงศรีอยุธยา และเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสู้รบ จึงมีผู้นับถืออยู่มาก เมื่อตั้งตนเป็นเจ้าแล้ว ได้มีข้าราชการเก่ากรุงศรีอยุธยาขึ้นมาสวามิภักดิ์อยู่ด้วยหลายคน

ในปี พ.ศ. 2311 สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีได้ทรงยกทัพไปปราบชุมนุมเจ้าพระยาพิษณุโลก เจ้าพระยาพิษณุโลกได้ให้หลวงโกษา (ยง) ยกกองทัพมาตั้งรับที่ตำบลเกษชัย เขตเมืองนครสวรรค์ พอกองทัพของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรียกขึ้นไปถึง ก็ได้ปะทะรบพุ่งกันอย่างสามารถ เข้าศึกได้ยิงปืนมาถูกพระขงษ์ (หน้าแข้ง) ของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีบาดเจ็บ จึงต้องยกทัพกลับ เจ้าพระยาพิษณุโลกเห็นเป็นโอกาสเหมาะ จึงตั้งตนเป็นพระมหากษัตริย์ พوراชาภิเษกได้ 7 วัน ก็ได้ประหารและถึงแก่พราลัยในที่สุด พระอินทรอากร น้องชายของเจ้าพระยาพิษณุโลกจึงได้ขึ้นครองเมืองแทน แต่ก็ทำให้เมืองพิษณุโลกอ่อนแอตามลำดับ ด้วยเหตุนี้ เจ้าพระฝางเห็นเป็นโอกาสอันเหมาะ จึงยกทัพลงมาตีเมืองพิษณุโลก และผนวกรวมกับชุมนุมพระฝางไปในที่สุด

ชุมชนเจ้านครศรีธรรมราช

พระปลัด (หนู) ผู้รั้งตำแหน่งเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช ได้ตั้งตัวขึ้นเป็นเจ้าที่เมืองนครศรีธรรมราช ชาวบ้านเรียกว่า เจ้านคร มีอาณาเขตตั้งแต่เมืองชุมพรจนถึงหัวเมืองมลายู เจ้าเมืองนี้มีชื่อเดิมว่า (หนู) เป็นเชื้อสายเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช ได้เข้ามาถวายงานที่กรุงศรีอยุธยา มีความชอบจนได้เป็น หลวงสิทธินายเวร มหาดเล็ก แล้วไปเป็นปลัดเมืองนครศรีธรรมราชต่อมา เมื่อพระยาราชสุภาวดี เจ้าเมืองนครศรีธรรมราชมีความผิด หลวงสิทธินายเวรจึงไปเป็นเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชแทน

เมื่อปี พ.ศ. 2312 สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อภัยโทษไปปราบชุมชนเจ้านครศรีธรรมราช โดยมีเจ้าพระยาจักรีเป็นแม่ทัพ กองทัพเจ้านครฯ กับกองทัพกรุงธนบุรี ได้สู้รบกันอย่างสาหัส แต่แม่ทัพกรุงธนบุรีที่ยกทัพไปกลับไม่ปรองดองกัน จึงไม่สามารถปราบชุมชนเจ้านครฯ ได้สำเร็จ สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีจึงต้องทรงลงไปตีด้วยพระองค์เอง แล้วก็ทรงตีได้สำเร็จ เจ้านครศรีธรรมราช เจ้าหนู ต้องหนีละทิ้งเมืองไปอยู่ที่เมืองปัตตานี แต่เจ้าเมืองปัตตานีเกรงกลัวกองทัพสยาม จึงส่งตัวกลับมาให้สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ตั้งแต่นั้นมาหัวเมืองปักษ์ใต้จึงมาอยู่ภายใต้อำนาจกรุงธนบุรี พระองค์ทรงไม่ประหารเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช เพราะเนื่องจาก ในขณะที่กรุงศรีอยุธยาแตก ไม่มีเมืองที่ใหญ่กว่ามาปกครอง เมืองนครศรีธรรมราชจึงต้องตั้งตนเป็นอิสระ

ชุมชนเจ้าพิมาย

ชุมชนเจ้าพิมายนั้น มี กรมหมื่นเทพพิพิธ เป็นเจ้าเมือง กรมหมื่นเทพพิพิธ พระราชโอรสในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ผนวชในรัชสมัยพระเจ้าเอกทัศ แต่ต่อมาได้มีความผิดฐานคิดกบฏ จึงถูกเนรเทศออกไปอยู่ที่ลังกา และ เมื่อพระเจ้ามังระส่งกองทัพมาตีไทย กรมหมื่นเทพพิพิธได้ทราบว่าจะเสียกรุงศรีอยุธยาให้แก่พม่า จึงได้เดินทางกลับไทย เกลี้ยกล่อมผู้คนในเมืองนครราชสีมาให้สมัครเป็นพรรคพวกของตน และในที่สุดก็ยึดเมืองนครราชสีมาได้

ต่อมา หลวงแพ่ง น้องพระยาราชสีมาได้ไปเกณฑ์พลจากเมืองพิมาย เพื่อไปตีเมืองนครราชสีมาเอาเมืองคืน ปรากฏว่ารบชนะ จึงจับกรมหมื่นเทพพิพิธได้ หลวงแพ่งต้องการที่จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประหารชีวิตกรรมหมื่นเสีย แต่เจ้าพิมายมีความสงสารจึงขอชีวิตไว้ และขอนำกรรมหมื่นเทพพิพิธไป
 คุมไว้ที่เมืองพิมาย แต่เจ้าพิมายจงรักภักดีต่อเจ้ากรุงศรีอยุธยามาก จึงยกกรรมหมื่นเทพพิพิธขึ้นเป็น
 เจ้าเมืองพิมาย ส่วนคนนั้นได้ถูกแต่งตั้งให้เป็น เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ผู้สำเร็จราชการบ้านเมือง
 ทั้งหมด หลังจากนั้น กรรมหมื่นฯ ก็ได้กำจัดหลวงแพ่ง แล้วยึดเมืองนครราชสีมา และ หัวเมืองน้อย
 ใหญ่ทั้งปวงมารวมกับพิมายทั้งหมด

หลังจากการสถาปนากรุงธนบุรีสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงมีพระบัญชาให้ พระราชวริน
 (ทองคิ้ว) และพระมหามนตรี (บุญมา) ยกทัพไปตีชุมนุมพิมาย ภายหลังจากทรงหายจากการรบกับ
 พิชณุโลก และ เป็นปีเดียวกันกับปีที่ยกทัพไปตีพิชณุโลก กองทัพพิมายสามารถต้านทานกองทัพ
 กรุงธนบุรีได้จึงต้องแตกพ่ายไป ครั้นเมื่อกรรมหมื่นเทพพิพิธทราบข่าว จึงรีบอพยพครอบครัวไปอยู่
 เวียงจันทน์ แต่ ขุนชนะ กรมการเมืองนครราชสีมาตามตัวไว้ได้ทัน จึงนำมาถวายสมเด็จพระเจ้า
 กรุงธนบุรี

ชุมนุมพระเจ้าฝาง

พระสังฆราชาในเมืองสวางคบุรี (ฝาง) ได้ตั้งตนเป็นเจ้า ทั้งที่ยังเป็นพระภิกษุอยู่ ชาวบ้านทั่วไปเรียก
 เจ้าพระฝาง หรือ พระเจ้าฝาง มีชื่อเดิมว่า เรือน เป็นชาวเมืองเหนือ ได้ศึกษาเล่าเรียนพระศาสนาจาก
 ราชสำนักกรุงศรีอยุธยา และได้รับการแต่งตั้งเป็น พระพาคุลเถระ ราชาคณะฝ่ายอรัญวาสี อยู่ ณ วัด
 ศรีอยุธยา และได้แต่งตั้งเป็นพระสังฆราชาเจ้าคณะเมืองสวางคบุรี กลับขึ้นไปจำวัดอยู่ที่วัดพระฝาง
 แล้วก็ตั้งตนเป็นเจ้าทั้งที่อยู่ในสมณเพศ แต่ผู้คนก็พานับถือ เนื่องจากชาวบ้านนับถือว่าเป็นผู้วิเศษ
 หลังจากสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานีแล้ว สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ทรงทราบข่าวเรื่องที่เจ้าพระ
 ฝางยกทัพชุมนุมพิชณุโลกได้ และถึงกับส่งกองทัพไปปล้นแย่งชิงข้าวปลารายถูกลงมาถึงเมือง
 อุทัยธานี และชัยนาท พระองค์จึงทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกทัพไปปราบในปี พ.ศ. 2313 โดยมี
 พระยายมราช (บุญมา) เป็นแม่ทัพหน้า กองทัพหน้าของพระยายมราชได้เข้าโจมตีเมืองพิชณุโลก
 ด้านหน้าของเจ้าพระฝาง ซึ่งมีหลวงโกษา (ยัง) คุมกำลังมาตั้งรับอยู่ภายในคืนเดียว แล้วจากนั้น
 กองทัพหลวงก็ยกไปตีเมืองสวางคบุรี เจ้าพระฝางสู้รบได้ 3 วัน เห็นศึกหน้าเหนือกำลังจึงพาพรรค
 พวกหลบหนีไปอยู่เมืองเชียงใหม่ ซึ่งในขณะนั้นพม่าปกครองอยู่ กองทัพหลวงจึงยึดเมืองสวางคบุรี
 ได้ และยังได้ถูกช้างเผือกมาอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน

ลักษณะปัญหาสังคม พอสรุปลักษณะปัญหาสังคมได้ดังนี้

1. เป็นสภาวะการณ์ที่มีผลกระทบกระเทือนต่อคนเป็นจำนวนมาก
2. เป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่พิจารณาว่าเป็นสภาวะการณ์ที่ไม่พึงปรารถนา
3. ปัญหาสังคม จะเปลี่ยนแปลงไปเมื่อกำนิยมหรือการตีความในแบบแผนพฤติกรรมแตก
4. ปัญหาสังคมย่อมผันแปร “ไปตามกาลเวลา”
5. ปัญหาสังคมย่อมมีผลมาจากนโยบายของรัฐหรือจากพฤติกรรมสังคมที่มีได้คาดคิดล่วงหน้าไว้ก่อน
6. บุคคลมีชนชั้นทางสังคมที่แตกต่างก็ย่อมมีความคิดเห็นการแก้ปัญหาสังคมที่แตกต่างกัน ทุกคนยอมรับการแก้ปัญหาสังคมที่เป็นประโยชน์แก่ตัวเองมากที่สุด

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ผู้คนในสังคมมีการเบี่ยงเบนความสัมพันธภาพจากเดิม และสถาบันทางสังคมก็ทำหน้าที่ไม่ครบสมบูรณ์ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้เกิดปัญหาสังคม ปัญหาสังคมไทยมีอยู่มากมาย ดังนี้

1.ปัญหายาเสพติด กำลังระบาดในหมู่เยาวชน ปัจจุบันนี้ประเทศไทยมีคนติดสิ่งเสพติดมากกว่าสองล้านคน ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเยาวชน สารเสพติดที่ระบาดในประเทศไทย เช่น ฟีน กัญชา เฮโรอีน และแอมเฟตามีน ซึ่งในประเทศไทยมีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้นด้วยมีการลักลอบนำเข้ามายังบริเวณชายแดนใต้และภาคเหนือของไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางการป้องกันและแก้ไข

1.1 ภาครัฐ จะต้องส่งเสริมมาตรการป้องกันยาเสพติด เช่นการให้ความรู้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสิ่งเสพติดกับประชาชนอย่างทั่วถึง โดยวิธีต่างๆไม่ว่าจะเป็นสื่อทางโทรทัศน์ วิทยุ หรือผ่านหลักสูตรการสอนในสถานบันศึกษา นอกจากนี้ภาครัฐยังควรออกมาตรการเพื่อบำบัดรักษาให้ผู้ที่มีติดสิ่งเสพติดหยุดเสพยาให้นานที่สุดจนสามารถเลิกได้โดยเด็ดขาด ซึ่งเป็นการลดปัญหาความเดือนร้อนและยังสามารถการแพร่กระจายของสิ่งเสพติดได้

1. 2 ภาคเอกชน ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์ช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดให้ลดละเลิกการใช้สิ่งเสพติด รวมทั้งจัดกิจกรรมสันทนาการต่างๆให้กับเยาวชนและผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และห่างไกลจากยาเสพติด

1.3 ภาคประชาชน ให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการสอดส่องดูแลไม่ให้เกิดการระบาดของสิ่งเสพติด โดยเฉพาะครอบครัวจะต้องให้ความรักและความอบอุ่นกับสมาชิกในครอบครัว โดยพ่อแม่ต้องถือว่าสิ่งนี้เป็นความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย

ผลเสียของผู้ติดยาเสพติดให้โทษ

1. ผลเสียทางร่างกายและจิตใจ ร่างกายอ่อนเพลีย เบื่ออาหาร นอนไม่หลับ อารมณ์หงุดหงิด โกรธง่าย ฟุ้งซ่าน
2. ผลเสียทางสังคม ผู้ติดยาเสพติดไม่คำนึงถึงกฎระเบียบของสังคม ชอบละเมิดกฎระเบียบ ผู้ติดยาเสพติดเป็นที่รังเกียจของสังคม เป็นผู้ทำลายชื่อเสียงวงศ์ตระกูล
3. ผลเสียทางเศรษฐกิจ ผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน ติดยาเสพติดแล้วไม่ชอบทำงาน อ่อนแอ ทำให้สูญเสียแรงงาน การผลิตของประเทศลดลง รายได้ของประเทศลดลง นอกจากนี้รัฐยังต้องสูญเสียงบประมาณจำนวนมากในการรักษาพยาบาลผู้ติดยาเสพติด

2.ปัญหาเด็กและเยาวชน

ปัญหาเด็กและเยาวชนในสังคมไทยเป็นปัญหาที่สำคัญและมีความหลากหลาย เช่น เด็กเร่ร่อน ปัญหาเด็กติดยาเสพติด มั่วสุมตามสถานที่บันเทิง และปัญหาเหยื่อของโฆษณาทำให้เป็นผู้บริโภคนิยม เป็นต้น

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.1 พ่อแม่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อสมาชิกในครอบครัว โดยให้ความรักความอบอุ่นกับสมาชิกในครอบครัว และพร้อมทั้งส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของ บุตรหลาน
- 2.2 โรงเรียนและชุมชน ต้องส่งเสริมการจัดเวลา รวมทั้งพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนได้แสดงศักยภาพความสามารถตามความสนใจและความต้องการตามวัย
- 2.3 หน่วยงานของรัฐและเอกชน ต้องมีการเร่งรัดการจัดบริการนันทนาการให้เข้าถึงเด็กและเยาวชน
- 2.4 สื่อมวลชน ควรสนับสนุน เผยแพร่กิจกรรมความดี ความสามารถของเด็ก เพื่อเด็กจะได้มีความภาคภูมิใจในการทำงานกิจกรรมต่างๆ

3.ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน

ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาที่อยู่ในสังคมไทยมาเป็นเวลานาน และนับวันยิ่งรุนแรงมากยิ่งขึ้น ปัญหาคอร์รัปชันทำให้ประเทศชาติต้องสูญเสียงบประมาณที่ต้องนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศชาติเป็นเวลายาวนานหลายทศวรรษ เช่น การทุจริตของข้าราชการบางคนในการจัดซื้อวัสดุเพื่อนำมาสร้างถนน ทำให้ได้วัสดุที่ไม่มีคุณภาพแต่ราคาสูง ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงเพราะประชาชนต้องใช้ถนนในการสัญจร หากถนนไม่ดี ขำรุค หรือทรุดตัวก็จะทำให้ประชาชนเดือดร้อนเกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินได้

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- 3.1 ปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้กับเยาวชนในสังคม โดยผู้ใหญ่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีและปลูกฝังเยาวชนให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วมเป็นสำคัญ
- 3.2 ภาครัฐควรรณรงค์ให้คนในสังคมรังเกียจการทุจริต เน้นความซื่อสัตย์ และความภาคภูมิใจในศักดิ์ศรีของตนเอง
- 3.3 กฎหมายไทย ควรมีบทลงโทษทางสังคมต่อผู้ที่กระทำการทุจริตอย่างเข้มงวด เพื่อไม่ให้มีการใช้ช่องโหว่ทางกฎหมายในการช่วยเหลือพวกพ้องให้พ้นผิด
- 3.4 คนในสังคมจะต้องให้ความร่วมมือ และให้การสนับสนุนองค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและจัดการทุจริต เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เป็นต้น
- 3.5 สื่อมวลชนต้องให้ความสนใจในการติดตามการดำเนินงานของรัฐ และเปิดโปงปัญหาที่เกิดขึ้นให้สังคมได้รับรู้ เพื่อให้ประชาชนทราบว่าปัญหานี้เป็นอันตรายต่อสังคมมากเพียงใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลเสียของการคอร์ปชั่น

1. ด้านรัฐ ทำให้เกิดการผูกขาด ข้าราชการจะติดต่อดีกับพรรคพวกของคนหรือผู้ที่ให้ผลประโยชน์ต่อตนเอง เท่านั้น ทำให้สินค้าแพงกว่าความเป็นจริง วัสดุสิ่งของคุณภาพต่ำ ทำให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ในวงราชการ ใช้สถานที่ราชการหากินในทางไม่สุจริต
2. ด้านข้าราชการ ทำให้ข้าราชการที่ซื่อสัตย์สุจริตหมดกำลังใจในการทำงาน ถ้าผู้บังคับบัญชาพร้อมกับลูกน้องใกล้ชิดคิดกระทำการคอร์ปชั่นด้วยแล้ว ข้าราชการที่สุจริตยอมอยู่ในวงราชการยากเพราะจะโดนกดดันแก่งัดตลอดเวลา
3. ด้านประชาชน ประชาชนเสื่อมศรัทธาข้าราชการ เพราะข้าราชการที่คอร์ปชั่นจะทำให้ข้าราชการที่ซื่อสัตย์พลอยเสียชื่อเสียง เกียรติยศ ไปด้วย

4 ปัญหาความยากจน

ความยากจน คือ สภาพการดำรงชีวิตของบุคคลที่มีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย ไม่สามารถจะหาสิ่งจำเป็นมาสนองความต้องการทางร่างกาย และจิตใจได้อย่างเพียงพอ จนทำให้บุคคลนั้นมีสภาพความเป็นอยู่ที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่สังคมวางไว้ ความยากจนขึ้นอยู่กับมาตรฐานของแต่ละสังคม

ผลเสียของความยากจน

1. ผลเสียต่อบุคคลและครอบครัว ทำให้บุคคลสูญเสียบุคลิกภาพที่ดี ครอบครัวขาดเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การดำรงชีพ ไม่สามารถจะส่งบุตรหลานเล่าเรียนได้เท่าที่ควร
2. เป็นภาระแก่สังคม สังคมต้องอุ้มชู ดูแลคนยากจน ทำให้ประเทศชาติไม่สามารถจะทุ่มเทการพัฒนาได้
3. ทำให้เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไม่มั่นคง ประเทศที่มีคนยากจนมากก็ไม่สามารถจะพัฒนา เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองได้ ทำให้เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศไม่มั่นคง

5. ปัญหาโรคเอดส์

โรคเอดส์ (AIDS : Acquired Deficiency Syndrome) แพร่มาสู่ประเทศไทยจากประเทศตะวันตก ประเทศไทยได้รับอันตรายจากโรคเอดส์รุนแรงขึ้น โรคเอดส์เกิดจากสาเหตุที่สำคัญ เช่น การสำส่อนทางเพศ การใช้ เข็มฉีดยาร่วมกัน การถ่ายเลือดที่ขาดความระมัดระวัง ปัจจุบันยังไม่มียารักษาโรคเอดส์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอดส์ ผู้ป่วยจะต้องเสียชีวิตทุกราย ประเทศไทยต้องสูญเสียงบประมาณจำนวนมากในการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์ ซึ่งเป็นบุคคลที่สังคมรังเกียจ

ปัญหาพื้นฐานของประเทศไทยใน ๕ ประเด็นหลักในปัจจุบันเร่งด่วนแก้ไข

1. การศึกษาโดยเฉลี่ยของคนไทยต่ำกว่ามาตรฐาน
2. การถูกฝึกให้เชื่อฟังผู้นำ ไม่ได้ถูกฝึกให้ใช้สติตนเอง
3. การขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม
4. ปัญหาหนึ่งที่หยั่งรากลึกในสังคมไทย คือ "สังคมไทยเป็นสังคมพวกพ้อง และมีลักษณะเป็นระบบอุปถัมภ์"
5. ปัญหาของระบบทุนนิยม

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

1. รัฐบาลควรออกระเบียบ กฎเกณฑ์ และกฎหมาย เพื่อกำหนดมาตรการการป้องกัน และปราบปรามผู้กระทำความผิดอย่างจริงจังและแน่นอน
2. วางแผนและนโยบายการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อรณรงค์และอนุรักษ์
3. ให้การศึกษาแก่สมาชิกในสังคมเพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในปัญหาต่าง ๆ ให้มากขึ้น
4. ปรับปรุงและพัฒนาสังคมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
5. พัฒนาเศรษฐกิจทั้งด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการบริการให้ดีขึ้น
6. พัฒนาสังคม สร้างค่านิยม และรณรงค์ให้ประชาชนร่วมมือในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
7. ให้การศึกษาแก่ประชาชนให้ทั่วถึงและสูงขึ้น การศึกษาเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้สูงขึ้น รัฐจึงควรทุ่มเทงบประมาณในการให้การศึกษาแก่ประชาชน
8. รัฐต้องจัดสวัสดิการที่ดีให้แก่ประชาชน ต้องจัดให้ประชาชนมีการศึกษาที่ดีและมีงานทำทุกคน เพื่อ เป็นหลักประกันของชีวิต ควรจัดให้มีการประกันสังคมโดยทั่วถึง
9. พัฒนาเศรษฐกิจอย่างเหมาะสมกับประเทศ โดยพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อส่วนรวม กระจายรายได้สู่ชนบทมากขึ้น พยายามลดช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวยให้อยู่ในระดับเดียวกัน
10. มีการพัฒนาสังคมให้เหมาะสม โดยเฉพาะระดับครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันที่สำคัญต้องพัฒนา

ก่อนสถาบันอื่น ๆ ควรสร้างค่านิยมที่ดีให้กับเด็ก เช่น ให้มีความซื่อสัตย์ ขยัน ใฝ่ศึกษา ไม่เห็นแก่เอกราชนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เงิน ขอบศึกษากันคว้า ฯลฯ รัฐต้อง พัฒนาบุคคลให้มีคุณธรรม จริยธรรม ดำเนินชีวิตในครรลอง แห่งจริยธรรม คุณธรรม หรือตามหลัก

ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้นก็มีความรุนแรงในหลายระดับซึ่งมีผู้กระทำผิดที่ต่างต่างกัน ออกไป และยังเป็นสาเหตุของปัญหาต่างๆได้ดังที่กล่าวมาแล้ว โดยมากเรามักจะมานั่งในเรื่องของ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการล่องละเมิดต่างๆ ปัญหาครอบครัว ปัญหาความเครียด ฯลฯ และหา ทางแก้ไขจากปลายเหตุ ส่วนปัญหาสังคมอื่นๆก็ได้แก่ ปัญหาสิทธิส่วนบุคคล ปัญหาการจำกัดสิทธิ ปัญหาทางเศรษฐกิจสังคมซึ่งก่อให้เกิดปัญหาความเครียดและการกดดัน ปัญหาทางด้านการศึกษา เหล่านี้เป็นต้นซึ่งไม่ได้รับความสนใจเท่ากับพวกปัญหาอาชญากรรม

อย่างที่เรารบกันดีว่า การที่ปัญหาสังคมจะเกิดขึ้นนั้นมันก็เริ่มมาจากคนที่ได้รับความกดดันความ กระทบกระเทือนทางจิตใจ แต่อะไรเป็นสาเหตุของความกระทบกระเทือนและความกดดันเหล่านั้น ละ นี่จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการที่เราจะเริ่มต้นแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การออกแบบกราฟฟิกเคลื่อนไหว

กราฟฟิกเคลื่อนไหวเป็นกราฟิกที่ใช้ภาพวิดีโอและเทคโนโลยีภาพเคลื่อนไหวในการสร้างภาพลวงตาให้เกิดการเคลื่อนไหว กราฟิกจะถูกรวมกับเสียงสำหรับใช้ในสร้างสื่อมัลติมีเดีย กราฟิกเคลื่อนไหวโดยปกติจะแสดงผ่านเทคโนโลยีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แต่อาจจะแสดงผ่านทางเทคนิคอื่น (เช่น thaumatrope, phenakistoscope, stroboscope, Zoetrope, praxinoscope หนังสือนั่งกรีด)

ความหมายและความสำคัญ

วิธีในการสร้างกราฟฟิกเคลื่อนไหวอย่างกว้างขวางคือ การทำทีละรูป(frame-by-frame) โดยใช้โปรแกรมในการคำนวณและการสุ่มการเปลี่ยนแปลงในภาพการสร้างภาพลวงตาของการเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลง

ตั้งแต่กราฟฟิกเคลื่อนไหวยังไม่ถูกบัญญัติความหมายและยังไม่ได้รับการยอมรับในระดับสากล จุดเริ่มต้นอย่างเป็นทางการของรูปแบบศิลปะนี้ถูกโต้แย้ง มีการเสนอให้บัญญัติกราฟฟิกเคลื่อนไหวในช่วงต้นปี 1800 และครั้งแรกที่มีคนกล่าวความหมายของคำว่า "กราฟฟิกเคลื่อนไหว" คือ John Whitney อนิเมเตอร์ผู้ก่อตั้ง บริษัท Motion Graphics Inc. ในปี 1960

Saul Bass น่าจะเป็นผู้บุกเบิกที่สำคัญที่สุดในการออกแบบกราฟฟิกเคลื่อนไหวและงานของเขา นับเป็นจุดเริ่มต้นที่แท้จริงของสิ่งที่ตอนนี้เรียกทั่วไปว่ากราฟฟิกเคลื่อนไหว มีผลงานเช่น The Man With The Golden Arm (1955), Vertigo (1958), Anatomy of a Murder (1959), North by Northwest (1959), Psycho (1960), and Advise & Consent (1962) การออกแบบกราฟฟิกเคลื่อนไหวของ Saul Bass เน้นไปที่ความเรียบง่าย แต่มีประสิทธิภาพการสื่อสารอารมณ์ของหนัง

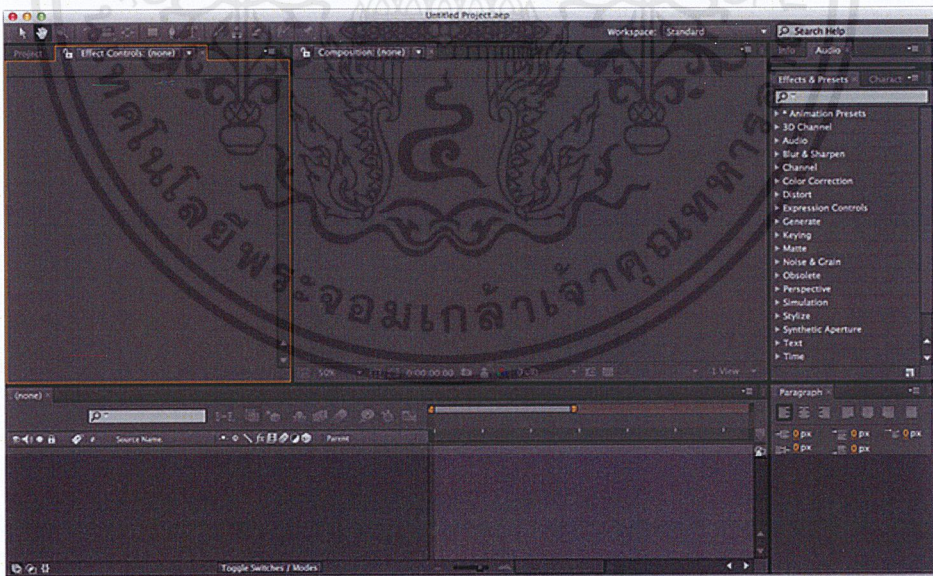
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กราฟิกเคลื่อนไหวที่สร้างจากคอมพิวเตอร์

ในช่วงเริ่มแรกของกราฟิกเคลื่อนไหว ถูกใช้โดยกระบวนการตัดต่อในภาพยนตร์ ซึ่งเป็นช่วงที่คอมพิวเตอร์ยังไม่ได้มีอยู่ทั่วไปและยังไม่ถูกใช้อย่างกว้างขวาง และในสมัยนั้นกราฟิกเคลื่อนไหวมีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าและใช้เวลานานกว่า ถ้าเทียบกับงบประมาณที่จะต้องใช้ทำภาพยนตร์และงานดำเนินการผลิตทั้งหมด

ในช่วงปี 1980 จนถึงปี 1990 ระบบกราฟิกที่เป็นกรรมสิทธิ์จาก Quantel จากอังกฤษถูกใช้ในสถานีโทรทัศน์จำนวนมาก มีการออกอากาศโดย กราฟิกมีมาตรฐานที่ดีขึ้น ด้วยต้นทุนที่ลดลง เพราะผลิตรกราฟิกเคลื่อนไหวบนเครื่องคอมพิวเตอร์ ความพร้อมของโปรแกรมเดสก์ทอปเช่น Adobe After Effects, Combustion Discreet, Apple Motion, กราฟิกเคลื่อนไหวได้กลายเป็นที่เข้าถึงได้มากขึ้น

คำว่า "กราฟิกเคลื่อนไหว" เป็นที่นิยมโดยหนังสือ Trish and Chris Meyer's เกี่ยวกับการใช้โปรแกรม Adobe After Effects หัวข้อ "การสร้างกราฟิกเคลื่อนไหว" นี้คือจุดเริ่มต้นของการใช้งานคอมพิวเตอร์ที่เชี่ยวชาญในการผลิตวิดีโอ แต่ไม่ใช้การตัดต่อกับการสร้าง 3D

ภาพที่ 3.1 โปรแกรม Adobe After Effect CS5

กราฟิกเคลื่อนไหวยังพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรูปแบบศิลปะ ที่มีการรวมตัวกันของเส้นทาง กล้องและองค์ประกอบ 3 มิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Adobe After Effect

Adobe After Effect เป็นผลิตภัณฑ์ของ บริษัท Adobe System Corporation เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประเภท ผสมองค์ประกอบต่างๆเข้าด้วยกัน (Composite) ให้ออกมาเป็นตัวงานประเภทภาพเคลื่อนไหว ไปใช้ในสื่อต่างๆ เช่น ภาพยนต์ วิดีโอ อนิเมชัน เว็บไซต์ และเป็นที่ยอมรับมากที่สุด เนื่องด้วยการใช้งานง่ายต่อการเรียนรู้ มีการพัฒนาต่อเนื่อง และ โปรแกรมเสริมมากมาย (Plug-in) แล้วยังสามารถ ทำงานร่วมกับโปรแกรมอื่นๆได้อย่างกลมกลืน โดยการโยนไฟล์กลับไปมาได้ ระหว่างโปรแกรมได้ (CS creative Suite) มีความยืดหยุ่นสูง รองรับไฟล์สได้หลายประเภท และชนิด (ใน mode RGB)

เนื่องด้วยการทำงานในแบบ Layer จึงง่ายต่อการเรียนรู้ ลักษณะการทำงานคล้าย Photoshop หากเราเข้าใจการทำงานหลักแล้วก็จะง่ายละ ลองคิดว่าใน Photoshop มี Filter ใน AE ก็คือ Effect นั้นเอง เพียงเพิ่ม frames , time line , monitor , keyframe , timecode เข้าไปเท่านั้น ในตัวมันเองก็มีเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับงาน ภาพเคลื่อนไหว (motion picture) มากมาย แต่ที่เป็นที่นิยมมากคือการนำไปใช้สร้างงาน motion graphic ซึ่งการทำงานแบบ layer เป็นชั้นๆนั้นมีประโยชน์มากทำให้ทำงานง่าย รองลงมาก็คงเป็นการทำงานพวก visual effect สร้างภาพ ตกแต่งภาพ แก้ไขสี ในงานภาพเคลื่อนไหว การทำงานจะรองรับระบบไฟล์ภาพแบบ pixel หรือ bitmap นั้นเอง แต่ก็สามารถนำไฟล์ vector (eps , ai etc.) เข้ามาใช้งานได้เหมือนกัน

Video Codec

Video Codec คือ รูปแบบการประมวลผลเพื่อแสดงผลของ video นั้นๆ แต่ละ codec มีคุณสมบัติแตกต่างกันไปตามชนิดและก็ตามที่ผู้สร้างจะกำหนดมา ยกตัวอย่างง่ายๆ เช่นเราสามารถเล่น ไฟล์วิดีโอ .mov (quicktime) ได้ นั่นเพราะเรามี codec ของมันอยู่ และในกรณีที่เราจะ ประมวลผลงาน render งานนั้นเราก็ต้องพึ่ง codec อีกในการเซตค่า codec นั้นมีผลกับไฟล์มาก มันจะทำให้ขนาดไฟล์ใหญ่ เล็ก บีบอัด หรือคมชัด ทั้งภาพ และเสียง เราก็ใช้ codec นอกจากนั้น hardware ต่างๆ ก็อาจมี codec เป็นของตัวเอง เพื่อให้ไฟล์ทำงานได้ดีขึ้นเมื่อทำงานร่วมกับ AE เช่น กล้อง camera หรือ การ์ดตัดต่อ editing card เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำว่า Mpeg ก็คือ codec ประเภทหนึ่งแต่มีหลายตัวแยกย่อยไปอีก เช่น Mpeg1 , Mpeg2 , Mpeg4 ขนาดไฟล์ก็มีความแตกต่างกัน แล้วแต่การนำไปใช้

ส่วนคำว่า SD , HD , 2K , 4K นั้นเรียกว่า Formate ซึ่งมีความหมายกว้างกว่า ซึ่งหมายถึงรูปแบบของการนำไปใช้งาน

การทำงานของโปรแกรม After Effects

ในการทำงานของโปรแกรม After Effects นั้น เปรียบเทียบกับการทำงานภาพยนตร์คือการตัดต่อ เนื่องจากการทำงานของโปรแกรมจะทำงานในลักษณะที่เป็นการนำไฟล์ที่ทำเอาไว้เรียบร้อยแล้วจากที่อื่นเข้ามาใช้ โดยไฟล์ที่จะนำมาใช้งานโปรแกรม After Effects สามารถเป็น ไฟล์ใด ๆ ก็ได้แทบทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นไฟล์ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และไฟล์เสียง โดยที่สามารถจะนำไฟล์ทั้งหลายเหล่านี้มาใช้งานร่วมกัน เพื่อให้ได้งานที่เป็นภาพเคลื่อนไหวชิ้นใหม่ออกมาจากโปรแกรม After Effects

การเตรียมไฟล์ที่จะนำมาใช้งาน

เนื่องจากการทำงานกับโปรแกรม After Effects จำเป็นจะต้องมีการนำไฟล์อื่นเข้ามาใช้ร่วมด้วยอยู่เสมอจึงต้องมีการเตรียมไฟล์ที่จะใช้งานไว้ให้เรียบร้อยแล้ว และจึงนำไฟล์ที่ได้เตรียมไว้แล้วมาใช้เป็นฟุตเทจในการทำงานของโปรแกรม After Effects

ระบบดิจิทัลวิดีโอ

สำหรับระบบ NTSC digital video ในมาตรฐานของ CCIR – 601 ที่นิยมใช้กันอยู่ทั่วไป คือ NTSC D1 จะมีอัตราส่วนเท่ากับ 720 x 486 pixels และเช่นเดียวกันสำหรับ PAL D1 จะมีอัตราส่วนเท่ากับ 720 x 576 โดยอัตราส่วน 720 x 486 ของระบบ NTSC D1 จะไม่ได้เป็น 4 : 3 เท่ากับหน้าจอในระบบอื่น ๆ และเนื่องจากว่า pixels ของระบบ D1 ไม่ได้มีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัสเหมือน pixels ที่ใช้ในระบบอื่น ๆ แต่จะมีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ด้านกว้างมีขนาดแค่ 90 % ของด้านสูง จึงทำให้ pixels ของระบบ D1 จะมีลักษณะพอมสูง และผลจากความแตกต่างของรูปร่าง pixels ส่งผลให้งานบางชนิดเกิดการบิดพลาดได้เมื่อมีการย้ายจากระบบหนึ่งไปอีกระบบหนึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อนำงานจากระบบ NTSC D1 ไปแสดงงานบนหน้าจอกอมพิวเตอร์ ก็จะมีภาพที่มีลักษณะแฉก เมื่อนำไปใช้งานที่หน้าจอระบบ NTSC D1

ส่วนในระบบ PAL D1 ก็จะมี pixels ในทางกลับกันกับระบบ NTSC D1 คือ pixels ระบบ PAL D1 จะมีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่กว้างเตี้ย ดังนั้นในการแสดงงานที่หน้าจอจะเป็นในทางกลับกันด้วยเช่นกัน เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้สิ่งสำคัญที่ควรระวังในการทำงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับระบบ D1 คือ อย่ามองข้ามอัตราส่วนต่าง ๆ ของ pixels เหล่านี้

โปรแกรม After Effects สามารถเลือกที่จะกำหนดการแสดงผลในอัตราส่วนของ pixels ระบบต่าง ๆ ของได้ ด้วยการกำหนดค่าที่หน้าต่าง Composition Settings ในการกำหนดค่าเพื่อสร้างหน้าต่าง Composition ขึ้นมา และในปัจจุบันก็ได้มี PC ดิจิตอลวิดีโอรุ่นใหม่ ๆ บางรุ่น ที่สามารถใช้ได้กับพื้นที่การแสดงผลที่มีขนาด 720 x 480 pixels โดยระบบนี้ชื่อว่า ระบบ DV (digital video) ซึ่ง pixel จะมีอัตราส่วนที่เท่ากับอัตราส่วนของระบบ D1

Adobe After Effect เป็นโปรแกรมที่ใช้ในการสร้าง motion graphic งาน Composite ซึ่งรูปแบบการใช้งานค่อนข้างง่าย เหมาะสำหรับผู้เริ่มต้น และมีคอนเซ็ปต์ของโปรแกรมที่ทำงานในแบบเลเยอร์

บทที่ 5

การวิเคราะห์และสรุปข้อมูล

การสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำข้อมูลที่สรุปได้ทั้งหมดไปจัดทำเป็นบทบรรยายของกราฟฟิคเคลื่อนไหวเรื่อง จดหมายเหตุกรุงเสีย โดยสามารถแบ่งออกเป็นช่วงเหตุการณ์ได้ดังนี้

ความเสื่อมถอย

1. การปกครอง

การปกครองนอกราชธานีในสมัยนั้น ประกอบด้วย เมืองชั้นใน เมืองพระยามหานคร และเมืองประเทศราช โดยมีรูปแบบกระจายอำนาจออกจากศูนย์กลางค่อนข้างมากเมืองชั้นในทรงปกครองโดยผู้รั้ง ผู้รั้งคือ ผู้ที่ถูกแต่งตั้งให้ปกครองมีระยะเวลาปกครองสามปี ถัดออกไปเป็นเมืองพระยามหานครหรือหัวเมืองชั้นนอก ปกครองโดยเจ้าเมืองที่สืบเชื้อสายมาแต่เดิม มีหน้าที่จ่ายภาษีและเกณฑ์ผู้คนในราชการสงคราม และสุดท้ายคือเมืองประเทศราช พระมหากษัตริย์ปล่อยให้ปกครองกันเอง เพียงแต่ต้องส่งเครื่องบรรณาการมาให้ราชธานีทุกปี

2. การแย่งชิงราชสมบัติ

ในสมัยสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ ได้เกิดความขัดแย้งภายในมากมาย จนกระทั่งพระองค์สวรรคต ถึงเวลาเวียนราชสมบัติ แต่โอรสพระองค์แรก คือเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร(กุ้ง) ถูกต้องอาญาในข้อหาคบชู้กับนางสนม จนสิ้นพระชนม์ก่อนนี้แล้ว และไม่โปรดเจ้าฟ้าเอกทัศว่ากันว่า สมเด็จพระเจ้าบรมโกศทรงตรัสว่า “เจ้าฟ้าเอกทัศเกียดรื้อน หากความเพียรมิได้ ถ้าให้สำเร็จราชการบ้านเมืองย่อมวุ่นวาย” เจ้าฟ้าอุทุมพรจึงได้เสด็จขึ้นครองราชย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อีกสองเดือนถัดมา เจ้าฟ้าเอกทัศกลับมาแสดงพระประสงค์ขึ้นครองราชย์ และประทับ ณ พระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์ แต่งตั้งตนเป็น สมเด็จพระเจ้าเอกทัศ จนเกิดความวุ่นวายขึ้น

กรมหมื่นจิตรสุนทร กรมหมื่นสุนทรเทพ และ กรมหมื่นเสวกศักดิ์ ผู้เป็นพระเชษฐา(พี่)ทั้งสามพระองค์ คนส่วนใหญ่เรียกว่า เจ้าสามกรม ต่างไม่เห็นด้วยจึงคิดกบฏต่อสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ แต่ถูกจับได้จึงถูกประหารทั้งสามพระองค์ส่วนสมเด็จพระเจ้าอุทุมพรเสด็จหนีความวุ่นวาย ตัดสินใจผนวช

ในพงศาวดารเขียนไว้ว่า “พระเจ้าเอกทัศทรงทำนุบำรุงศาสนา บ้านเมืองสงบค้าขายเจริญ” แต่ในจดหมายเหตุของบาทหลวงชาวฝรั่งเศสกลับเขียนว่า “พระชายามีอำนาจเท่ากับพระเจ้าแผ่นดิน จึงมีคำสั่งว่า ใครที่กบฏ ฆ่าคนตาย เดิมจะต้องถูกประหาร ให้เปลี่ยนเป็นริบทรัพย์สิน ริบได้ก็ให้ขึ้นเป็นของฝ่ายใน พวกขุนนางเห็นความโลกก็เอาเยี่ยงอย่าง ก็แสวงหาผลประโยชน์กับประชาชนบ้าง ความเดือดร้อนก็ไปทับถมอยู่ที่ราษฎร

สองปีถัดมาหลังจากการขึ้นครองราชย์ของสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ พระเจ้าอลองพญา แห่งอาณาจักรพม่า เห็นความเสื่อมถอยของอาณาจักรอยุธยา จึงได้ยกทัพมาเพื่อจะตีกรุงศรีอยุธยา ทั้งที่เว้นศึกกับกันมาเป็นเวลานานกว่า 150 ปี

สมเด็จพระเจ้าเอกทัศนี้ได้โปรดให้สมเด็จพระเจ้าอุทุมพรลาสิกขาเพื่อมาบัญชาการรบ พระเจ้าอลองพญาเสด็จสวรรคตระหว่างการสู้รบ โดยไม่ทราบสาเหตุแน่ชัดจึงต้องยกทัพกลับไป สมเด็จพระเจ้าเอกทัศนี้กลับทวงสิทธิของตนอีกครั้ง ทำให้พระเจ้าอุทุมพรต้องลาผนวชและไม่สึกอีกเลย

สงคราม

1. เชียงเมือง

หลังจากศึกอลองพญา พระเจ้ามังคลอขึ้นครองราชย์ พมามีปัญหาทันที นอกจากสงครามชิงราชสมบัติแล้ว หัวเมืองที่ได้ในรัชกาลพระเจ้าอลองพญาพากันตั้งแข็งเมือง โดยเฉพาะพวกมอญ ตั้งแต่หงสาวดีลงมาถึงทวาย รวมทั้งหัวเมืองทางด้านล้านนาด้วย เนื่องจากอยุธยาได้ทำการช่วยหัวเมืองเหล่านี้ให้แข็งเมือง

สามปีถัดมาพระเจ้ามังลอกสิ้นพระชนม์ พระเจ้ามังระพระอนุชา(น้อง) เสด็จขึ้นครองราชย์ ได้มีพระราชดำริจะปราบกบฏตามหัวเมืองต่างๆ

2.ประกาศสงคราม

พระเจ้ามังระ แต่งตั้งเนเมียวสีหบดี ปราบกบฏล้านนา ได้แก่เมืองเชียงใหม่ และลำปาง และให้มังฆวนรธา ยกพลไปปราบกบฏ ตั้งแต่หงสาวดีจนถึงทวาย ได้สำเร็จ

พระเจ้ามังระได้มีราชดำริที่จะทำศึกกับอยุธยา ด้วยความจำเป็นที่จะต้องลดอำนาจกรุงศรีอยุธยา โดยทำให้สลายหรืออ่อนแอ เพื่อไม่ให้เป็นที่พึ่งของเหล่าหัวเมืองได้อีก

พระเจ้ามังระจัดเตรียมพลปืนใหญ่ 200 นาย บัญชาให้เนเมียวสีหบดี จัดเตรียมไพร่พลจำนวน 20,000 คน เดินทัพและเข้าตีทางด้านทิศเหนือของกรุงศรีอยุธยา เนเมียวสีหบดีล้อมเกณฑ์คนจากรัฐฉาน ซึ่งจีนถือว่าเป็นดินแดนของตนทำให้จักรพรรดิจีนไม่พอใจเป็นอันมาก จัดเตรียมทัพรุกรานอาณาจักรพม่า

ส่วนมังฆวนรธาหลังจากปราบกบฏที่ทวายได้เข้าตี มะริด และตะนาวศรี ซึ่งเป็นเมืองพระยามหานครของอยุธยา ตั้งกองทัพเกณฑ์ไพร่พลได้กำลังพล 30,000 คน เตรียมเข้าตีทางใต้ของกรุงศรีอยุธยา

โดยพระเจ้ามังระได้ประกาศกับหัวเมืองทั้งหลายว่า “เมืองใดคิดสู้ก็จะปล้นสดมภ์และทรัพย์สินเมืองเป็นการลงโทษ ส่วนเมืองใดอ่อนน้อมแต่โดยดีก็เพียงแต่เกณฑ์ผู้คนและส่งเสบียงให้กองทัพโดยไม่ลงโทษ”

อยุธยาล้มเหลว

1.ระดมพล

ก่อนที่พม่าจะมาถึงสมเด็จพระเจ้าเอกทัศทรงระดมพลครั้งใหญ่ แต่กลับพบว่าไพร่พลเมืองติดสินบนให้กับข้าหลวงเพื่อหลีกเลี่ยงในการเกณฑ์ทหาร จึงเกณฑ์ทหารได้เพียงหนึ่งแสนคน มาป้องกันพระนครทางทิศเหนือและทิศใต้ เตรียมปืนศิลามากกว่า 10,000 กระบอก ปืนใหญ่มากกว่า 1,200 กระบอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระองค์ทรงจ้างทหารต่างประเทศมาเสริมทัพ เป็นชาวยุโรป ชาวจีน และยังมีเรืออังกฤษ อีกหนึ่งลำ ไว้ปกป้องบริเวณชายฝั่งอ่าวไทย

2. ต้านทัพ

การป้องกันทหารที่อ่อนแอของอยุธยาด้วยความเชี่ยวชาญรบที่มากกว่าของกองทัพพม่า ทัพของเนเมียวสีหบดีได้เริ่มทัพที่ลำปางไล่ตีเมืองต่างๆในเดือนกันยายน 2309 ได้ตีตั้งแต่ ตาก กำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก สุพรรณบุรี เช่นเดียวกับฝั่งมณฑลมหาสาร ได้ตีทัพต่อมาที่ ชุมพร เพชรบุรี กาญจนบุรี มาถึงนนทบุรี

การต้านทานของอยุธยาไม่เป็นผล ทำให้กองทัพอยุธยาแตกพ่ายหนีเข้ามาตั้งมั่นในพระนคร จึงต้องปรับแผนตั้งรับในฤดูน้ำหลากและให้ข้าศึกถอยทัพและหนีไปเอง

ในฤดูน้ำหลาก แม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำลพบุรีซึ่งล้อมรอบพระนครจะมีน้ำไหลบ่าลงมา เอ่อท่วมไปทั้งกรุงชั้นในและชั้นนอกเป็นอุปสรรคในการตั้งค่าย สัตว์ที่ใช้เป็นพาหนะในการรบของ ข้าศึก

สมเด็จพระเจ้าเอกทัศโปรดให้รวบรวมไพร่พลและเสบียงเข้ามาไว้ในกำแพงพระนครและ เตรียมกำลังป้องกันไว้อย่างแน่นหนา

ฝ่ายหัวเมืองเล็กๆรอบนอกที่ไม่ได้รับผลจากการเดินทัพของพม่า ก็ส่งกำลังช่วยเหลือได้ เพียงเล็กน้อยส่วนใหญ่ก็ถูกตีแตกไป

การเดินทัพของพม่ากินเวลาทั้งสิ้นหนึ่งปีได้เข้าล้อมกรุงศรีอยุธยา ในวันที่ 14 กันยายน 2309

เมื่อฤดูน้ำหลากมาถึง มังมหานรธาและเนเมียวสีหบดีก็ไม่ได้ถอยทัพกลับแต่อย่างใด ได้เตรียมพร้อมในการไหลหลากของน้ำโดยการเกณฑ์คนสร้างเรือ สร้างเขื่อน สร้างเกาะประดิษฐ์ให้ ทหารปลูกข้าวในที่น้ำขังบริเวณค่าย ผ่อนช้างม้าไปไว้ในที่สูง เมื่อพ้นฤดูน้ำหลาก ฝ่ายพม่าได้ตั้งค่าย ขึ้นมา 27 ค่ายล้อมพระนครทุกด้าน

สิ้นสุดอยุธยา

1.เข้าตาจน

เมื่อถูกล้อมมานานกว่าหกเดือน พระนครขาดแคลนอาหาร แลมห่าล้างใจของไพร่พลและกองทัพต่างเสื่อมถอย

อยุธยาได้ตั้งค่ายขึ้น 8 ค่าย ปกป้องพระนครทุกด้าน พวกคนจีนในกองทัพได้ตั้งค่ายที่บริเวณบ้านสวนพลู แต่รู้ว่าสู้ไม่ได้ จึงแอบลอบทวงคำในมณฑปพระพุทธบาท เผาค่ายหนีเอาตัวรอด ส่วนพระยาตากทิงค่ายและตีฝ่าวงล้อมทหารพม่าออกไป โดยรู้ว่าหมดหนทางชนะพม่าแล้ว ไม่นานพม่าก็ยึดค่ายทั้ง 8 ค่ายอีกทั้งอาวุธได้ทั้งหมด

ซำร้ายเกิดเพลิงไหม้ในกรุงศรีอยุธยาเผาผลาญบ้านเรือนไปกว่าหมื่นหลังคาเรือน ผู้คนเริ่มอดอยาก เดือดร้อนบ้านเมืองระส่ำระสาย

สมเด็จพระเจ้าเอกทัศทรงแต่งตั้งทูตออกไปเจรจาขอเป็นเมืองขึ้นของอาณาจักรพม่า แต่ถูกปฏิเสธเพราะรู้ว่าไม่นานอยุธยา ก็จะแข็งข้อขึ้นอีก

ในเดือนมีนาคม 2310 มังมหานรธาถึงแก่กรรมลงทำให้เนเมียวสีหบดีขึ้นเป็นแม่ทัพใหญ่แต่เพียงผู้เดียว เนเมียวสีหบดีจึงสั่งให้ขุดคูเมืองค้ำมาหุดหน้ากำแพงเมืองและขุดตามแนวกำแพงยาว 350 หลา

2.เสียดกรุง

ต้นเดือนเมษายน 2310 พม่าจู่ไปฟสูมรกกกำแพงเมือง ระดมยิงปืนใหญ่จากทุกค่ายที่ล้อมพระนคร เมื่อตดตีกกำแพงเมืองก็ทรุดลงพม่ายิงปืนให้พม่าเข้าพระนครจากทุกด้าน

โดยมี พระยาพลเทพ ข้าราชการกรุงศรีอยุธยาและต่างค้ำชาวพม่าได้เปิดประตูทางด้านตะวันออกให้กับทหารพม่าโดยมีข้อตกลงแลกกับความเป็นใหญ่เมื่อพม่าได้ชัยชนะ

พม่าได้หักเข้ากรุงววงเพลิงเป็นเวลา 9 วัน 9 คืนโดยเพลิงเผาผลาญกรุงศรีอยุธยาเป็นเวลาถึง 15 วัน ทหารพม่าได้ฉกชิงเก็บรวบรวมทรัพย์ คั้นที่ซ่อนสมบัติ ทำทารุณกรรมคนไทยด้วยวิธีต่างๆ ด้านพระสงฆ์ถูกกล่าวหาว่าซ่อนทรัพย์สมบัติ จึงถูกยิงด้วยศร บ้างก็โดนหอกแทงจนตัวปู้ หลายรูปโดนตีด้วยท่อนไม้จนมรณภาพคาที่ ซึ่งสงครามครั้งนี้มีคนไทยเสียชีวิตราวสองแสนคน พระเจ้าอุทุมพรถูกพระเจ้ามังระบังคับให้ลาผนวช และเป็นเชลยไปอยู่กรุงอังวะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมเด็จพระเจ้าเอกทัศทรงหลบหนี พระองค์อดอาหารเป็นเวลา 12 วันจนสิ้นพระชนม์ บริเวณค่ายโพธิ์สามต้น

ไม่นานนักจีนได้ทำสงครามกับพม่า ทำให้พระเจ้ามังระต้องนำทหารไปด้านทัพจีน จนเหลือกำลังน้อยนิดไว้รักษาดินแดน พระยาตากได้รวมกำลังพลและกอบกู้เอกราช

จากนั้นเราได้นำข้อมูลที่สรุปขอบเขตข้อมูลมารวมกับบทบรรยายเกี่ยวกับปัญหาด้านการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย และปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบัน จึงเป็นบทบรรยายดังนี้

บทบรรยาย

พวกเราเรียนประวัติศาสตร์กันเพื่ออะไรเรียนเพื่อจำ วัน เดือน ปี หรือต้องมานั่งท่องชื่อบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ และถ้าอย่างนั้น การที่เรารู้ประวัติศาสตร์ จะมีประโยชน์อะไรกับตัวเรา มีจริงแล้วประวัติศาสตร์มีความสำคัญอย่างมาก เพราะประวัติศาสตร์ ทำให้เราได้เรียนรู้อดีต เพื่อทำให้ปัจจุบัน ดียิ่งขึ้น

แต่ปัจจุบันประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาซ้ำซากทั้งปัญหาความยากจน การทุจริตของข้าราชการ ความแตกแยกของคนในชาติ รวมทั้งการแก่งแย่งอำนาจของนักการเมือง ซึ่งเป็นผู้ที่ต้องบริหารประเทศ จนถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องมองย้อนกลับไปศึกษา มองหาข้อคิดในประวัติศาสตร์ เรื่องราวของการสูญเสียความเป็นชาติ นั่นคือการเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่สอง

ก่อนอื่นต้องบอกก่อนเลยว่า ประเทศไทยเดิมทีคือ อาณาจักรอยุธยา ปกครองโดยะบอบที่พระมหากษัตริย์ มีอำนาจสูงสุด โดยมีเมืองหลวงคือกรุงศรีอยุธยา เป็นศูนย์กลางในการบริหารงานแผ่นดิน โดยกษัตริย์จะส่งขุนนางไปดูแลเมืองอื่นๆของอาณาจักร อย่างเมืองที่ล้อมรอบเมืองหลวงเรียกว่า หัวเมืองชั้นใน กษัตริย์จะส่งขุนนางไปดูแล ไม่มียศเป็นเจ้าเมือง ไม่มีสิทธิสร้างกองทัพ ไม่มีสิทธิบัญชาการรบ มีระยะการปกครองเพียงแก่สามปี และจะผลัดเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ส่วนเมืองใหญ่ที่ตั้งไกลออกไป กษัตริย์จะส่งขุนนางไปอยู่ในฐานะเจ้าเมือง มีสิทธิตั้งกองทัพ มีสิทธิบัญชาการรบ โดยหัวเมืองที่เล็กกว่าต้องขึ้นกับหัวเมืองที่ใหญ่กว่า เปรียบได้กับปิระมิด ยอดของปิระมิดคือกรุงศรีอยุธยา ต่อมาคือเมืองใหญ่ที่ต้องขึ้นกับกษัตริย์ และเมืองเล็กๆก็ต้องขึ้นกับเจ้าเมืองใหญ่ ทำให้เกิดเครือข่ายการปกครองที่เป็นภาคส่วน ส่วนประเทศราชคือเมืองต่างภาษา อาจจะได้มาจากการไปตียึดมา หรือมาขอขึ้นกับอาณาจักร ก็จะมีสิทธิปกครองตนเอง อาจจะต้องส่งไพร่พล ข้าวของ เพื่อเป็นเครื่องราชบรรณาการ แต่บางครั้งประเทศราชประกาศเป็นอิสระภาพ กษัตริย์ก็ต้องยกทัพไปตีคืนมา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งในตอนนั้นตรงกับสมัยพระเจ้าบรมโกศ พระองค์มีบุตรธิดาหลายพระองค์ต่างแย่งชิงความเป็นใหญ่ในหมู่เครือญาติ โดยมีเจ้าฟ้าสามพระองค์ เจ้าฟ้าธรรมธิเบศ เจ้าฟ้าเอกทัศน์ เจ้าฟ้าอุทุมพร โดยเจ้าฟ้าธรรมธิเบศโดนฟ้องว่าไปมีความสัมพันธ์ของพระบิดา จึงถูกต้องอาญาจนสิ้นพระชนม์ และให้เจ้าฟ้าอุทุมพรสืบราชสมบัติเป็น “พระเจ้าอุทุมพร” เจ้าฟ้าเอกทัศน์เฝ้าขอมจึงมาอ้างความชอบธรรมตั้งตนเป็นกษัตริย์ พระเจ้าอุทุมพรจึงเลี้ยงไปผนวช เจ้าฟ้าเอกทัศน์จึงได้ครองราชย์ปกครองอาณาจักรอยุธยา กล่าวกันว่าพระเจ้าเอกทัศน์ทรงทำให้บ้านเมืองร่มเย็นเป็นสุข การค้าขายเจริญก้าวหน้า แต่บ้างก็บันทึกไว้ว่า พระเจ้าเอกทัศน์ทรงทำให้บ้านเมืองถดถอย พระชายามีอำนาจเท่าพระเจ้าแผ่นดิน ผู้ที่ทำผิดร้ายแรงเดิมจะต้องถูกประหารก็เปลี่ยนให้รับทัณฑ์มาเป็นของพระชายา เชื่อพระวงศ์บางคนไม่พอใจจึงตั้งตนเป็นกบฏหวังจะเป็นใหญ่ โดยมีการสนับสนุนจากขุนนางและชาวบ้าน แบ่งเป็นฝักเป็นฝ่าย ทำให้อยุธยาตกต่ำเสื่อมถอย

พระเจ้าอลองพญาของพม่า ทราบถึงปัญหาของอยุธยา จึงชิงประกาศสงครามเพื่อหวังเอาอยุธยาเป็นเมืองขึ้น แต่กลับสวรรคตในขณะที่ทำศึกและได้พ่ายแพ้กลับไป ฝั่งอยุธยาได้โอกาสจึงตอบโต้โดยส่งทูตไปยุยงให้ประเทศราชของพม่าแข็งเมือง พระเจ้ามังระกษัตริย์ใหม่ของพม่าจึงมีบัญชาให้เนเมียวสีหบดี และมังมหานรธา ไปปราบเมืองขึ้นที่แข็งเมืองให้หมด ทพเนเมียวสีหบดี เข้าตีในแคว้นล้านช้าง เชียงตุง เชียงใหม่ได้รับชัยชนะ ได้กำลังพลจำนวนสองหมื่นคน ทพมังมหานรธา เข้าตีที่ทวาย ทพพระเจ้ามังระ เเขตีที่เมืองมณีปุระ และยกทัพไปรวมกับมังมหานรธา รวมกำลังพลสามหมื่นคน พร้อมประกาศศึกกับอาณาจักรอยุธยา เพราะต้องการที่จะทำลายอิทธิพลของอยุธยาให้หมดไป จะได้ไม่มีใครมาขยงอีก โดยพระเจ้ามังระได้ประกาศว่า หัวเมืองโดยอมเข้าเป็นพวกแต่โดยดี ส่งคนส่งเสบียงมาจะเว้นไว้ แต่หัวเมืองใดขัดขืนจะเผาให้สิ้น

ฝั่งอยุธยาได้รู้ว่า พระเจ้าเอกทัศน์ระดมเกณฑ์ทหารได้หกหมื่นคน โดยวางกำลังไว้ที่สุพรรณบุรี สุโขทัย และพิษณุโลก และเตรียมกองทัพไว้ตั้งรับในกรุงศรีอยุธยา

พม่าเปิดฉากการโจมตี ทพเนเมียวสีหบดี เริ่มตีจากเมืองลำปาง ตาก กำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก จนถึงกรุงศรีอยุธยา มังมหานรธา แบ่งการโจมตีเป็นสามทาง ทางแรก เมาะตะมาไปสุพรรณบุรี ทางที่สอง มะริด ตะนาวศรี ชุมพร เพชรบุรี นนทบุรี ทางที่สาม ทวาย กาญจนบุรี และทั้งสามทัพ รวมกันที่กรุงศรีอยุธยา โดยมีการต้านทานที่เล็กน้อย ก็สามารถยกทัพมาถึงกรุงศรี เพราะหัวเมืองต่างเกรงกลัวกองทัพของพม่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระเจ้าเอกทัศจึงให้สร้างค่ายล้อมเมืองขึ้นแปดแห่ง ในวันที่ 14 กันยายน พุทธศักราช 2309 พม่าได้รุกคืบไปอยู่ใกล้กำแพงเมือง สร้างค่าย 27 ค่ายล้อมรอบกรุงศรี พวกขุนนางต่างรู้ว่าอย่างไร กรุงศรีต้องพ่ายให้กับพม่าแน่นอน จึงได้พากันหนีเอาตัวรอดไปก่อน

พม่ายึดค่ายกรุงศรีได้จนครบ แล้วเริ่มเผาเรากำแพงเมือง จนผลบค่ำของวันที่ 7 เมษายน พุทธศักราช 2310 กำแพงส่วนหนึ่งทลายลงมาทำให้กรุงศรีอยุธยาแตกพ่าย พม่าได้เข่นฆ่า ข่มขืนหญิงสาว ออกทั้งยังเผาวัด พระราชวัง บ้านเรือนต่างๆ กล่าวกันว่า ไฟได้ลุกลามกรุงศรีอยุธยา เจ็ดวัน เจ็ดคืนกว่าจะมอด หลงเหลือแต่เพียงซากจนถึงทุกวันนี้

เราแพ้สงครามครั้งนี้เพราะอะไร เพราะความแข็งแกร่งของพม่า หรือเพราะเราที่อ่อนแอ ถ้าจะเปรียบเทียบอดีตและปัจจุบัน ทุกวันนี้เราต่างจากเดิมบ้างเปล่า การตั้งตนเป็นกบฏเป็นฝักเป็นฝ่าย ผู้การตั้งพันธมิตรและกลุ่มแนวร่วม การช้อโกงของขุนนาง ผู้การคอร์ปชั่นของข้าราชการ การแย่งชิงอำนาจในสมัยอยุธยา ผู้การแย่งชิงเก้าอี้นายกรัฐมนตรี เรารู้ประวัติศาสตร์แต่เรากำลังเดินทางช้ารอย ประวัติศาสตร์ทำให้เราได้รู้อดีต เพื่อทำให้ปัจจุบัน ดียิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

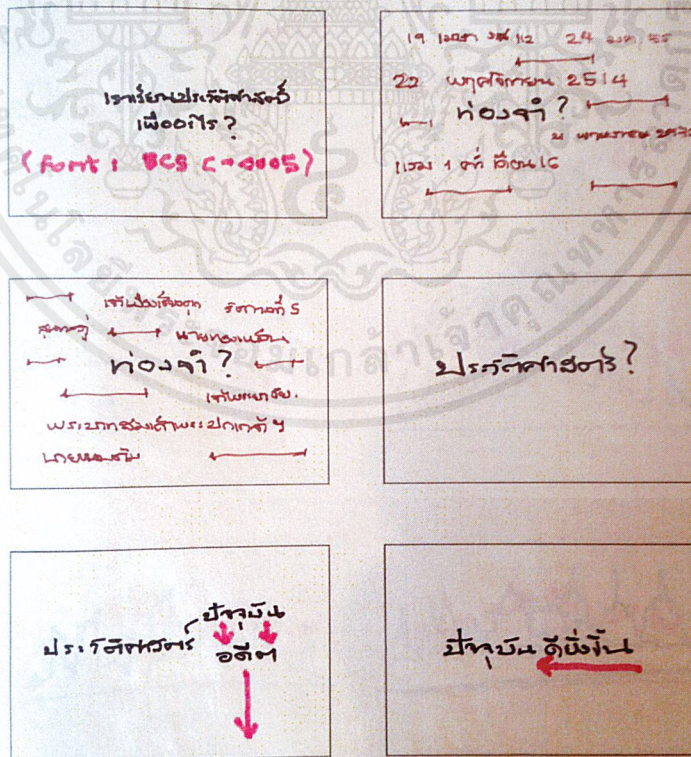
บทที่ 6

การออกแบบ

การเรียบเรียงฉาก (Storyboard)

พวกเราเรียนประวัติศาสตร์กันเพื่ออะไรเรียนเพื่อจำ วัน เดือน ปี หรือต้องมานั่งท่องชื่อบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ และถ้าอย่างนั้น การที่เราู้ประวัติศาสตร์ จะมีประโยชน์อะไรกับตัวเรา มีจริงแล้วประวัติศาสตร์มีความสำคัญอย่างมาก เพราะประวัติศาสตร์ทำให้เราได้เรียนรู้อดีต เพื่อทำให้ปัจจุบัน ดียิ่งขึ้น

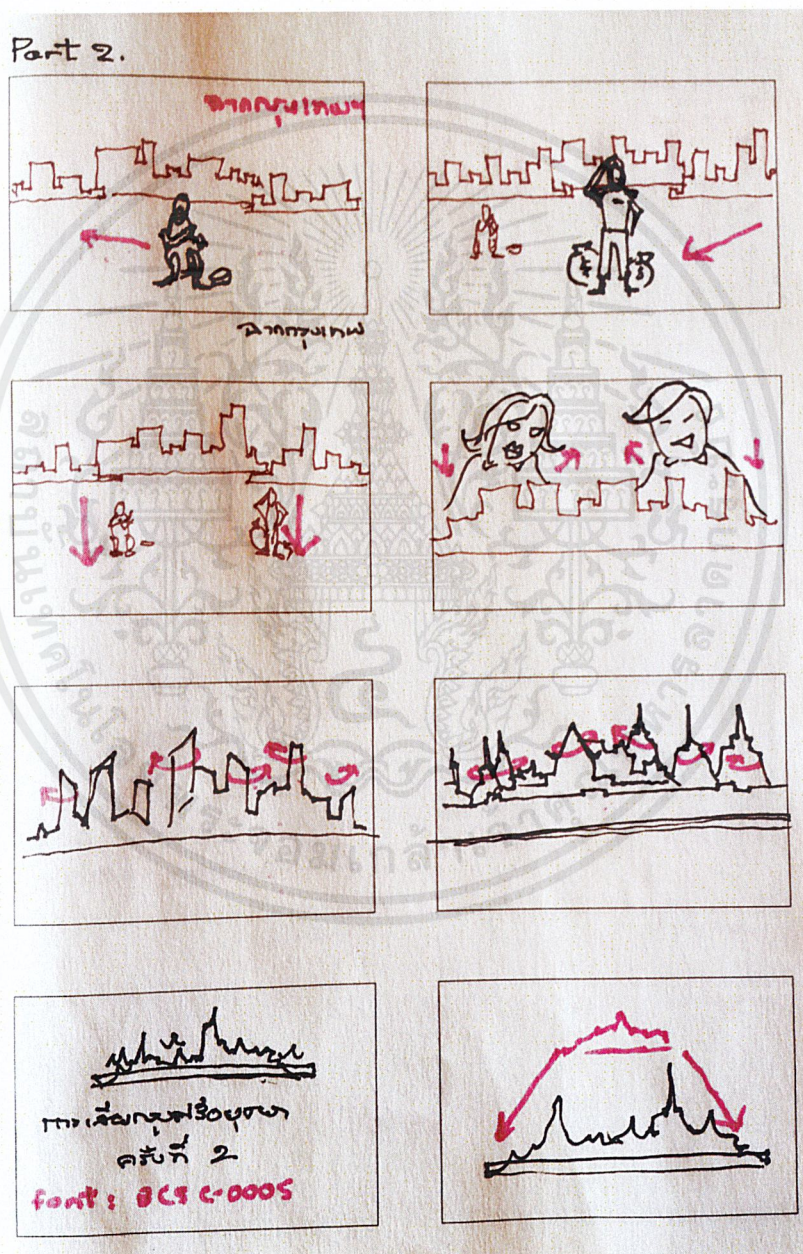
Part 1

ภาพที่ 6.1 Storyboard ในส่วนที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

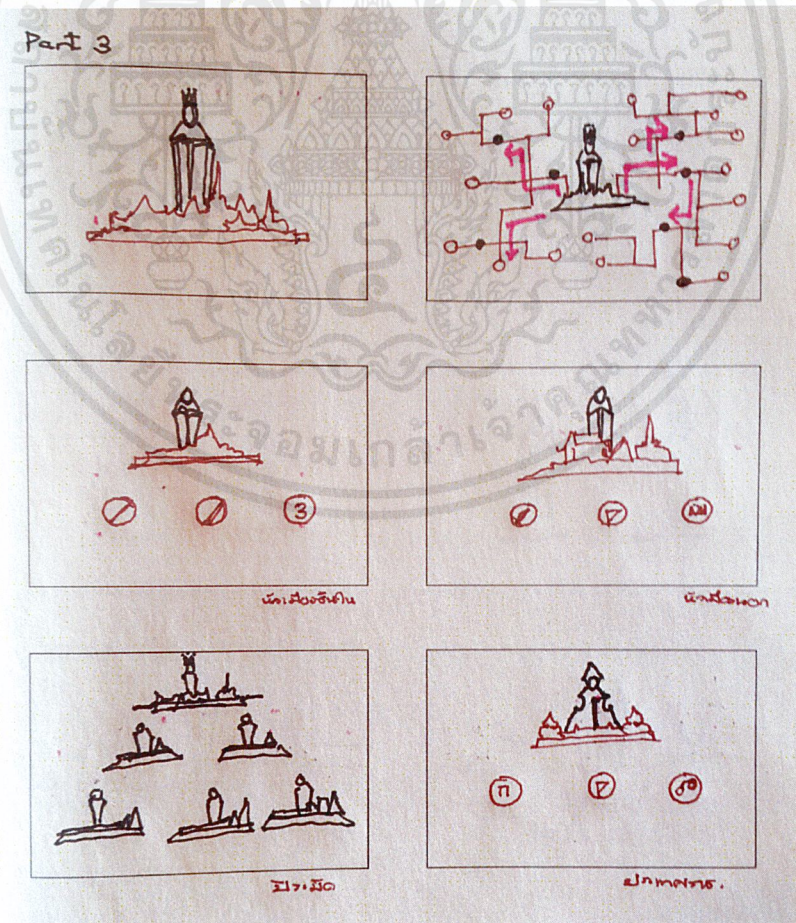
แต่ปัจจุบันประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาซ้ำซากทั้งปัญหาความยากจน การทุจริตของข้าราชการ ความแตกแยกของคนในชาติ รวมทั้งการแก่งแย่งอำนาจของนักการเมือง ซึ่งเป็นผู้ที่ต้องบริหารประเทศ คนถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องมองย้อนกลับไปศึกษา มองหาข้อคิดในประวัติศาสตร์ เรื่องราวของการสูญเสียความเป็นชาติ นั่นคือการเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่สอง

ภาพที่ 6.2 Storyboard ในส่วนที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

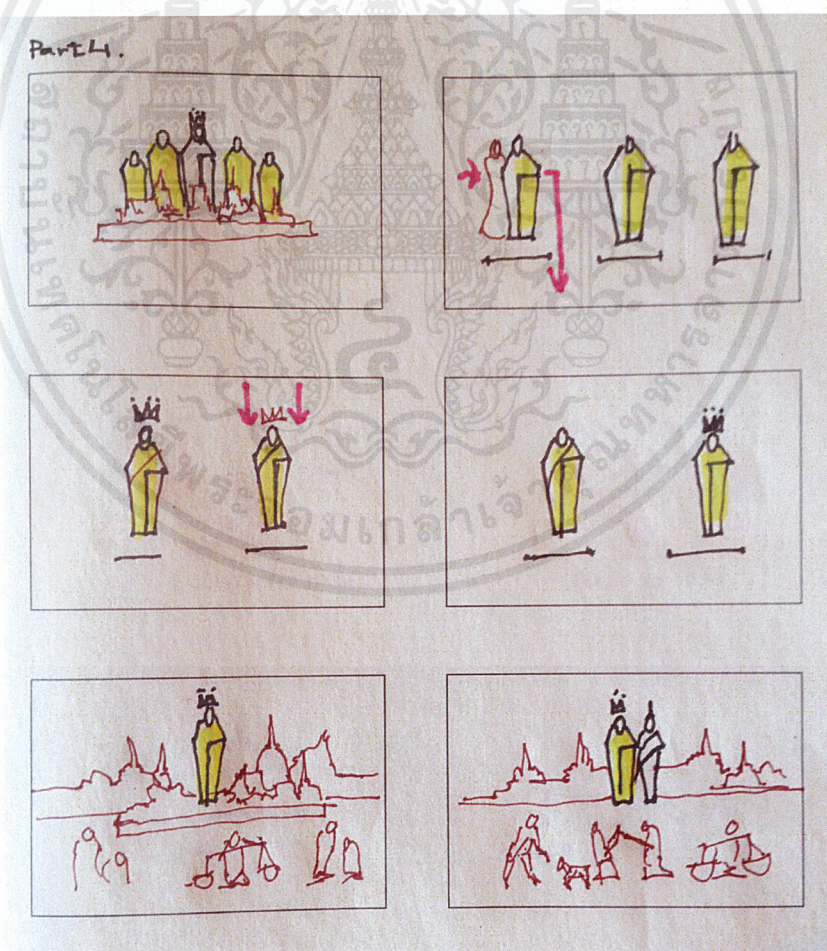
ก่อนอื่นต้องบอกก่อนเลยว่า ประเทศไทยเดิมทีคือ อาณาจักรอยุธยา ปกครองโดยระบอบที่ พระมหากษัตริย์ มีอำนาจสูงสุด โดยมีเมืองหลวงคือกรุงศรีอยุธยา เป็นศูนย์กลางในการบริหารงาน แผ่นดิน โดยกษัตริย์จะส่งขุนนางไปดูแลเมืองอื่นๆของอาณาจักร อย่างเมืองที่ล้อมรอบเมืองหลวง เรียกว่า หัวเมืองชั้นใน กษัตริย์จะส่งขุนนางไปดูแล ไม่มียศเป็นเจ้าเมือง ไม่มีสิทธิสร้างกองทัพ ไม่มี สิทธิบัญชาการรบ มีระบอบการปกครองเพียงแค่สามปี และจะผลัดเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ส่วนเมืองใหญ่ที่ ตั้งไกลออกไป กษัตริย์จะส่งขุนนางไปอยู่ในฐานะเจ้าเมือง มีสิทธิตั้งกองทัพ มีสิทธิบัญชาการรบ โดยหัวเมืองที่เล็กกว่าต้องขึ้นกับหัวเมืองที่ใหญ่กว่า เปรียบได้กับปิระมิด ยอดของปิระมิดคือกรุง ศรีอยุธยา ต่อมาคือเมืองใหญ่ที่ต้องขึ้นกับกษัตริย์ และเมืองเล็กๆก็ต้องขึ้นกับเจ้าเมืองใหญ่ ทำให้เกิด เครื่องข่ายการปกครองที่เป็นภาคส่วน ส่วนประเทศราชคือเมืองต่างภาษา อาจจะได้มาจากการไปตียึด มา หรือมาขอขึ้นกับอาณาจักร ก็จะมีสิทธิปกครองตนเอง อาจจะต้องส่งไพร่พล ข้าวของ เพื่อเป็น เครื่องราชบรรณาการ แต่บางครั้งประเทศราชประกาศเป็นอิสระภาพ กษัตริย์ก็ต้องยกทัพไปตีคืนมา

ภาพที่ 6.3 Storyboard ในส่วนที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งในตอนนั้นตรงกับสมัยพระเจ้าบรมโกศ พระองค์มีบุตรีหลายพระองค์ต่างแย่งชิงความเป็นใหญ่ในหมู่เครือญาติ โดยมีเจ้าฟ้าสามพระองค์ เจ้าฟ้าธรรมธิเบศ เจ้าฟ้าเอกทัศน์ เจ้าฟ้าอุทุมพร โดยเจ้าฟ้าธรรมธิเบศโดนฟ้องว่าไปมีความสัมพันธ์ของพระบิดา จึงถูกต้องอาญาจนสิ้นพระชนม์ และให้เจ้าฟ้าอุทุมพรสืบราชสมบัติเป็น “พระเจ้าอุทุมพร” เจ้าฟ้าเอกทัศน์เฝ้าขอร้องมาอ้างความชอบธรรมตั้งตนเป็นกษัตริย์ พระเจ้าอุทุมพรจึงเลี้ยงไปผนวช เจ้าฟ้าเอกทัศน์จึงได้ครองราชย์ปกครองอาณาจักรอยุธยา กล่าวกันว่าพระเจ้าเอกทัศน์ทรงทำให้บ้านเมืองร่มเย็นเป็นสุข การค้าขายเจริญก้าวหน้า แต่บ้างก็บันทึกไว้ว่า พระเจ้าเอกทัศน์ทรงทำให้บ้านเมืองถดถอย พระชยาภิรมย์อำนาจเท่าพระเจ้าแผ่นดิน ผู้ที่ทำความชั่วร้ายแรงเดิมจะต้องถูกประหารก็เปลี่ยนให้บริวารมาเป็นของพระชยา เชื่อพระวงศ์บางคนไม่พอใจจึงตั้งตนเป็นกบฏหวังจะเป็นใหญ่ โดยมีการสนับสนุนจากขุนนางและชาวบ้าน แบ่งเป็นฝักเป็นฝ่าย ทำให้อยุธยาคดเคี้ยวเสื่อมถอย

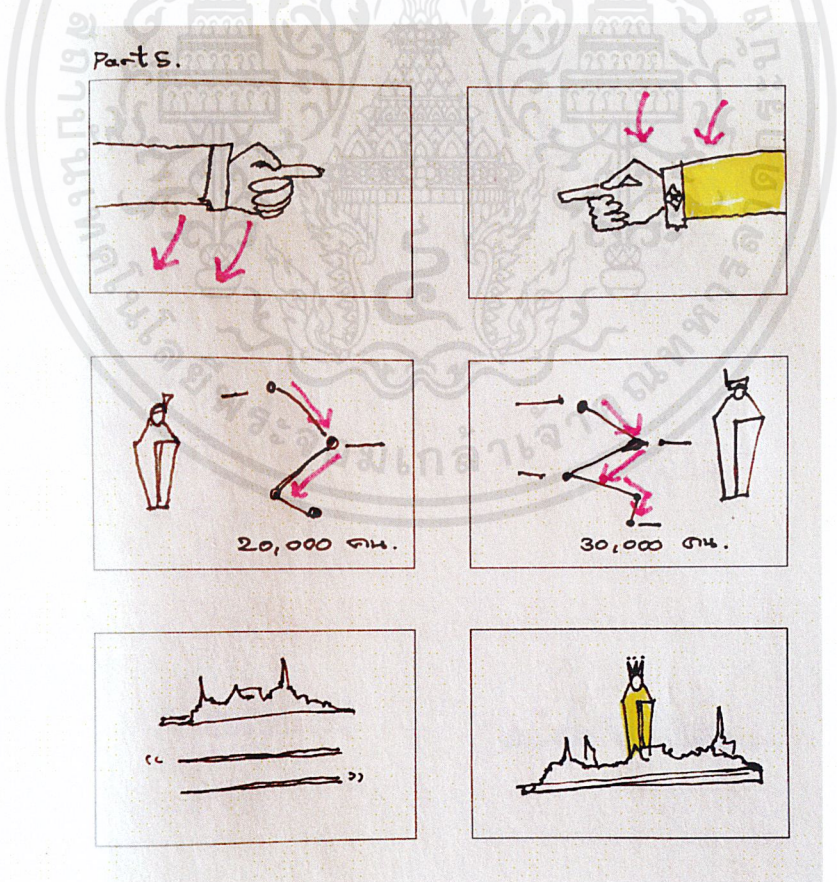

ภาพที่ 6.4 Storyboard ในส่วนที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระเจ้าอลองพญาของพม่า ทราบถึงปัญหาของอยุธยา จึงชิงประกาศสงครามเพื่อหวังเอา อยุธยาเป็นเมืองขึ้น แต่กลับสวรรคตในขณะที่ทำศึกและได้พ่ายแพ้กลับไป ฝั่งอยุธยาได้โอกาสจึง ตอบโต้โดยส่งทูตไปขู่ยู่ให้ประเทศราชของพม่าแข็งเมือง พระเจ้ามังระกษัตริย์ใหม่ของพม่าจึงมี บัญชาให้เนเมียวสีหบดี และมังมหานรธา ไปปราบเมืองขึ้นที่แข็งเมืองให้หมด ทักษะเนเมียวสีหบดี เข้า ตีในแคว้นล้านช้าง เชียงตุง เชียงใหม่ได้รับชัยชนะ ได้กำลังพลจำนวนสองหมื่นคน ทักษะมังมหานรธา เข้าตีที่ทวาย ทักษะพระเจ้ามังระ เขาตีที่เมืองมณีปุระ และยกทัพไปรวมกับมังมหานรธา รวมกำลังพล สามหมื่นคน พร้อมประกาศศึกกับอาณาจักรอยุธยา เพราะต้องการที่จะทำลายอิทธิพลของอยุธยาให้ หมดไป จะได้ไม่มีใครมาขยงอีก โดยพระเจ้ามังระได้ประกาศว่า .หัวเมืองใดยอมเข้าเป็นพวกแต่โดยดี ส่งคนส่งเสบียงมาจะเว้นไว้ แต่หัวเมืองใดขัดขืนจะเผาให้สิ้น

ฝั่งอยุธยาได้รู้ข่าว พระเจ้าเอกทัศระดมเกณฑ์ทหารได้หกหมื่นคน โดยวางกำลังไว้ที่ สุพรรณบุรี สุโขทัย และพิษณุโลก และเตรียมกองทัพไว้ตั้งรับในกรุงศรีอยุธยา

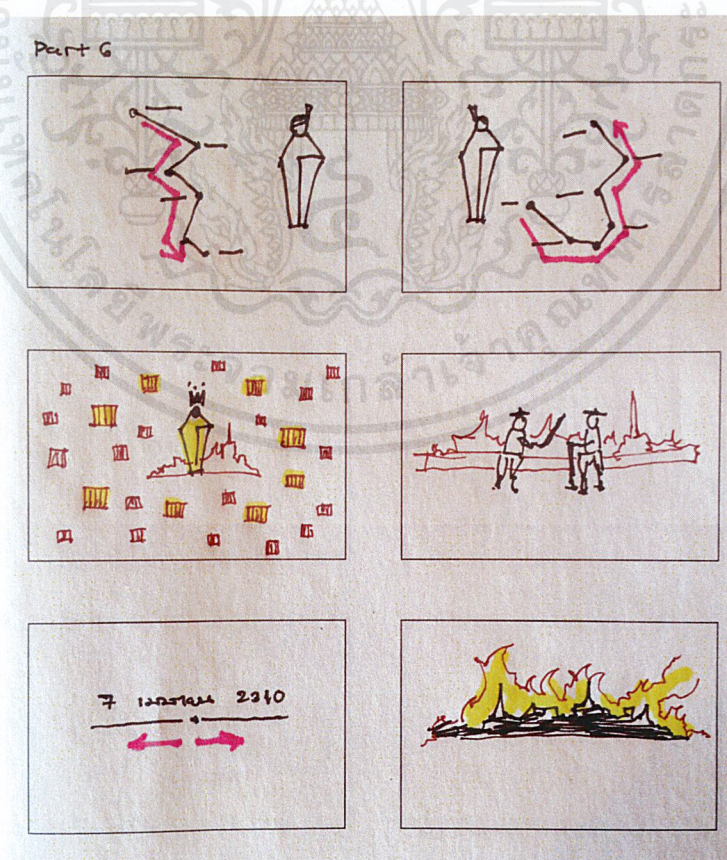
ภาพที่ 6.5 Storyboard ในส่วนที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พม่าเปิดฉากการโจมตี ทักษณเมียวสีหบดี เริ่มตีจากเมืองลำปาง ตาก กำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก จนถึงกรุงศรีอยุธยา มังมหานรธา แบ่งการโจมตีเป็นสามทาง ทางแรก เมาะตะมาไป สุพรรณบุรี ทางที่สอง มะริด ตะนาวศรี ชุมพร เพชรบุรี นนทบุรี ทางที่สาม ทวาย กาญจนบุรี และ ทั้งสามทัพ รวมกันที่กรุงศรีอยุธยา โดยมีการต้านทานที่เล็กน้อย ก็สามารถยกทัพมาถึงกรุงศรี เพราะ หัวเมืองต่างเกรงกลัวกองทัพของพม่า

พระเจ้าเอกทัศจึงให้สร้างค่ายล้อมเมืองขึ้นแปดแห่ง ในวันที่ 14 กันยายน พุทธศักราช 2309 พม่าได้รุกคืบไปอยู่ใกล้กำแพงเมือง สร้างค่าย 27 ค่ายล้อมรอบกรุงศรี พวกขุนนางต่างรู้ว่า อย่างไร กรุงศรีต้องพ่ายให้กับพม่าแน่นอน จึงได้พากันหนีเอาตัวรอดไปก่อน

พม่ายึดค่ายกรุงศรีได้จนครบ แล้วเริ่มเผาทำลายกำแพงเมือง จนพลบค่ำของวันที่ 7 เมษายน พุทธศักราช 2310 กำแพงส่วนหนึ่งทลายลงมาทำให้กรุงศรีอยุธยาแตกพ่าย พม่าได้เข่นฆ่า ข่มขืน หญิงสาว ออกทิ้งยังเผาวัด พระราชวัง บ้านเรือนต่างๆ กล่าวกันว่า ไฟได้ลุกลามทั่วกรุงศรีอยุธยา เจ็ดวัน เจ็ดคืนกว่าจะมอด หลงเหลือแต่เพียงซากจนถึงทุกวันนี้

ภาพที่ 6.6 Storyboard ในส่วนที่ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เราแพ้สงครามครั้งนี้เพราะอะไร เพราะความแข็งแกร่งของพม่า หรือเพราะเราที่อ่อนแอ ถ้าจะเปรียบเทียบอดีตและปัจจุบัน ทุกวันนี้เราต่างจากเดิมบ้างเปล่า การตั้งตนเป็นกบฏเป็นฝักเป็นฝ่าย ผู้การตั้งพันธมิตรและกลุ่มแนวร่วม การช้อโกงของขุนนาง ผู้การคอร์ปชั่นของข้าราชการ การแย่งชิงอำนาจในสมัยอยุธยา ผู้การแย่งชิงเก้าอี้นายกรัฐมนตรี เรารู้ประวัติศาสตร์ แต่เรากำลังเดินทางช้ารอย ประวัติศาสตร์ทำให้เราได้รู้อดีต เพื่อทำให้ปัจจุบัน ดียิ่งขึ้น

ภาพที่ 6.7 Storyboard ในส่วนที่ 7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบฉาก

ฉากกรุงศรีอยุธยา

ฉากกรุงศรีอยุธยา มีความสำคัญต่อกราฟฟิกเคลื่อนไหวขึ้นนี้อย่างมาก สิ่งที่ทำให้นึกถึงอาณาจักรอยุธยามากที่สุด คือพระบรมมหาราชวังสมัยกรุงศรีอยุธยา แม้ว่าภาพจริงจะมีความซับซ้อน และมีปราสาทที่มีการวางทับซ้อนกัน จึงจำเป็นต้องใช้การตัดทอนเพื่อให้เรียบง่าย แต่ถ้าหากตัดทอนมากเกินไปจะทำให้ไม่สามารถสื่อถึงกรุงศรีอยุธยาได้

เราเลือกใช้ภาพกรุงซากปรักหักพังที่ยังคงเหลือมาจนถึงปัจจุบันบางส่วน มารวมกับ วัดพระศรีรัตนศาสดารามที่ถูกสร้างให้คล้ายคลึงกับกรุงศรีอยุธยา

ภาพที่ 6.8 พระปรางค์กรุงศรีอยุธยา

ภาพที่ 6.9 วัดพระศรีรัตนศาสดารามที่สร้างคล้ายกับกรุงศรีอยุธยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.10 ฉากกรุงศรีอยุธยาในการออกแบบครั้งแรก

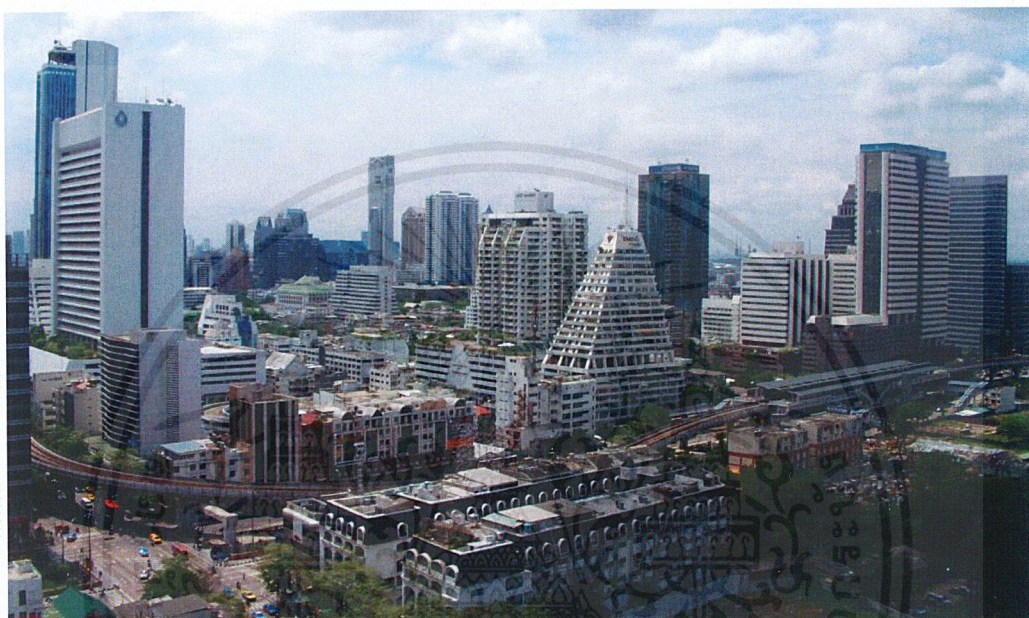

ภาพที่ 6.11 ฉากกรุงศรีอยุธยาในการออกแบบครั้งที่สอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉากกรุงเทพมหานคร

ฉากกรุงเทพมหานครเป็นฉากที่สะท้อนความเป็นปัจจุบันของความเป็นไทย ที่เราเชื่อว่าเป็นคือ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ ฉากจึงต้องออกแบบให้มีความทันสมัยและแตกต่างจากอุรยาอย่างชัดเจน

ภาพที่ 6.12 รูปทรงของตึกในกรุงเทพที่ใช้ในการออกแบบ

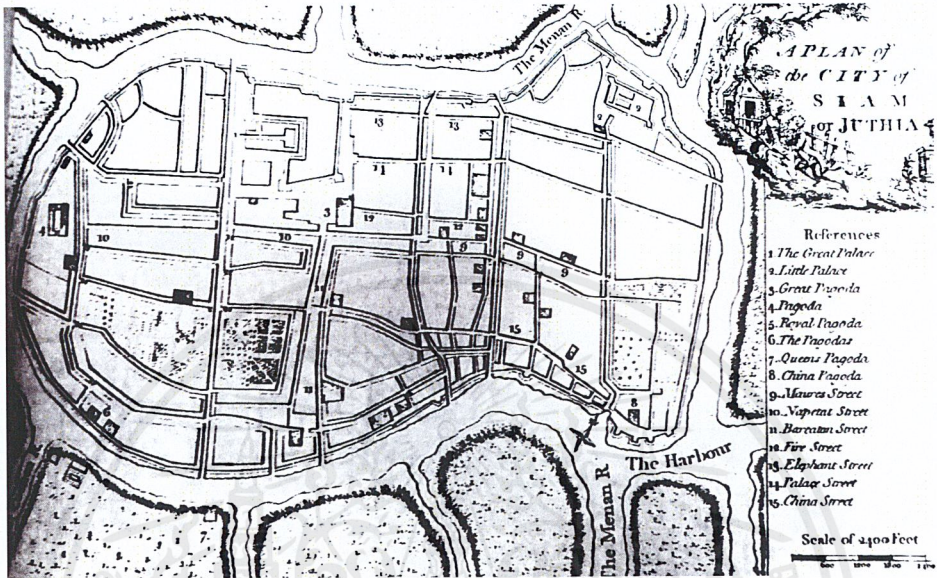

ภาพที่ 6.13 ฉากกรุงเทพที่ใช้ใน Motion Graphic

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบแผนที่

แผนที่ที่ใช้นั้นตัดทอนมาจากแผนที่จริง โดยคำนึงถึงความเป็นจริงมากที่สุด

ภาพที่ 6.14 ผังกรุงศรีอยุธยาในพงสาวดาร

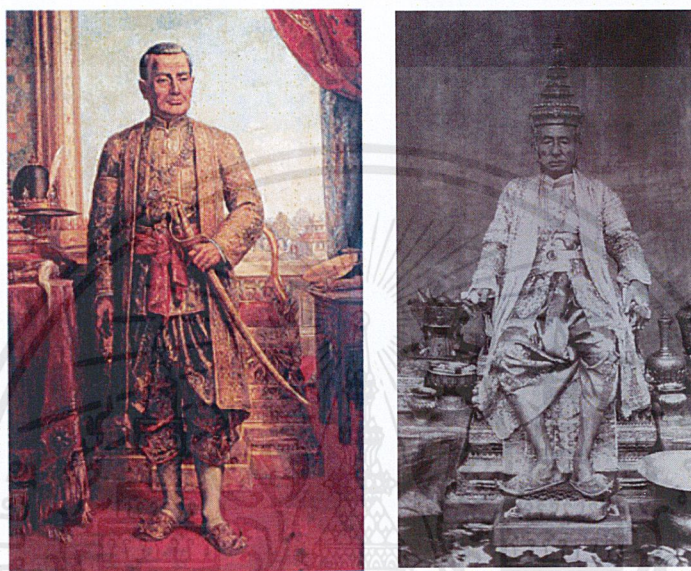
ภาพที่ 6.15 ผังกรุงศรีอยุธยาที่ใช้ใน Motion Graphic

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบตัวละคร

พระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา

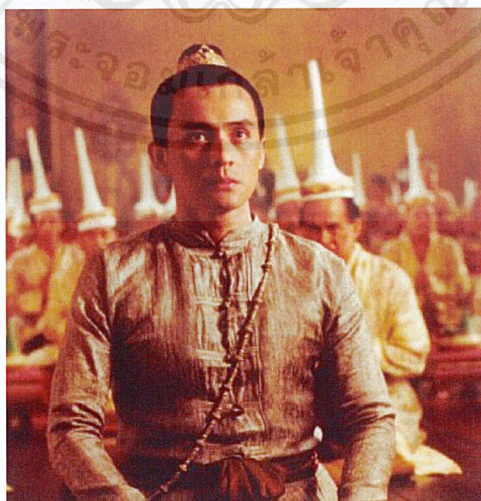
ได้ใช้ ฉลองพระองค์ครุยของราชวงศ์จักรี เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมีพระราชดำริจะทำขึ้น ตามกษัตริย์ในสมัยอยุธยา

ภาพที่ 6.16 ฉลองพระองค์ของรัชกาลที่ 1 และ รัชกาลที่ 4

เจ้าฟ้าและพระมหาอุปราช

ใช้ชุดด้านในชุดเดียวกับพระมหากษัตริย์มีสายสังวาลประดับยศเช่นเดิม

ภาพที่ 6.17 ฉลองพระองค์ของมหาอุปราช ในภาพยนตร์ สุริโยทัย

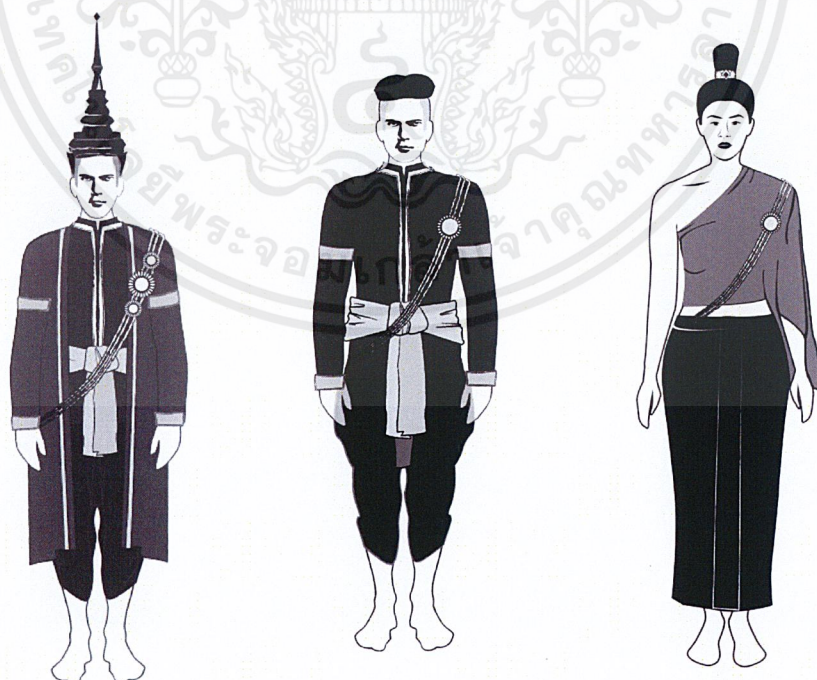
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระชายาและพระราชธิดา

ใช้ต้นแบบมาจากรูปวาดในพงศาวดารของบาทหลวงฝรั่งเศส และบางส่วนได้นำมาจากภาพยนตร์เรื่อง สุริโยทัย

ภาพที่ 6.18 นล่องพระองค์ของพระชายา ในภาพยนตร์ สุริโยทัย

ภาพที่ 6.19 ตัวละครที่ใช้ใน Motion Graphic พระมหากษัตริย์ เจ้าฟ้า และพระชายา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม่ทัพพม่า

ได้นำต้นแบบมาจากสวदारพม่าที่แปลเป็นไทย โดยชุดจะค่อนข้างคล้ายกับแม่ทัพและกษัตริย์ไทย ที่ต่างออกไปน่าจะเป็นศิลปะลวดลายบนเสื้อผ้า

ภาพที่ 6.20 แม่ทัพพม่าในพงศาวดาร และอนุสาวรีย์พระเจ้าบุเรงนอง

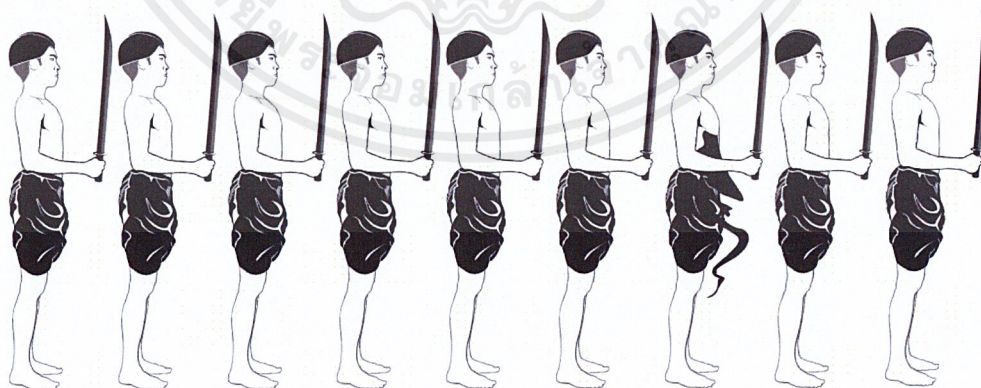
ภาพที่ 6.21 ตัวละครแม่ทัพพม่าที่ใช้ใน Motion Graphic

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทหาร

ภาพที่ 6.22 ภาพจิตรกรรมฝาผนังที่แสดงถึงการเสียกรุงศรีอยุธยา

ภาพที่ 6.23 ตัวละครทหารที่ใช้ใน Motion Graphic

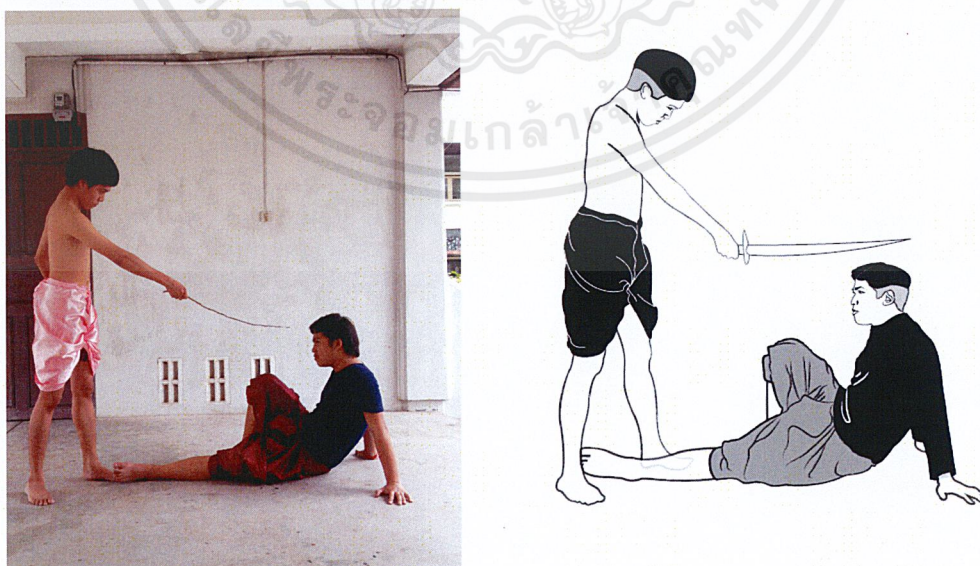
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบภาพเหตุการณ์

ใช้การแต่งเสื้อผ้าตามยุคสมัยกรุงศรีและถ่ายภาพพร้อมกับเอามาสร้างใน Adobe Illustrator

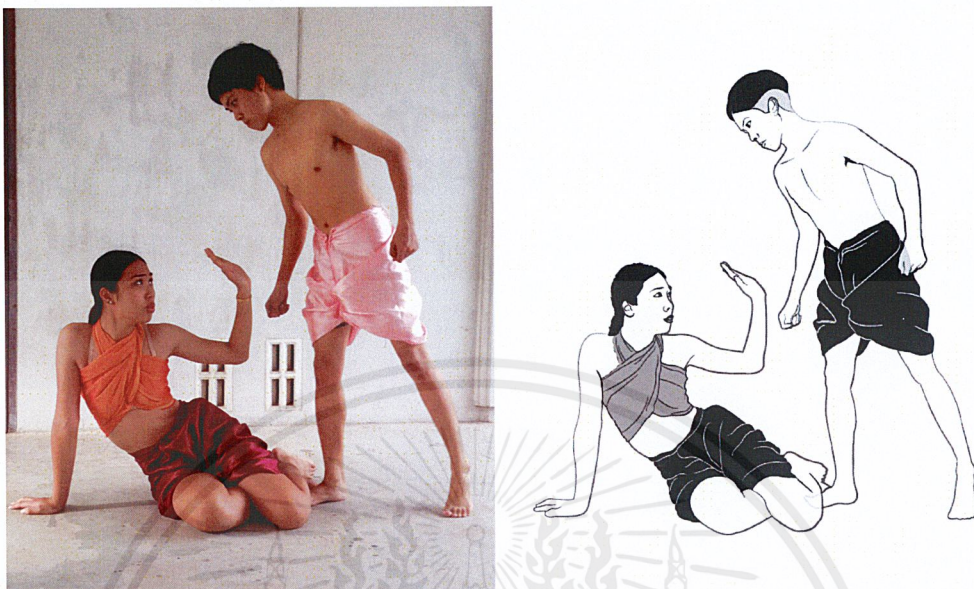

ภาพที่ 6.24 ตัวละครขุนนางกับบริวารที่ใช้ใน Motion Graphic

ภาพที่ 6.25 ทหารพม่าและขุนนางกรุงศรีอยุธยาที่ใช้ใน Motion Graphic

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.26 ทหารพม่าทำร้ายหญิงสาวที่ใช้ใน Motion Graphic

ภาพที่ 6.27 การค้าขายในสมัยกรุงศรีอยุธยาที่ใช้ใน Motion Graphic

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 7

ผลงานขั้นสุดท้าย

Intro

พวกเราเรียนประวัติศาสตร์กันเพื่ออะไรเรียนเพื่อจำ วัน เดือน ปี หรือต้องมานั่งท่องชื่อบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ และถ้าอย่างนั้น การที่เรารู้ประวัติศาสตร์ จะมีประโยชน์อะไรกับตัวเรา มีจริงแล้วประวัติศาสตร์มีความสำคัญอย่างมาก เพราะประวัติศาสตร์ ทำให้เราได้เรียนรู้อดีต เพื่อให้ปัจจุบัน ดียิ่งขึ้น

ภาพที่ 7.1 Logo Motion Graphic จดหมายเหตุกรุงเสียม

ภาพที่ 7.2 การใช้ Typography ใน Motion Graphic

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจุบัน

แต่ปัจจุบันประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาซ้ำซากทั้งปัญหาความยากจน การทุจริตของข้าราชการ ความแตกแยกของคนในชาติ รวมทั้งการแก่งแย่งอำนาจของนักการเมือง ซึ่งเป็นผู้ที่ต้องบริหารประเทศ คนถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องมองย้อนกลับไปศึกษา มองหาข้อคิดในประวัติศาสตร์ เรื่องราวของการสูญเสียความเป็นชาติ นั่นคือการเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่สอง

ภาพที่ 7.3 การแย่งชิงอำนาจของผู้บริหาร

ภาพที่ 7.4 จุดเริ่มต้นของการการเสียกรุงศรีอยุธยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

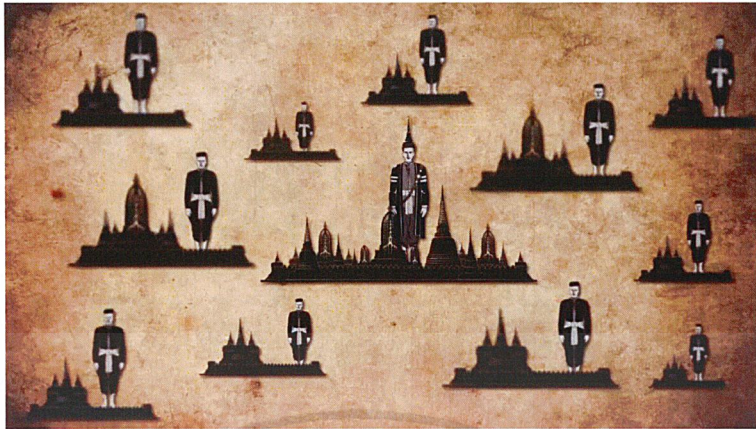
อยุธยา

ก่อนอื่นต้องบอกก่อนเลยว่า ประเทศไทยเดิมทีคือ อาณาจักรอยุธยา ปกครองโดยะบอบที่พระมหากษัตริย์ มีอำนาจสูงสุด โดยมีเมืองหลวงคือกรุงศรีอยุธยา เป็นศูนย์กลางในการบริหารงานแผ่นดิน โดยกษัตริย์จะส่งขุนนางไปดูแลเมืองอื่นๆของอาณาจักร อย่างเมืองที่ล้อมรอบเมืองหลวงเรียกว่า หัวเมืองชั้นใน กษัตริย์จะส่งขุนนางไปดูแล ไม่มียศเป็นเจ้าเมือง ไม่มีสิทธิสร้างกองทัพ ไม่มีสิทธิบัญชาการรบ มีระบอบการปกครองเพียงแก่สามปี และจะผลัดเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ส่วนเมืองใหญ่ที่ตั้งไกลออกไป กษัตริย์จะส่งขุนนางไปอยู่ในฐานะเจ้าเมือง มีสิทธิตั้งกองทัพ มีสิทธิบัญชาการรบ โดยหัวเมืองที่เล็กกว่าต้องขึ้นกับหัวเมืองที่ใหญ่กว่า เปรียบได้กับปิระมิด ยอดของปิระมิดคือกรุงศรีอยุธยา ต่อมาคือเมืองใหญ่ที่ต้องขึ้นกับกษัตริย์ และเมืองเล็กๆก็ต้องขึ้นกับเจ้าเมืองใหญ่ ทำให้เกิดเครือข่ายการปกครองที่เป็นภาคส่วน ส่วนประเทศราชคือเมืองต่างภาษา อาจจะได้มาจากการไปตียึดมา หรือมาขอขึ้นกับอาณาจักร ก็จะมีสิทธิปกครองตนเอง อาจจะต้องส่งไพร่พล ข้าวของ เพื่อเป็นเครื่องราชบรรณาการ แต่บางครั้งประเทศราชประกาศเป็นอิสระภาพ กษัตริย์ก็ต้องยกทัพไปตีคืนมา

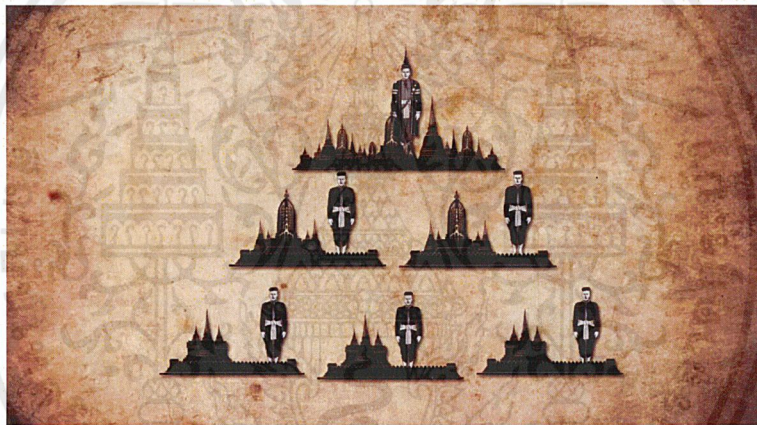

ภาพที่ 7.5 การปกครองที่มีพระมหากษัตริย์และขุนนางบริหารบ้านเมือง

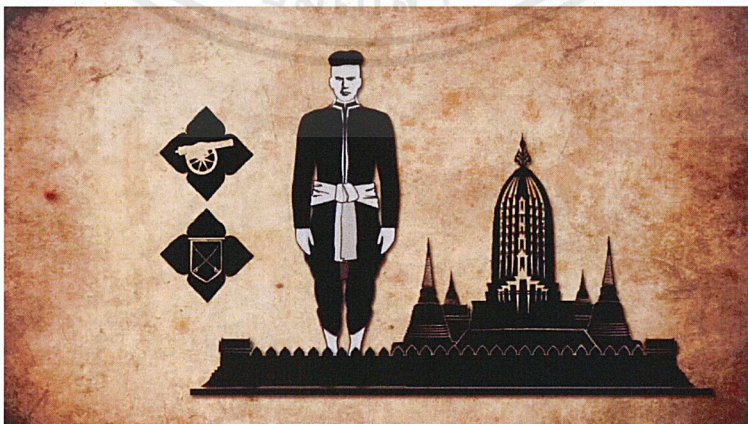
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.6 เครื่อง่ายของการปกครอง

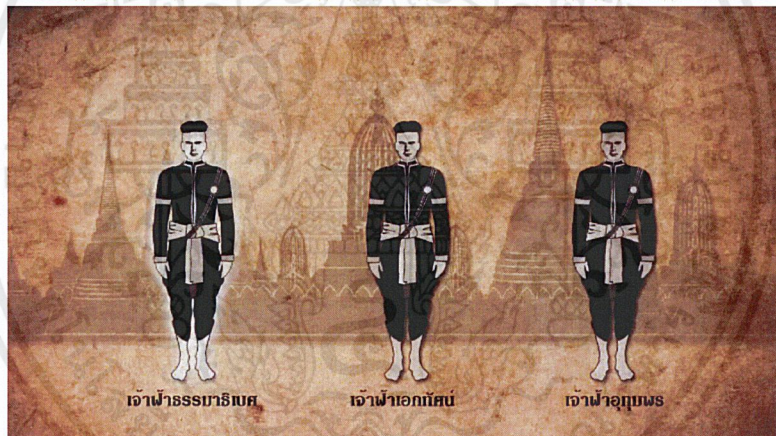
ภาพที่ 7.7 ลำดับชั้นของการปกครอง

ภาพที่ 7.8 สิทธิและอำนาจของเจ้าเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งในตอนนั้นตรงกับสมัยพระเจ้าบรมโกศ พระองค์มีบุตรธิดาหลายพระองค์ต่างแย่งชิงความเป็นใหญ่ในหมู่เครือญาติ โดยมีเจ้าฟ้าสามพระองค์ เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศ เจ้าฟ้าเอกทัศ เจ้าฟ้าอุทุมพร โดยเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศโดนฟ้องว่าไปมีความสัมพันธ์ของพระบิดา จึงถูกต้องอาญาจนสิ้นพระชนม์ และให้เจ้าฟ้าอุทุมพรสืบราชสมบัติเป็น “พระเจ้าอุทุมพร” เจ้าฟ้าเอกทัศนี้โยมจึงมาอ้างความชอบธรรมตั้งตนเป็นกษัตริย์ พระเจ้าอุทุมพรจึงเสด็จไปผนวช เจ้าฟ้าเอกทัศจึงได้ครองราชย์ปกครองอาณาจักรอยุธยา กล่าวกันว่าพระเจ้าเอกทัศทรงทำให้บ้านเมืองรุ่มเย็นเป็นสุข การค้าขายเจริญก้าวหน้า แต่บ้างก็บันทึกไว้ว่า พระเจ้าเอกทัศทรงทำให้บ้านเมืองถดถอย พระชยาภิรมย์อำนาจเท่าพระเจ้าแผ่นดิน ผู้ที่ทำความผิดร้ายแรงเดิมจะต้องถูกประหารก็เปลี่ยนให้รับทัณฑ์มาเป็นของพระชยา เชื่อพระวงศ์บางคนไม่พอใจจึงตั้งตนเป็นกบฏหวังจะเป็นใหญ่ โดยมีการสนับสนุนจากขุนนางและชาวบ้าน แบ่งเป็นฝักเป็นฝ่าย ทำให้อยุธยาศึกษาตกต่ำเสื่อมถอย

ภาพที่ 7.9 การแย่งชิงอำนาจของเจ้าฟ้าทั้งสามพระองค์

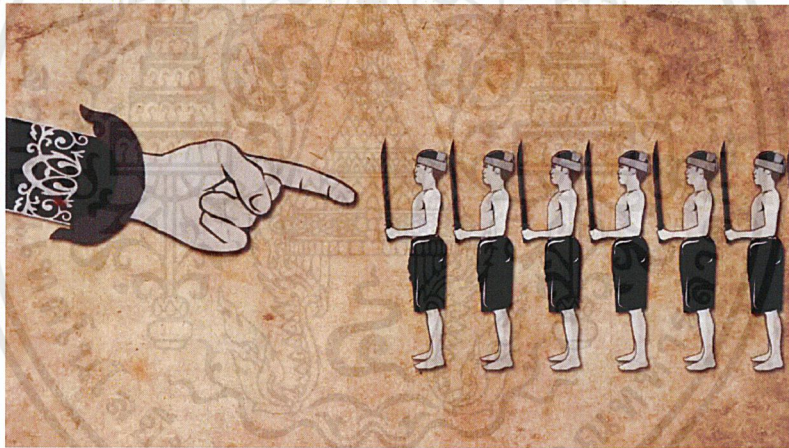

ภาพที่ 7.10 การปกครองได้ตกไปอยู่กับพระเจ้าเอกทัศ

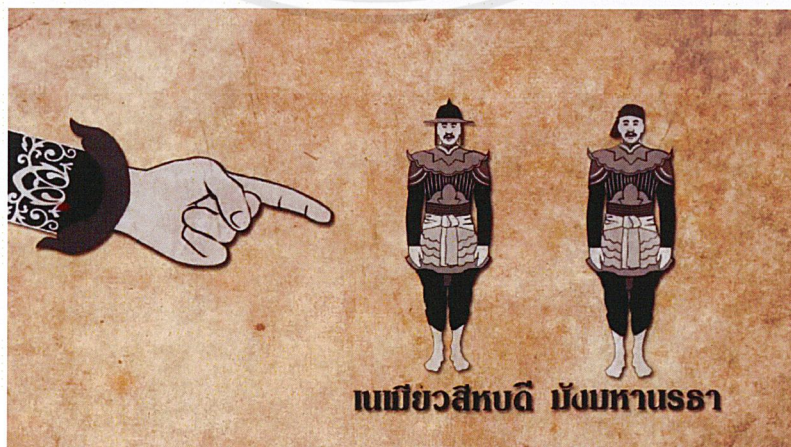
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พม่า

พระเจ้าอลองพญาของพม่า ทราบถึงปัญหาของอยุธยา จึงชิงประกาศสงครามเพื่อหวังเอา อยุธยาเป็นเมืองขึ้น แต่กลับสวรรคตในขณะที่ทำศึกและได้พ่ายแพ้กลับไป ฝั่งอยุธยาได้โอกาสจึง ตอบโต้โดยส่งทูตไปขู่ยุให้ประเทศราชของพม่าแข็งเมือง พระเจ้ามังระกษัตริย์ใหม่ของพม่าจึงมี บัญชาให้เนเมียวสีหบดี และมังมหานรธา ไปปราบเมืองขึ้นที่แข็งเมืองให้หมด ท้าเนเมียวสีหบดี เข้า ศึกในแคว้นล้านช้าง เชียงตุง เชียงใหม่ได้รับชัยชนะ ได้กำลังพลจำนวนสองหมื่นคน ท้ามังมหานรธา เข้าตีที่ทวาย ท้าพระเจ้ามังระ เขาตีที่เมืองฉะปะ และยกทัพไปพร้อมกับมังมหานรธา รวมกำลังพล สามหมื่นคน พร้อมประกาศศึกกับอาณาจักรอยุธยา เพราะต้องการที่จะทำลายอิทธิพลของอยุธยาให้ หมดไป จะได้ไม่มีใครมาขยงอีก โดยพระเจ้ามังระได้ประกาศว่า .หัวเมืองใดยอมเข้าเป็นพวกแต่โดยดี ส่งคนส่งเสบียงมาจะเว้นไว้ แต่หัวเมืองใดขัดขืนจะเผาให้สิ้น

ภาพที่ 7.11 พระเจ้าอลองพญาประกาศศึก

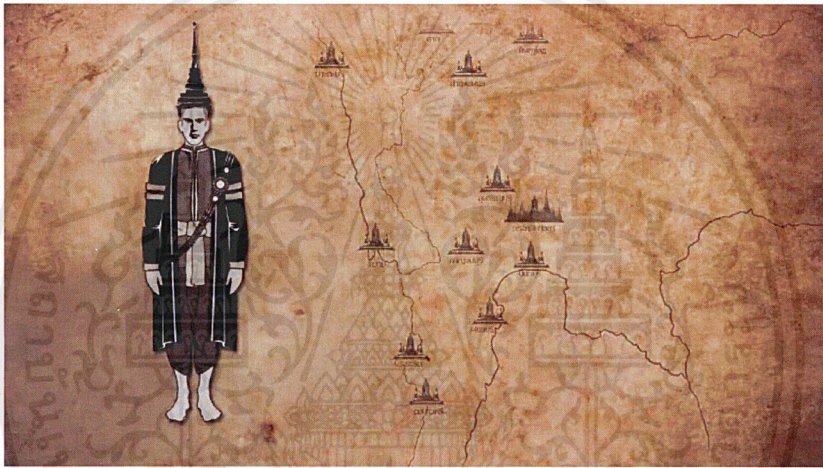

ภาพที่ 7.12 พระเจ้ามังระให้สองแม่ทัพปราบกบฏ

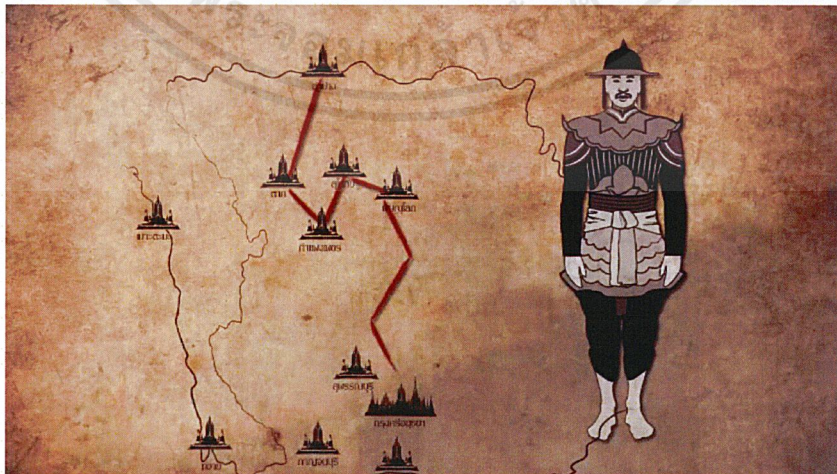
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝั่งอยุธยาได้รู้ข่าว พระเจ้าเอกทัศระดมเกณฑ์ทหารได้หกหมื่นคน โดยวางกำลังไว้ที่ สุพรรณบุรี สุโขทัย และพิษณุโลก และเตรียมกองทัพไว้ตั้งรับในกรุงศรีอยุธยา

พม่าเปิดฉากการโจมตี ท้าพเนเมียวสีหบดี เริ่มตีจากเมืองลำปาง ตาก กำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก จนถึงกรุงศรีอยุธยา มังมหานรธา แบ่งการโจมตีเป็นสามทาง ทางแรก ฆะตะมาไป สุพรรณบุรี ทางที่สอง มะริค ตะนาวศรี ชุมพร เพชรบุรี นนทบุรี ทางที่สาม ทวาย กาญจนบุรี และ ทั้งสามทัพ รวมกันที่กรุงศรีอยุธยา โดยมีการด่านทานที่เล็กน้อย ก็สามารถยกทัพมาถึงกรุงศรี เพราะ หัวเมืองต่างเกรงกลัวกองทัพของพม่า

ภาพที่ 7.13 การตั้งรับศึกของไทย

ภาพที่ 7.14 เส้นทาง การโจมตีของพม่า

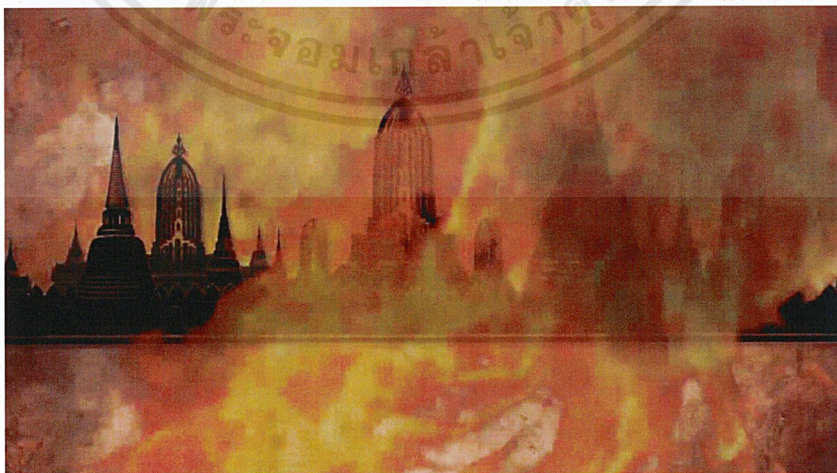
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระเจ้าเอกทัศจึงให้สร้างค่ายล้อมเมืองขึ้นแปดแห่ง ในวันที่ 14 กันยายน พุทธศักราช 2309 พม่าได้รุกคืบไปอยู่ใกล้กำแพงเมือง สร้างค่าย 27 ค่ายล้อมรอบกรุงศรี พวกขุนนางต่างรู้ว่าอย่างไร กรุงศรีต้องพ่ายให้กับพม่าแน่นอน จึงได้พากันหนีเอาตัวรอดไปก่อน

พม่ายึดค่ายกรุงศรีได้จนครบ แล้วเริ่มเผาซากกำแพงเมือง จนพลบค่ำของวันที่ 7 เมษายน พุทธศักราช 2310 กำแพงส่วนหนึ่งทลายลงมาทำให้กรุงศรีอยุธยาแตกพ่าย พม่าได้เข่นฆ่า ข่มขืนหญิงสาว ออกทิ้งยังเขาวัด พระราชวัง บ้านเรือนต่างๆ กล่าวกันว่า ไฟได้ลุกลามทั่วกรุงศรีอยุธยา เจ็ดวันเจ็ดคืนกว่าจะมอด หลงเหลือแต่เพียงซากจนถึงทุกวันนี้

ภาพที่ 7.15 พม่าเข่นฆ่าและข่มขืน

ภาพที่ 7.16 พม่าเผากรุงศรีอยุธยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เราแพ้สงครามครั้งนี้เพราะอะไร เพราะความแข็งแกร่งของพม่า หรือเพราะเราที่อ่อนแอ ถ้าจะเปรียบเทียบอดีตและปัจจุบัน ทุกวันนี้เราต่างจากเดิมบ้างเปล่า การตั้งตนเป็นกบฏเป็นฝักเป็นฝ่าย ผู้การตั้งพันธมิตรและกลุ่มแนวร่วม การช้อโกงของขุนนาง ผู้การคอร์ปชั่นของข้าราชการ การแย่งชิงอำนาจในสมัยอยุธยา ผู้การแย่งชิงเก้าอี้นายกรัฐมนตรี เรารู้ประวัติศาสตร์ แต่เรากำลังเดินทางช้ารอย ประวัติศาสตร์ทำให้เราได้รู้อดีต เพื่อทำให้ปัจจุบัน ดียิ่งขึ้น

ภาพที่ 7.17 ข้าราชการและขุนนางในอดีต

ภาพที่ 7.18 การแบ่งแยกและความขัดแย้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 8

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ในการทำโครงการ ขึ้นมาสักอย่างหนึ่งซึ่งสามารถเลือกหัวข้อเองได้นั้น ข้าพเจ้าคิดว่าควรเลือกทำในสิ่งที่ชอบจริง ทำในสิ่งที่ถนัด และเลือกทำสิ่งที่ทำแล้วจะมีความสุข

Motion Graphic เป็นสิ่งหนึ่งที่ข้าพเจ้าสนใจ เพราะเป็นการแสดงข้อมูลในรูปแบบกราฟฟิก ข้อมูล ประกอบกับการเคลื่อนไหว มีรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ และเข้าใจได้ง่าย ข้าพเจ้าจึงเลือกที่จะศึกษาในเรื่องนี้โครงการนี้ ข้าพเจ้าได้พบเจอกับอุปสรรคมากมาย ตั้งแต่การเลือกหัวข้อ ที่พอเริ่มลงมือทำรู้สึกได้ว่าเรื่องการเสียดวงหรือยูทฤษฎีครั้งที่สอง ที่กำลังทำนั้นอาจไม่ใช่ตัวตนของข้าพเจ้า อาจไม่ใช่เรื่องที่ข้าพเจ้าอยากทำจริงๆแต่ในเมื่อเลือกที่จะทำแล้ว ก็ต้องทำออกมาให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำ และข้าพเจ้ายังขาดการบริหารเวลาที่ดี ขาดการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง

หลายครั้งที่ข้าพเจ้ามีความคิดกำหนดทิศทางของงานในหลายๆรูปแบบ แต่เมื่อไม่ลงมือปฏิบัติก็ไม่สามารถบอกได้ว่างานที่คิดไว้นั้นจะตรงตามที่ตั้งใจไว้หรือไม่

ขอบเขตของโครงการที่เลือกเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเสียดวงครั้งที่สองในสมัยยูทฤษฎี ซึ่งมีข้อมูลจำนวนมาก ต้องอาศัยการจัดระบบข้อมูลที่ดี รู้จักนำข้อมูลมานำเสนอ แต่บางครั้งข้อมูลก็สร้างอุปสรรคในการทำงาน

เพราะการสร้างMotion Graphic บางประเภทต้องใช้ข้อมูลที่ซ้ำๆกัน บางเหตุการณ์มีข้อมูลให้อย่างครบถ้วน แต่บางเหตุการณ์ไม่มีรายละเอียดอะไรเลย ทำให้ข้าพเจ้าต้องหาเหตุการณ์มีข้อมูล

ให้อย่างครบถ้วน แต่บางเหตุการณ์ไม่มีรายละเอียดใดๆเลย ข้าพเจ้าต้องหาวิธีแก้ไข ปรับเปลี่ยนการนำเสนอในรูปแบบที่ต่างออกไป แต่อุปสรรคทั้งหลายเหล่านั้น เป็นบทเรียนให้กับข้าพเจ้ารู้จักแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆรู้จักตัดสินใจ รู้จักคิดแผนสำรอง และยอมรับผลต่างๆที่เกิดขึ้น นับเป็นประสบการณ์มีค่าที่ได้เรียนรู้จากการทำโครงการในครั้งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายกীরติ วรรณเลิศศิริ
 ที่อยู่ 14 ซอย พระยาสุเรนทร์ 16 แยก 1-5 ถนน รามอินทรา 109
 แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510
 E-mail: gew_studio@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2544 ระดับประถมศึกษาโรงเรียนพญาไท
 พ.ศ. 2550 ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี